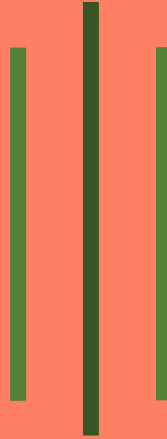

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को
वार्षिक नीति, बजेट तथा
कार्यक्रम

भूमे गाउँपालिका
रुकुम (पूर्व) जिल्ला
५ नं. प्रदेश, नेपाल

असार, २०७५

www.bhumemun.gov.np

विषयसूची

खण्ड १ - परिचय र समीक्षा.....	5 -
पृष्ठभूमि:.....	5 -
१.१ स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय.....	5 -
१.२ वद्यमान अवस्थाको समीक्षा.....	6 -
१.२ आ.व.२०७४/०७५ को समीक्षा.....	8 -
(क) आर्थिक क्षेत्र.....	8 -
(ख) सामाजिक क्षेत्र.....	10 -
(ग) पूर्वाधार क्षेत्र.....	11 -
(घ) वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन.....	11 -
(ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन.....	12 -
(च) अन्य:.....	12 -
खण्ड २ - आगामी आ.व.२०७५/०७६ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम.....	14 -
२.१ सौच, लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धी.....	14 -
२.१.१ सौच:.....	14 -
२.१.२ लक्ष्य:.....	14 -
२.१.३ उद्देश्य:.....	14 -
२.१.४ प्राथमिकताहरू:.....	15 -
२.१.५ अपेक्षित उपलब्धि:.....	16 -
१. आर्थिक विकास.....	16 -
२. सामाजिक विकास.....	16 -
३. पूर्वाधार विकास.....	17 -
४. वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन.....	18 -
५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन.....	18 -
२.२ वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू.....	20 -
२.२.१ समग्र नीति तथा आधारहरू.....	20 -
२.२.२ क्षेत्रगत नीतिहरू.....	21 -
२.३ मुख्य मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरू.....	23 -
२.४ अनुमानित व्यय र स्रोत व्यवस्थापन.....	33 -
२.५ उपसंहार.....	34 -
अनुसूची १ आय व्ययको ववरण.....	35 -
अनुसूची २ राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान.....	36 -
अनुसूची ३ व्ययको अनुमान.....	38 -
अनुसूची ४ वृत्तीय व्यवस्था अनुमान.....	42 -
अनुसूची ५ कार्यक्षेत्रगत व्यय अनुमान.....	43 -
अनुसूची ६ वार्षिक विकास कार्यक्रम.....	46 -
अनुसूची ६ सम्पूर्ण कोषका लागू योजनाहरू.....	69
अनुसूची ७ संघीय सशर्त.....	73

अनुसूची ८ प्रदेश सशर्त अनुदान	93
अनुसूची ९ नीति तथा कार्यक्रम	94
अनुसूची १० बजेट वक्तव्य.....	122

www.bhumemun.gov.np

खण्ड १ - परिचय र समीक्षा

पृष्ठभूमि:

१.१ स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय

भूमे गाउँपालिका नेपालको संविधानको धारा २९५ उपधारा ३ बमोजिम कायम भएका गाउँपालिका, नगरपालिकाहरू मध्ये एक स्थानीय तह हो। नेपालको ५ नं. प्रदेश रुकुम (पूर्व) जिल्लामा पर्ने भूमे गाउँपालिकामा साविकका महत, काँक्री, मोराबाङ, काँडा, चुनबाङ गरी ५ गा.वि.स.हरू र साविकको रुकुमकोट गा.वि.स.को वडा नं. ४ समेत समावेश भएका छन्। २७३.६७ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको यस भूमे गाउँपालिकाको जनसंख्या वि.सं. २०६८ सालको जनगणना अनुसार १८,५८९ रहेको छ। यस गाउँपालिकाको पूर्वमा बागलुङ जिल्ला, पश्चिममा सिस्ने गाउँपालिका र मुसिकोट नगरपालिका, उत्तरमा पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका तथा दक्षिणमा रोल्पा जिल्ला रहेका छन्। ९ वटा वडा कार्यालयहरू रहेको यस भूमे गाउँपालिकाको केन्द्र साविक मोराबाङ गा.वि.स.को कार्यालय तोकिएकोमा गाउँसभाको मिति २०७४/०९/०८ मा बसेको बैठकबाट सिफारिश बमोजिम नेपाल सरकारको निर्णयानुसार केन्द्र परिवर्तन भई नेपाल राजपत्र खण्ड ६७ संख्या ५७ भाग ५ मिति २०७४।११।१४ मा सूचना प्रकाशन भएपछि हाल भूमे गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासनिक केन्द्र वडा नं. २ स्थित खाबाङबगरमा रहेको छ।

स्थानीय तहको निर्वाचन-२०७४ को दोस्रो चरणमा २०७४ साल असार १४ गते यस गाउँपालिकामा स्थानीय तहको निर्वाचन भएसँगै स्थानीय सरकारले पूर्णता पाएको छ। गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडाध्यक्ष तथा वडा समितिका सदस्यहरूले सपथ ग्रहण तथा पदभार ग्रहण गरेपछि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरूबाट जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा सेवा प्रवाह लगायतका कार्यहरू भैरहेका छन्। गाउँ सभा, गाउँ कार्यपालिका, न्यायिक समिति तथा विषयगत समितिहरूको निर्वाचन/मनोनयन सम्पन्न भई स्थानीय सरकारका सबै अङ्गहरू क्रियाशील भैरहेको अवस्था छ।

अधिकांश मगर समुदायको बाहुल्यता रहेको यस गाउँपालिकाको नामाकरण पनि स्थानीय मगर संस्कृति अनुसार प्रत्येक वर्षको असार १ गतेका दिन भूमिलाई पूजा गरिन्छ। भूम्या पूजाको दिन गाउँमा वर्षभरिको आयव्ययको प्रस्तुत गरी गाउँको मुख्य प्रतिनिधि र संबाहक (मिझार) परिवर्तन गर्ने तथा भूमिमा अझै उत्पादन बढोस् भनेर गाउँटोल अनुसार ३ देखि ७ दिनसम्म विशेष रूपमा मनाइने पर्व भएकाले सोही पर्वको नाम भूम्याबाट यस गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको हो। यसर्थ भूमे गाउँपालिका मगरहरूको Live Culture, परम्परागत भाषा संस्कृति, पर्व, विभिन्न नाच आदिका कारण अनेकतामा एकता भएको सांस्कृतिक रूपमा धनी गाउँपालिका हो। खासगरी नगदे बालीमा आधारित कृषि क्षेत्रको लागि प्रचुर सम्भावना रहेको, वन तथा वातावरणको पर्याप्त स्रोत रहेको, साना उद्योगको सम्भावना रहेको, प्राकृतिक तथा कृत्रिम पर्यटन (युद्ध पर्यटन) को अधिक सम्भावना रहेको, मध्यपहाडी लोकमार्गले बीचैबाट छेडेको,

व्यापारिक सम्भावनाहरू, सहयोगी समान लगायतका कारणले भूमे गाउँपालिकामा स्रोत र साधनको व्यवस्थित परिचालन र अधिकतम उपयोग गर्न सकेको खण्डमा गाउँपालिकाको समृद्धि धेरै टाढा छैन ।

गाउँपालिकाको वडागत तथ्याङ्कीय विवरण (२०६८ को जनगणना अनुसार)

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा	घरधुरी संख्या	साविक गाविस तथा वडा	क्षेत्रफल (ब.कि.मि.)
१	१३३२	११०८	२४४०	५४२	काँक्री (४-७,९)	७९.९५०
२	१२०७	१०४६	२२५३	४६६	काँक्री (१-३, ८)	३०.४४७
३	१३२५	१११७	२४४२	५१२	मोराबाङ (१-९)	२०.८४७
४	६९८	५९८	१२९६	२७१	काँडा (१-३, ८)	१६.९०५
५	७०३	५६२	१२६५	२७२	काँडा (४-७)	१९.१८९
६	१००३	८३४	१८३७	३७१	महत (१, २, ९)	२०.५९५
७	८०८	७०८	१५१६	३२०	महत (३-६)	२६.७९७
८	१३२५	११०१	२४२६	४७२	महत (७, ८) र रुकुमकोट (४)	२०.५९५
९	१७४५	१३६९	३११४	६०९	चुनबाङ (१-९)	३८.६८२
जम्मा	१०१४६	८४४३	१८५८९	३८६५		२७३.६७

१.२ वद्यमान अवस्थाको स मक्षा

साविकको स्थानीय निकायबाट स्थानीय तहको रुपमा परिवर्तन भएपछि संवैधानिक रुपमा नै अधिकारको बाँडफाँड भएर कार्यजिम्मेवारी र अधिकारमा बढोत्तरी भएको छ । जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूमार्फत स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्ने कानूनी व्यवस्था बमोजिम भूमे गाउँपालिकाले पनि स्थानीय प्रतिनिधिहरूमार्फत आफ्नो गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिका लागि कानून, नीति, योजना निर्माण गर्ने आफ्नो संयन्त्र मार्फत कार्यान्वयन गर्नेसम्मका कार्यहरू गरिरहेको छ । संघात्मक व्यवस्था बमोजिम तीन तहको सरकारमध्ये स्थानीय सरकारको हैसियत प्राप्त गर्नु आफैमा राम्रो हो । स्थानीय सरकार सञ्चालन र नीति, बजेट तथा योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनका सन्दर्भमा देखिएका सबल र कमजोर पक्ष तथा गाउँपालिकाको विद्यमान चुनौति र अवसरहरूलाई संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.२.१ सबल पक्ष

- राजनैतिक स्थिरताका साथै सबै गाउँ टोल वडामा स्थानीय जनप्रतिनिधि रहेको ।
- मध्यपहाडी लोकमार्गले गाउँपालिकाको अधिकांश भाग (पूर्व-पश्चिम) समेटेको ।
- शहिद मार्गले गाउँपालिकाको उत्तर दक्षिण जोड्ने अधिकांश भाग समेटेने ।

- गाउँपालिकाको योजना बैंक तथा गुरुयोजना तयार भएको ।
- भाषिक, सांस्कृतिक, सामुदायिक विशिष्टता र एकता ।
- स्थानीय जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच क्षेत्राधिकार स्पष्ट र राम्रो तालमेल भएको ।
- हावापानी सुहाउँदो कृषि उत्पादन, पशु व्यवसायका लागि प्रचुर सम्भावना रहेको ।
- सामाजिक संस्कारको रूपमा रहेको झारा प्रथा, सामूहिक कार्यलाई विकास गतिविधिमा जोड्न सकिने ।
- स्थानीय वन, खनिज (तामा, फलाम, सिसा) लगायतको प्राकृतिक स्रोत भएको ।

१.२.२ कमजोर पक्ष

- स्थानीयमा चेतनाको कमीका कारण विकासमा उदाशीलता ।
- बेरोजगार जनशक्ति ।
- अधिकांश युवा जनशक्ति वैदेशिक रोजगारमा भएकाले गाउँमा युवा जनशक्ति नभेटिने ।
- क्षेत्रगत रूपमा स्थानीय दक्ष जनशक्तिको अभाव ।
- श्रमप्रतिको आस्थामा कमी
- स्थानीय स्तरमा श्रम गर्नेले सम्मान नपाउनु ।
- गाउँपालिकाको मानव विकास सूचकांक, स्वास्थ्य शिक्षा क्षेत्र सन्तोषजनक नहुनु ।
- स्थानीय व्यवसायी र विकास सरोकारवालाहरूको कमजोर आर्थिक तथा व्यवस्थापकीय क्षमता ।

१.२.३ अवसर

- अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार भएकाले माटो र हावापानी सुहाउँदो विकास योजना छनौट र कार्यान्वयन गर्ने वातावरण बन्नु ।
- विगतको युद्धले स्थानीयबासीमा राजनैतिक चेतना र जनचेतनाको विस्तार हुनु ।
- युद्ध पर्यटन, पर्यापर्यटन र सांस्कृतिक पर्यटनको पूर्वाधार हुनु ।
- द्वन्द्व र द्वन्द्वपछिको विकासका सम्बन्धमा अध्ययन स्थल र मौलिक भाषा संस्कृतिको अवसर हुनु ।
- स्थानीय वन, खनिज (तामा, फलाम, सिसा) लगायतको प्राकृतिक स्रोतको प्रचुरता हुनु
- मगर समुदायको भाषा संस्कृतिलाई ब्राण्डिङ गर्न सकिने सम्भावना हुनु ।
- नयाँ जिल्ला भएकाले नेपाल सरकार, प्रतिनिधि, विकास साझेदार लगायतका सरोकारवाला पक्षहरूको चासो रहनु ।

- स्थानीय स्रोत साधनहरूको समुचित ढङ्गले उपयोग गरी विकास निर्माण तथा आय आर्जनका लागि लगानीको सम्भावना बढ्नु ।
- योजना तर्जुमा, वर्गीकरण तथा विकास क्रियाकलापमा सबैको चासो बढ्नु ।

१.२.४ चुनौति

- स्थानीयबासीको आर्थिक, सामाजिक तथा भौतिक विकासमार्फत जीवनस्तर माथि उठाउनु ।
- सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर कायम गरी मानव विकास गर्नु ।
- दक्ष जनशक्ति विकासका साथै बेरोजगार युवालाई रोजगार प्रदान गरी विदेश पलान हुनबाट रोक्नु ।
- प्रयोगविहिन साँस्कृतिक, प्राकृतिक तथा कृत्रिम स्रोत साधनहरूलाई प्रयोगमा ल्याउनु ।
- स्थानीय परम्परागत उपचार पद्धति र अस्पतालको उपचार पद्धतिमा सामन्जस्यता ल्याई हरेक जनताको स्वास्थ्य संस्था र गुणस्तरीय सेवामा पहुँच पुऱ्याउनु ।
- जनअपेक्षा र आवश्यकताहरू परिपूर्ति गर्न स्थानीय सरकारले प्रभावकारी सुशासनको प्रत्याभूति गराउनु ।
- गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापनका लागि स्रोत व्यवस्थापन, क्षमता अभिवृद्धि र समन्वय कायम गर्नु ।
- विकास योजनाको छनौटदेखि कार्यान्वयन र प्रतिफल बाँडफाँडसम्म सबैको समान अधिकार र अपनत्व कायम राख्नु ।
- वैदेशिक रोजगारीबाट आएको रेमिट्यान्सलाई स्थानीय पूँजीको रूपमा परिचालन गर्नु ।

१.२ आ.व.२०७४।०७५ को समीक्षा

(क) आ र्थक क्षेत्र

नं	बजेट, नीति तथा कार्यक्रम समावेश शीर्षक	बजेट	प्रगति	कै.
११	कृषि पेशालाई सम्मानजनक पेशाको रूपमा विकास गरी आय तथा रोजगारी सिर्जना, दिगो र सन्तुलित विकास, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा र कृषि क्षेत्रको रुपान्तरणबाट आर्थिक समृद्धिका लागि कृषि पकेट/ब्लक क्षेत्रहरूको पहिचान गरी ती क्षेत्रमा लगानी	४० लाख	कृषि सेवा इकाईबाट <ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न तालिम सञ्चालन, ● अनुदानमा बीउ, विरुवा, मेसिन वितरण, ● माटो परीक्षण, नमूना कृषि ● आलु, कागतीको अलावा केरा पकेट क्षेत्र विस्तार ● मारिड कृषि अनुसन्धान केन्द्र 	

१३	कृषि पशु सेवा	१६ लाख	पशु सेवा इकाईबाट <ul style="list-style-type: none"> • उन्नत राँगी, बोका, कुखुरा वितरण • विभिन्न तालिम • नियमित उपचार सेवा 	
१३	अर्ग्यानिक उत्पादन: भूमेको पहिचान		<ul style="list-style-type: none"> • NATHM सँगको सहकार्यमा होमस्टे तालिम • अर्ग्यानिक उत्पादनमा प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रम 	
१४	कृषि उपज संकलन तथा प्रवर्द्धन केन्द्र स्थापना	२० लाख	<ul style="list-style-type: none"> • भूमे २ खाबाडमा संकलन केन्द्र भवन तयार 	
१६	सार्वजनिक निजी साझेदारी अनुसार उद्योग क्षेत्र विकासका लागि पूर्वाधार तयारीका लागि आवश्यक बजेट समपूरक कोषबाट व्यवस्था गरिनेछ। लक्षित वर्ग तथा समुदायमा रहेका परम्परागत कुटिर उद्योगहरूलाई प्रोत्साहन तथा प्रवर्द्धन	२० लाख	<ul style="list-style-type: none"> • घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिसँगको सहकार्यमा तालिम सञ्चालन गरी उपकरण समेत वितरण • सबै खर्च हुन नसकेको 	
१८	कृत्रिम पर्यटकीय संरचनाको समेत निर्माण गर्ने, युद्ध पर्यटन (महत, चुनबाड, काँक्री) प्रवर्द्धन, डकुमेन्ट्री बुकलेट प्रकाशन गर्ने प्रवेशद्वार गेट निर्माण	७७ लाख	<ul style="list-style-type: none"> • भूमे गाउँपालिका र गुरिल्ला पदमार्गको डकुमेन्ट्री, भूमे दर्पण नामक बुकलेट तयार • महत युद्ध फिचर निर्माण तथा चुनबाड संग्रहालय सुदृढीकरण 	
१९ र २०	सहकारी संस्थाहरूको स्तरोन्नति र प्रवर्द्धन, सहकारी क्षेत्र विकास, लक्षित समूहको अधिकतम प्रतिनिधित्व हुने गरी कम्तिमा पचास जनाको संस्थागत शेयर कायम	७ लाख, ५ लाख र ३० लाख	<ul style="list-style-type: none"> • स्तरोन्नति तथा प्रवर्द्धनका लागि सहकारीहरूलाई व्यवस्थापन सामाग्री वितरण, ७ दिने तालिम सम्पन्न • मारिड बहुउद्देश्यीय सहकारी स्थापना गरी ५० जनाको संस्थागत शेयर 	
२१ र २२	सूचना तथा संचार प्रविधि क्षेत्रको विस्तार र विकास	२० लाख	<ul style="list-style-type: none"> • गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयसम्म इन्टरनेट विस्तार भएको। दोहोरोपना हुने भएकाले सबै खर्च नभएको 	

(ख) सामाजिक क्षेत्र

नं	बजेट, नीति तथा कार्यक्रममा समावेश शीर्षक	बजेट	प्रगति	कै
३०	विद्यालयलाई नमूना विद्यालय निर्माणको लागि भौतिक संरचना निर्माण, मेशीनरी औजार खरिद, सुविधायुक्त शौचालयको निर्माण, पुस्तकालय स्थापना, कम्प्युटर शिक्षा, प्रयोगशालाको व्यवस्था	१ करोड ५७ लाख २१ हजार	<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक कार्यक्रममा समावेश विभिन्न मर्मत, निर्माण कार्य सम्पन्न • नमूना विद्यालय निर्माणका लागि कम्प्युटर नपुगेका विद्यालयहरूमा कम्प्युटर, विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय र बालमैत्री वातावरणयुक्त कक्षा स्थापना 	
३१	निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, सुविधा सम्पन्न प्रसुति गृहको निर्माण र व्यवस्थापन र गाउँघर क्लिनिक संचालन तथा व्यवस्थापन लगायतका स्वास्थ्य विशेष कार्यक्रम	५७ लाख ३१ हजार	<ul style="list-style-type: none"> • ३ ठाउँमा विशेषज्ञसहितको निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न • वार्षिक योजनामा समावेश विभिन्न स्वास्थ्य संरचनाहरू निर्माण/मर्मत सम्पन्न 	
३२	सेराबाड, कोर्जा, कुचिबाड, सिमचौर, धर्मशालामा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई केन्द्रको लागि आवश्यक पहल	-	<ul style="list-style-type: none"> • धर्मशाला र कोर्जामा स्थापना 	
३४	खानेपानी निर्माण, मर्मत गरी खानेपानीमा सहज पहुँच निर्माण गर्ने, सरसफाइयुक्त गाउँपालिका निर्माण गर्न सरसफाइ कार्ययोजना निर्माण गर्ने, सरसफाई र फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापनका लागि सरसफाई अभियान सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको निःशुल्क वितरण	७५ लाख २४ हजार	<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक योजना बमोजिमका खानेपानी योजना निर्माण तथा मर्मत सम्पन्न • गाउँपालिकाको ५ वर्षीय सरसफाई योजना तयार • विभिन्न वडामा फिल्टर, डस्टविन लगायत सरसफाई सामग्री निःशुल्क वितरण 	
१७	ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, पुरातात्विक र प्राकृतिक सम्पदाहरूको पहिचान, अध्ययन, संरक्षण, प्रवर्द्धन एवं प्रचारप्रसार मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड	२५ लाख ५० हजार	<ul style="list-style-type: none"> • साँस्कृतिक प्रवर्द्धनका लागि प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम सम्पन्न 	
३३	खेलकूद क्षेत्रको प्रवर्द्धन गर्न वडा स्तरीय खेलकूद आयोजना, गाउँ स्तरीय खेलकूद टिम परिचालन र सीप विकास, गाउँ फिल्ड निर्माण, खेलकूद सामग्रीको व्यवस्था	३६ लाख १९ हजार	<ul style="list-style-type: none"> • विभिन्न खेलकूद कार्यक्रममा खेलाडी सहभागी, खेलकूद कार्यक्रम, फिल्ड निर्माण, सीपमूलक तालिम सम्पन्न 	
३५	महिला, बालबालिका, अपांग, आदिवासी जनजाती, दलित, ज्येष्ठ नागरिक र विपन्न वर्ग क्षेत्र, समुदायको उत्थानको लागि व्यवस्थित योजना र कार्यक्रम	९७ लाख ७४ हजार	<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक योजना बमोजिम विभिन्न वडाबाट तथा गाउँ कार्यपालिकाबाट लक्षित कार्यक्रम योजनाहरू सम्पन्न 	

(ग) पूर्वाधार क्षेत्र

नं.	बजेट, नीति तथा कार्यक्रमा समावेश शीर्षक	बजेट	प्रगति	कै.
२३	सडक यातायातलाई निरन्तर सुचारु गर्न तथा अन्य विकास निर्माण कार्यका लागि हेभी इक्विपमेन्टको व्यवस्था	९२ लाख	<ul style="list-style-type: none"> ब्याक हो लोडर, टिप्पर खरिद भएको सबै खर्च नभएको 	
२४	अन्तर गाउँपालिका, अन्तर वडा र अन्तर गाउँसम्म सडक संजाल विस्तारका लागि सडक नपुगेका ठाउँहरूमा नयाँ ट्र्याक खोलिने छ। गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका मुख्य सडक र सहायक सडकहरूको निर्माण, मर्मत र स्तरोन्नति		<ul style="list-style-type: none"> निर्धारित लक्ष्य बमोजिमका सबै योजनाहरू सम्पन्न भई शीर्षकमा विनियोजित रकम सबै खर्च भएको 	
१५	विभिन्न सिंचाई योजनाहरू	४० लाख	<ul style="list-style-type: none"> साना सिंचाई योजना तथा मर्मत कार्य सम्पन्न 	
२५	साना जलविद्युत आयोजनाहरूलाई स्तरोन्नति र सुधार गरी सञ्चालन। विद्युतीकरण नभएका वस्ती तथा वडाहरूमा प्राथमिकताका आधारमा विद्युत विस्तार		<ul style="list-style-type: none"> निर्धारित लक्ष्य बमोजिमका सबै योजनाहरू सम्पन्न भई शीर्षकमा विनियोजित रकम सबै खर्च भएको 	

(घ) वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन

नं.	बजेट, नीति तथा कार्यक्रमा समावेश शीर्षक	बजेट	प्रगति	कै.
३६	सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम, पहिरो गएको र नाङ्गा डाडाँहरूमा वृक्षारोपण, एक घर एक विरुवा अभियान; डालेघाँस रोप्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्ने; जल तथा भूमिको संरक्षण, पानीको मुहानहरूको संरक्षणको लागि प्रत्येक वडामा अभियान संचालन	१४ लाख २३ हजार	<ul style="list-style-type: none"> वार्षिक कार्यक्रम बमोजिम सबै वडामा मुहान संरक्षण, वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न ३ वडामा वृक्षारोपण भए पनि समयमा भुक्तानी लिन नआउँदा भुक्तानी नभएको 	
३७	वन तथा वातावरणीय संरक्षणमा जोड दिई जलवायु परिवर्तनका असर र प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न सरोकारवालाहरूसँग सहकार्य	५ लाख ५० हजार	<ul style="list-style-type: none"> सबै खर्च हुन नसकेको 	
३९	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणको लागि जोखिमयुक्त स्थानहरूमा तटबन्धन निर्माण	१५ लाख	<ul style="list-style-type: none"> तीन स्थानमा जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणका लागि तटबन्धन निर्माण 	
३८	विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले अनिवार्य रूपमा कम्तिमा २ दिनको पारिश्रमिक जम्मा गर्ने	४ लाख	<ul style="list-style-type: none"> ४ लाख कोषमा सबै कर्मचारीहरूको २ दिनको तलब जम्मा गरी कोष स्थापना भएको मापदण्ड बमोजिम राहत वितरण 	

(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

नं.	बजेट, नीति तथा कार्यक्रममा समावेश शीर्षक	बजेट	प्रगति	कै
४०	सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिवद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, प्रविधियुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउन पदाधिकारी र कर्मचारीहरूलाई समय समयमा ज्ञान, सीप अभिवृद्धि गर्ने खालको क्षमता विकास तालिम, अभिमुखीकरण तथा पुनर्ताजगी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था		<ul style="list-style-type: none"> कर्मचारीहरूलाई ७ दिने कम्प्युटर सीप तालिम प्रदान दुई दिने स्थानीय सरकार सञ्चालन तथा सेवा प्रवाह व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान योजना तर्जुमा, सेवा प्रवाह विषयक ३ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न 	
४१	संस्थागत सक्षमता र संस्थागत स्मरणलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पूर्वाधार निर्माण, आधुनिक नागरिक वडापत्र, सेवा प्रवाहमा मापदण्ड निर्माण तथा सेवाप्रवाहमा विद्युतीय सूचना प्रविधिको विकासका लागि अध्ययन, विकास र सञ्चालन	३५ लाख	<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाभरको हालको तथ्याङ्क संकलन कार्य सम्पन्न आधुनिक डिजिटल बडापत्र निर्माण जिन्सी, योजना र राजस्व प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न सफ्टवेयर प्रणालीको विकास र सञ्चालन 	
४२	आम नागरिकको सूचनाको हकको प्रत्याभूति दिलाउन तथा सूचना तथा तथ्यांक व्यवस्थापनको लागि सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना गर्ने, सार्वजनिक सुनुवाई	१ लाख	<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न सूचना तथा अभिलेख केन्द्र स्थापनाका लागि गाउँसभाबाट संरचना स्वीकृत 	

(च) अन्य:

नं.	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	बजेट	प्रगतिको अवस्था	कै
१	रुकुमेली समाज विकास केन्द्र	१ लाख ७६ हजार	<ul style="list-style-type: none"> वन तथा वातावरण, कृषि, पोषण, सरसफाई, समूह गठन तथा परिचालन, स्थानीय सहकारी गठन, प्रवर्द्धन तथा सशक्तिकरण लगायतका क्षेत्रमा सन्तोषजनक कार्य सम्पादन भएको। 	
२	भिक नेपाल		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय मगर खाम भाषाको पाठ्यक्रम विकास गरिबी निवारण, शिक्षा, स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यक्रम सञ्चालित 	
३	खिष्टियन समाज विकास केन्द्र		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहको सुशासन अभिवृद्धिका जनप्रतिनिधिहरूलाई तालिम प्रदान, किशोरकिशोरीहरूलाई अभिमुखीकरण लगायतका शिक्षा तथा चेतना केन्द्रित कार्यक्रम सञ्चालित 	

४	हेल्थ फर लाइफ		<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई स्वास्थ्य क्षेत्रको योजना तर्जुमाका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम 	
५	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकार सञ्चालन, स्थानीय तहको बजेट तथा योजना तर्जुमा प्रक्रिया, एकीकृत सम्पत्ति कर प्रणाली, सार्वजनिक खरिद सम्बन्धमा जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूका लागि तालिम कार्यक्रम 	
७	स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम		<ul style="list-style-type: none"> सबैका लागि स्वास्थ्य बिमा सुनिश्चितका लागि जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूलाई अभिमुखीकरण तालिम सबै वडामा स्वास्थ्य बिमा अभिकर्ता नियुक्त गरी स्वास्थ्य बिमा गरिरहेको । 	

खण्ड २ - आगामी आ.व.२०७५-७६ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

२.१ सौच, लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धी

२.१.१ सौच:

जनचाहना अनुरूपको विकास निर्माण र दिगो, फराकिलो र तीव्र आर्थिक वृद्धि र समतामूलक वितरण सहितको आर्थिक विकास गरी देशलाई समुन्नत बनाउने ।

२.१.२ लक्ष्य:

१. सार्वजनिक सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र गतिविधिमा सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउने ।
२. सर्वाङ्गीण विकास मार्फत स्थानीय तहको सरकारको प्रभावकारिता अभिवृद्धि तथा जीवनस्तर सुधारको अनुभूति दिलाउने ।
३. आत्मनिर्भर र स्वाधीन अर्थतन्त्र निर्माण गरी स्वच्छ प्रतिस्पर्धात्मक अर्थव्यवस्था निर्माण गर्ने ।

२.१.३ उद्देश्य:

१. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवामा आम जनताको पहुँच स्थापित गरी सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने,
२. पूर्वाधार लगायतका विकासमा स्थानीय सहभागिता जुटाई छिटो सम्पन्न गरी अपनत्वको विकास गरी दिगो बनाउने,
३. लैंगिक समताका लागि समावेशीकरण, विकासका अन्तरसम्बन्धित पक्षहरुको सम्बोधनबाट सारभूत समानताको लागि आधार तयार गर्ने,

४. आर्थिक तथा सामाजिक विकासको माध्यमबाट गाउँपालिकाबासीको जीवनस्तर सुधार गर्ने,
५. स्थानीय तहको सरकारको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरी संविधान कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने,
६. आर्थिक सामाजिक विकासका संभावनाहरूको खोजी गरी कार्यान्वयनको उपयुक्त व्यवस्था मिलाउने,
७. स्थानीय स्रोत साधनको समुचित परिचालन मार्फत दिगो, समावेशी र उच्च दरको आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने,
८. आर्थिक स्थायित्व कायम गर्ने तथा लगानीको वातावरण निर्माण गर्ने,

२.१.४ प्राथमिकताहरू:

आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा बजेटको लक्ष्य, उद्देश्यलाई हाँसिल गर्न देहाय बमोजिमका क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकतामा राखी तयार गरिएको छ ।

- (क) आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान,
- (ख) छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि,
- (ग) जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी वृद्धि र सहकारिता,
- (घ) स्थानीय सहभागिता जुट्ने, स्वयम् सेवा परिचालन,
- (ङ) स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग,
- (च) महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ,
- (छ) लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि,
- (ज) दीगो विकास, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बर्द्धन,
- (झ) भाषिक तथा साँस्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धि,
- (ञ) स्थानीय सडकको निर्माण र स्तरोन्नति, पर्यटन पूर्वाधारको विकास र प्रवर्द्धन,
- (ट) संस्थागत विकास तथा शासकीय सुधार,

- (ठ) सूचना तथा संचार प्रविधिको विकास र गुणस्तर,
- (ड) लघु तथा साना जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण र वितरण,
- (ढ) शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र सरसफाई।

२.१.५ अपेक्षित उपलब्धि:

उल्लिखित सौच, लक्ष्य उद्देश्य र प्राथमिकता बमोजिम निर्धारण गरिएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रमबाट देहाय बमोजिमका क्षेत्रगत नतिजाहरू हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ।

१. आर्थिक विकास

१०	क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा	कैफियत
१०१०	कृषि	<ul style="list-style-type: none"> • मारिड बहुउद्देश्यीय अनुसन्धान केन्द्र सञ्चालनमा आएको हुने • कृषि सेवा इकाईबाट कृषि प्रसार तथा बाली विकास कार्यक्रम • पशु सेवा इकाईबाट पशु सेवा सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन हुने • चुनबाडमा कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण भएको हुने 	
१०२०	उद्योग तथा वाणिज्य	<ul style="list-style-type: none"> • माग र औचित्यताका आधारमा घरेलु तथा साना उद्योग कार्यक्रमबाट लक्षित वर्ग लाभान्वित भएको हुने • उद्यम विकास सम्बन्धी तालिम, प्रोत्साहनबाट स्थानीय उद्योगी फस्टाएको हुने 	
१०३०	पर्यटन	<ul style="list-style-type: none"> • गुरिल्ला पदमार्ग, महत, चुनबाड, खाबाडमा कृत्रिम पर्यटन पूर्वाधार निर्माण तथा सुदृढीकरणबाट पर्यटन क्षेत्रको विकास भएको हुने • पर्यटन डायरी तथा फोटो प्रकाशनबाट पर्यटन प्रवर्द्धन हुने 	
१०४०	सहकारी	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सहकारीहरूलाई क्षमता विकास तालिम, वस्तुगत सहायताबाट थप सक्रिय भएको हुने • स्थानीय उत्पादन सहकारिता मार्फत बजारीकरण भएको हुने 	
१०५०	वित्तीय क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> • वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमबाट स्थानीयहरू वित्तीय क्षेत्रको बारेमा प्रारम्भिक जानकारी प्राप्त गरेको हुने 	

२. सामाजिक विकास

२०	क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा	कैफियत
२०१०	शिक्षा	<ul style="list-style-type: none"> • सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरू ICT पूर्वाधारयुक्त हुने • नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन तथा छलफलबाट सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक तथा वातावरणीय सुधार भई शैक्षिक गुणस्तर 	

		कायम भई नतिजा हासिल भएको हुने	
२०२०	स्वास्थ्य	<ul style="list-style-type: none"> २० विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी काम सम्पन्न हुने 	
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाइ	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाको संस्थागत व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सेवा विस्तार तथा विशेष कार्यक्रम मार्फत आम नागरिकले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सुलभ रूपमा प्राप्त गरेको हुने ९ स्थानमा स्वास्थ्य सम्बन्धी पूर्वाधार/प्रवर्द्धनका काम हुने 	
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन	<ul style="list-style-type: none"> ३७ खानेपानी योजनाबाट स्वच्छ खानेपानीमा अधिकांश जनताको पहुँच पुगेको हुने सरसफाइ कार्ययोजना २०७४ को २०७५ मा हासिल गर्नुपर्ने लक्ष्यहरु हासिल भएको हुने 	
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन	<ul style="list-style-type: none"> संस्कृति प्रवर्द्धन सम्बन्धी १० योजनाबाट स्थानीय भाषा, संस्कृतिको संरक्षण, संवर्द्धनका साथै परम्पराको पुस्तैवारी हस्तान्तरणको विकास भएको हुने 	
२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	<ul style="list-style-type: none"> यूवा तथा रोजगारी लक्षित कार्यक्रमबाट यूवाहरुमा खेलकूदमा व्यवसायिकता, सीपमा आत्मनिर्भरता भएको हुने यूवा तथा खेलकूदका लागि १९ भौतिक पूर्वाधार लगायतको काम हुने सबै वर्ग क्षेत्र लिङ्गको समान पहुँच स्थापनाका लागि पिछडिएको क्षेत्र, वर्ग उत्थानमा क्षमता विकास कार्यक्रमले टेवा पुगेको हुने महिला १७, बालबालिका २५, दलित १२, अपाङ्ग ८, ज्येष्ठ नागरिक ९ र जनजाति ६ कार्यक्रम वडा तहबाट कार्यान्वयन हुने 	

३. पूर्वाधार विकास

३०	क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा	कैफियत
३०१०	स्थानीय सडक, पुल तथा झोलुङ्गे पुल	<ul style="list-style-type: none"> चुनबाड-कोर्जा-दोमही, गुनाम-मारिड, लाबाड-भित्रवन, सिमा-झुम्लाबाड, खाबाड-क्याङ्सी, काँडा-मोराबाड-सिमा सडक लगायत ८ मोटरेवल सडक, ४ घोडेटो बाटो, १ सिन्दी, २ RCC पुल र ९ काठेपुल निर्माण भएको हुने सबै ग्रामीण सडकहरु सुचारु भएको हुने 	
३०२०	सिंचाई	<ul style="list-style-type: none"> ४ नयाँ सिंचाई योजनाहरु सम्पन्न भएको हुने 	
३०३०	भवन तथा सहरी विकास	<ul style="list-style-type: none"> विभिन्न स्थानमा ८ वटा भवन निर्माण तथा मर्मत भएको हुने 	
३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)	<ul style="list-style-type: none"> ४ वटा लघु जलविद्युतहरुको मर्मत तथा विस्तार भएको हुने उर्जा विकास कार्यक्रम मार्फत जलविद्युत आयोजनामा गाउँपालिकाबासीको सेयरको प्रारम्भिक काम सुरु भएको हुने 	
३०५०	सञ्चार	<ul style="list-style-type: none"> सञ्चार क्षेत्रको विकास मार्फत भूमे गाउँपालिकाको सबै वडाका सबै 	

		गाउँटोलमा एफ.एम रेडियो सुनिने अवस्था हुने	
		<ul style="list-style-type: none"> मोबाइल नेटवर्कमा सुधार तथा सरकारी कार्यालय, विद्यालयहरूमा इन्टरनेट सुविधा पुगेको हुने 	

४. वातावरण तथा वपद् व्यवस्थापन

४०	क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा	कैफियत
४०१०	वन तथा भु-संरक्षण	<ul style="list-style-type: none"> फ्रुट करिडोर निर्माणको प्रारम्भ भएको हुने दिगो वन व्यवस्थापनद्वारा वन क्षेत्रको उत्पादकत्व र वन पैदावारको उत्पादन वृद्धि भएको हुने 	
४०२०	जलाधार संरक्षण	<ul style="list-style-type: none"> जल तथा भूमिको संरक्षण, पानीको मुहानहरूको संरक्षणको लागि प्रत्येक वडामा अभियान संचालन मार्फत सचेतना फैलने २ स्थानमा जलाधार संरक्षण योजना कार्यान्वयन हुने 	
४०३०	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	<ul style="list-style-type: none"> वन तथा वातावरणीय संरक्षणमा जोड दिई सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्यमा जलवायु परिवर्तन न्यूनिकरण र अनुकूलनका लागि आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा भएको हुने 	
४०४०	फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> ठाउँ ठाउँमा फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि खाल्डो खनेर तथा डस्टविन राखेर फोहर व्यवस्थापन भएको हुने लुकुम वस्तीमा र गाउँपालिका कार्यालयमा ढल निकास व्यवस्थापन भएको हुने 	
४०५०	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	<ul style="list-style-type: none"> २ स्थानमा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणका लागि बाँध निर्माण भएको हुने 	
४०६०	विपद् व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> विपद् प्रतिकार्य योजना तर्जुमा भई कार्यान्वयन भएको हुने 	
४०७०	वारुण यन्त्र सञ्चालन	<ul style="list-style-type: none"> वारुणयन्त्र सम्बन्धी कुनै योजना नभएको 	

५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

५०	क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा	कैफियत
५०१०	सामान्य सेवा	<ul style="list-style-type: none"> नियमित सार्वजनिक सेवा प्रवाहका लागि भौतिक तथा मानवीय व्यवस्थापनबाट गुणस्तरीय सेवा प्रवाह भएको हुने 	
५०२०	सुरक्षा	<ul style="list-style-type: none"> कार्यालयको कम्पाउण्डमा घेराबार, वाल निर्माण, पालेको व्यवस्था भई 	

	व्यवस्थापन	कार्यालय सुरक्षित भएको हुने	
५०३०	सूचना प्रविधि	<ul style="list-style-type: none"> सुशासन र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक हार्डवेयर प्रणालीको व्यवस्था र सफ्टवेयर प्रणालीको विकास भएको हुने 	
५०४०	पञ्जिकरण व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> व्यक्तिगत घटना दर्ताका पुराना अभिलेख कम्प्यूटराइज्ड र अनलाईनमा आधारित घटना दर्ता कार्यान्वयनमा आएको हुने पुराना अभिलेखहरू चाहिएको बेला पाइने गरी व्यवस्थापन गरिएको हुने 	
५०५०	स्थानीय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> चालु आवमा सम्पन्न तथ्याङ्क संकलन कार्यलाई प्रशोधन गरी गाउँपालिकाको प्रोफाइल तयार भएको हुने । गाउँपालिकाभर अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी एउटै मापदण्ड र कार्यविधि बनाई एउटै मानकमा व्यवस्थित भएको हुने 	
५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन	<ul style="list-style-type: none"> आगामी आ.व.मा कम्तीमा ३ पटक सार्वजनिक सुनुवाई, एकपटक सामाजिक परीक्षण भएको हुने योजनास्थलमा सूचनापाटी, सामाजिक लेखापरीक्षणलाई अनिवार्य गरी आम नागरिक सुसूचित भएको हुने सूचना प्रकाशन, नागरिक वडापत्र अद्यावधिक, गुनासो सुनुवाइ संयन्त्र सक्रिय अवस्थामा भएको हुने 	
५०७०	अनुसन्धान तथा विकास	<ul style="list-style-type: none"> सेवा प्रवाहलाई थप गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन आवश्यक क्षेत्रको थप विकासका लागि अनुसन्धान तथा विकास गरी प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुने 	
५०८०	अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	<ul style="list-style-type: none"> साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवस्थामा, भवितव्य गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरी रकम खर्च गर्नुपर्ने अवस्थामा स्रोतको उपलब्धता भएको हुने 	

२.२ वा षक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू

आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा समग्र रूपमा नेपालको संविधानको नीति, निर्देशक सिद्धान्त, विकासका समसामयिक मामिलाहरू, मौजुदा संघीय कानून, निर्देशन, मापदण्ड, प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, मापदण्ड तथा मार्गदर्शन, आवधिक योजना, स्थानीय स्रोत साधन र सक्षमतालाई केन्द्र विन्दू बनाइएको छ । समग्री नीति तथा आधारलाई टेकेर आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार, वन तथा वातावरण र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा क्षेत्रगत नीति तथा आधार कायम गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

२.२.१ समग्र नीति तथा आधारहरू

भूमे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा देहायका स्रोत र विषयहरूलाई आधार बनाएर तयार गरिएको छ ।

- (क) नेपालको संविधान
- (ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- (ग) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- (घ) अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- (ङ) संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, कानून तथा मापदण्डहरू
- (च) स्थानीय तहमा वजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४
- (छ) संघीय, प्रादेशिक र गाउँपालिकाको गुरुयोजना
- (ज) गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना
- (झ) गाउँपालिकाको स्थानीय स्रोत साधन र सक्षमता
- (ञ) विकासका अन्तरसम्बन्धित बिषयहरू
- (ट) नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिबद्धताबाट सिर्जित दायित्वहरू, संघ र प्रदेश सरकारले अबलम्बन गरेका अन्य आर्थिक नीतिहरू आदि ।

२.२.२ क्षेत्रगत नीतिहरु

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको लागि निर्धारित समग्री नीति तथा आधार तथा मूल्य मान्यतालाईलाई टेकेर आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार, वन तथा वातावरण र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा क्षेत्रगत नीति तथा आधार कायम तय गरिएको छ ।

(क) आर्थिक क्षेत्र

१. कृषिको आधुनिकीकरण, यान्त्रिकरण र व्यवसायीकरणमा सहजीकरण र सरलीकरण गरिनेछ ।
२. "अर्ग्यानिक उत्पादन: भूमेको पहिचान" लाई भूमेको ब्राण्ड नारा बनाइनेछ ।
३. कृषि सडक, कृषि उपज संकलन केन्द्र, बजारीकरणका लागि कृषि सहकारितालाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
४. कृषि अनुसन्धान केन्द्रमा जनशक्ति व्यवस्थापन गरी ठोस रुपमा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
५. पशु स्वास्थ्य र नियमन, प्रजनन र प्रसार कार्यक्रमलाई नियमित रुपमा बढावा दिन र नश्व सुधार लगायत पशु सेवा तर्फको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६. सार्वजनिक निजी साझेदारी बमोजिम उद्योग क्षेत्र विकासका लागि पूर्वाधार निर्माण गर्नुका साथै उद्यम विकास प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७. कृत्रिम तथा ऐतिहासिक पर्यटन विकासका लागि पर्यटन पूर्वाधार निर्माण र प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
८. वित्तीय साक्षरता, सहकारीहरुको क्षमता विकास, संस्थागत प्रवर्द्धन तथा बजारीकरणमा सहायता उपलब्ध गराइनेछ ।

(ख) सामाजिक क्षेत्र

१. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर तथा व्यवसायिक तालिम मार्फत मानव विकासमा जोड दिइनेछ । "सबैका लागि शिक्षा, गुणस्तरीय शिक्षा" लाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

२. सबै नागरिकलाई गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सहज पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ । परम्परागत उपचारको विधिलाई संस्थागत विकास गरिनेछ ।
३. मूहान संरक्षणका साथै सफा, स्वच्छ खानेपानीमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ । पूर्ण सरसफाइयुक्त गाउँपालिका निर्माणका लागि कार्ययोजना बमोजिम बजेट कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४. स्थानीय भाषा, संस्कृति र कलाको संरक्षण, संवर्द्धनका साथै पुस्तेवारी हस्तान्तरणको अवसर निर्माण गरिनेछ ।
५. यूवाहरूलाई व्यवसायिकता तथा खेलकूद क्षेत्रको विकासका लागि यूवा विकास केन्द्र निर्माण गरी व्यवस्थित र चरणबद्ध गरिनेछ ।
६. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यक्रम मार्फत समानतामा आधारित समाज निर्माण गरिनेछ ।

(ग) पूर्वाधार क्षेत्र

१. सबैको घरमा स्वच्छ खानेपानी, उज्यालो घर, सजिलो सञ्चार: सिंचाइयुक्त कृषि पूर्वाधार, समुन्नत गाउँपालिकाको आधार नारा सार्थक पारिनेछ ।
२. स्थानीय उत्पादनको बजारीकरण र सहज आवतजावतका लागि सडक र पुल निर्माण तथा मर्मत गरिनेछ ।
३. शिक्षा, स्वास्थ्य, ढुवानीका लागि सहज पहुँचको वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
४. सबैका लागि भौतिक पूर्वाधारको पहुँच वृद्धि गरिनेछ ।
५. प्रत्येक वडा केन्द्रमा सडक यातायात: प्रत्येक गाउँ टोलसम्म ग्रामीण सडकको विकास गरिनेछ ।
६. "बलियो भवन, व्यवस्थित शहर: नमूना भूमेको रहर" का लागि भवन निर्माण मापदण्ड लागू गरिनेछ ।

(घ) वातावरण तथा वपद व्यवस्थापन

१. विपद् व्यवस्थापनमा समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गरी परिचालन गरिनेछ ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण सम्बन्धी योजना कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२. समुदाय, सरोकारवाला निकाय, पालिका, प्रदेश र संघीय सरकारको साझेदारीमा विपद् व्यवस्थापन सहयोग आदानप्रदान तथा समाधानका कार्य गरिनेछ ।
३. "सफा र हरियाली: समृद्ध भूमे" नारालाई सार्थक तुल्याउन "एक घर दश फलफूल" कार्यक्रम, ग्रामीण सडकहरुमा फ्रुट करिडोर तथा ग्रीन करिडोरको अवधारणालाई मूर्त रूप दिइनेछ ।
४. साझेदार निकायसँगको समन्वयमा जलवायु परिवर्तन न्यूनिकरण र अनुकूलनका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५. जलाधार तथा जैविक विविधता संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।

(ङ) संस्थागत वकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

१. सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिवद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, प्रविधियुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाइनेछ ।
२. संस्थागत सक्षमता र संस्थागत स्मरणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
३. गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा मापदण्ड निर्माण र विद्युतीय सूचना प्रविधिको विकासका लागि अध्ययन तथा विकास गरिनेछ ।

२.३ मुख्य मुख्य आयोजना र क्रयाकलापहरु

भूमे गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तथा योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य, उद्देश्यहरुलाई हासिल गर्न देहाय बमोजिमका मुख्य मुख्य आयोजना तथा क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछन् ।

क्षेत्रगत योजना तथा क्रियाकलापहरू

आर्थिक विकास

ख.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान
	कृषि	
२२५२२	मारिड बहुउद्देशीय अनुसन्धान केन्द्र	वडा नं २ र ७ को मारिड
२२५२२	कृषि प्रसार तथा बाली विकास कार्यक्रम	गापा
३११११	कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण	भूमे ९ चुनबाड
२२५२२	पशु सेवा कार्यक्रम	गा.पा.
	उद्योग तथा वाणिज्य	
३१५११	घरेलु तथा साना उद्योग माग र औचित्यतामा आधारित प्रवर्द्धन)	गा.पा.
३१५११	उद्यम विकास प्रवर्द्धन	गा.पा.
३१५११	औद्योगिक विकास सम्भाव्यता अध्ययन, प्रवर्द्धन र अन्य निकायसँग साझेदारी	गा.पा.
३११०१	सिमा मिल मर्मत	वडा नं. ३
२२५१२	अल्लो प्रशोधन तालिम सञ्चालन (महिला लक्षित बजेट)	वडा नं. ५ सेराबाड
	पर्यटन	
	पर्यटन पूर्वाधार	
३११०२	चुनबाड जनयुद्ध संग्रहालय एकीकृत योजना निर्माण	वडा नं ९ चुनबाड
३११५९	चुनबाड जनयुद्ध संग्रहालय सुदृढीकरण	वडा नं ९ चुनबाड
३११५९	महत युद्ध स्मारिका सुदृढीकरण	वडा नं ६ महत
३११५९	शहिद वासु स्मृति जनवादी विद्यालय संग्रहालयका लागि आन्तरिक सुदृढीकरण	वडा नं ३ क्याङ्सी
३११५९	आदिवासी जनजाति संग्रहालय सुदृढीकरण	वडा नं २ काँक्री
३११५९	गुरिल्ला पदमार्ग स्तरोन्नति	वडा नं ९
	पर्यटन प्रवर्द्धन	
२२५२२	पर्यटन डायरी तथा फोटो प्रकाशन	गापा
२२५२२	पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गापा
	सहकारी	
३१५११	सहकारी क्षेत्र प्रवर्द्धन	गापा
२२५१२	सहकारी क्षेत्र क्षमता विकास	गापा
३१५११	सहकारीमा आधारित उत्पादन प्रवर्द्धन	गापा
	वित्तीय क्षेत्र	
२२५१२	वित्तीय साक्षरक्षा कार्यक्रम	सबै वडा

सामाजिक विकास

ख. शि. नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान
	शिक्षा	
२८९११	विद्यालय सुधार तथा नमूना विद्यालय निर्माण कार्यक्रम	सवै विद्यालय
31159	आवि रुजिखोला खेलमैदान निर्माण	वडा नं १
31159	मावि सिद्धचौर खेलमैदान निर्माण	वडा नं १
31171	आवि स्याला भवन पलस्टर	वडा नं १
31159	आवि खावाङ फिल्ड निर्माण	वडा नं २
31115	आवि दहवाङ फर्निचर	वडा नं २
31151	आवि झुम्लाबाङ सिटी निर्माण	वडा नं ३
31115	खाम्दै आवि फर्निचर	वडा नं ६
31159	खाम्दै आवि शौचालय निर्माण	वडा नं ६
31113	मावि महत भवन मर्मत	वडा नं ६
22522	मावि महत पुस्तक खरिद	वडा नं ६
22313	आवि धर्मशाला फर्निचर खरिद	वडा नं ७
31115	आवि लावाङ फर्निचर खरिद	वडा नं ७
31115	आवि गुनाम फर्निचर खरिद	वडा नं ७
31115	आवि रिसालचौर फर्निचर मर्मत	वडा नं ७
31159	जनशक्ति आवि झिम्का खेलमैदान निर्माण	वडा नं ८
31112	कुचिबाङ मावि पुस्तकालय भवन निर्माण	वडा नं ८
31159	आवि धर्मशाला छाना मर्मत तथा धारा निर्माण	वडा नं ९
31159	मावि चुनबाङ घेराबार तथा गेट निर्माण निर्माण	वडा नं ९
31159	आधारभूत सिमचौर घेराबार तथा व्यवस्थापन	वडा नं ९
	स्वास्थ्य	
28911	समग्र स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	गापा
31113	स्वास्थ्य भवन फिनिसिङ	वडा नं १
31511	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	वडा नं २
31159	सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र झुम्लाबाङ व्यवस्थापन	वडा नं ३
31511	मोराबाङ गाउँघर क्लिनिक भवनमा फर्निचर तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ३ मोराबाङ
31511	स्वास्थ्य चौकी काँडा व्यवस्थापन	वडा नं ४
31159	डालिबाङ स्वास्थ्य सामुदायिक खोप केन्द्र सुदृढीकरण तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ५ डालिबाङ
31511	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई ब्यबस्थापन	वडा नं ७
31511	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई व्यवस्थापन	वडा नं ८
	खानेपानी तथा सरसफाइ	
22522	खानेपानी तथा सरसफाई योजना कार्यान्वयन	गापा
31156	लामाक्याङ खानेपानी निर्माण योजना (क्रमागत)	वडा नं १
31156	स्यानतारे खानेपानी निर्माण योजना	वडा नं १
31156	गरवाङ खानेपानी निर्माण योजना	वडा नं १
31156	लुकुम दलित वस्ति मुहान मर्मत	वडा नं १

31156	हलिवाड खानेपानी निर्माण	वडा नं १
31158	दलित बस्ति ढल निकास (दलित लक्षित)	वडा नं १
31156	त्रिबेणी बगर खानेपानी निर्माण	वडा नं २
31156	गावाड खानेपानी मर्मत	वडा नं २
31156	जनजाति संग्रालय खानेपानी	वडा नं २
31156	झुम्लाबाड खानेपानी पाइप खरिद	वडा नं ३
31156	कालिमाटी मुहान संरक्षण तथा ठाम खानेपानी निर्माण	वडा नं ३
31156	गाबाड खानेपानी धारा निर्माण	वडा नं ३
31156	जुगे खानेपानी निर्माण योजना (एक घर एक धारा)	वडा नं ४ साकिम
31156	घंगारी खानेपानी मर्मत निर्माण योजना (जनजाति)	वडा नं ४
31156	स्याबाड खोला तल्लो मूल खानेपानी निर्माण योजना (एक घर एक धारा)	वडा नं ४ काँडा
31158	काँडा वस्ती ढल निकास (क्रमागत)	वडा नं ४ काँडा
31156	झुडलुड खानेपानी मर्मत निर्माण योजना	वडा नं ४ साकिम
31156	खाम्दै र स्याला खानेपानी मर्मत	वडा नं ६
31156	महत खानेपानी मर्मत	वडा नं ६
31156	गटिङ्जा खानेपानी मर्मत	वडा नं ६
31156	तामारी सेरङ्गा खानेपानी मर्मत	वडा नं ६
22522	सरसफाई व्यवस्थापनका लागि डस्टविन खरिद वितरण	वडा नं ६
31156	मैबाड खानेपानी मर्मत	वडा नं ८
31156	पोबाड खानेपानी मर्मत	वडा नं ८
31156	घोरनेटी खानेपानी मर्मत	वडा नं ८
31156	माथिगाउँ दमाई डेरादेखि तलिगाउँसम्म खानेपानी मर्मत	वडा नं ८
31156	बिष्टलोटे खानेपानी योजना (क्रमागत)	वडा नं ९
31156	घट्टेखोला सिमलबोट खानेपानी योजना	वडा नं ९
31156	गोर्जले खानेपानी ट्याङ्की निर्माण तथा मर्मत	वडा नं ९
31156	मालुवा मुलखोला खानेपानी योजना	वडा नं ९ खुड
31156	कटुजधारा खानेपानी योजना	वडा नं ९
31156	तारल मकोटा खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं ९
31156	गहुँकम्द खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं ९
31156	टाकुरीखोला खानेपानी योजना	वडा नं ९ पेढी चेप्री
31156	वडास्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई क्षमता अभिवृद्धि म्याचिङ कार्यक्रम	वडा नं ९
31156	पुवाभिरखोला खानेपानी योजना	वडा नं ९ लुम्मा
	संस्कृति प्रवर्द्धन	
22522	स्थानीय भाषा संस्कृतिको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गापा
31112	ख्रिष्टीय चर्च भवन निर्माण	वडा नं १
22522	साँस्कृतिक संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	वडा नं १
22522	पचेवाजा संरक्षण (दलित)	वडा नं १
31115	ख्रिष्टीयन चर्च फर्निचर व्यवस्था	वडा नं ३ सिमा
31159	सेराबाड मण्डली ग्याबिङ वाल निर्माण	वडा नं ५ सेराबाड
31159	राधिका बर्म मन्दिर घेराबार	वडा नं ६

31159	देवीथान निर्माण व्यवस्थापन	वडा नं ६
31159	कालिका थान निर्माण व्यवस्थापन	वडा नं ६
31159	भवानी थान व्यवस्थापन	वडा नं ६
	खेलकूद तथा मनोरञ्जन	
22522	यूवा खेलकूद तथा रोजगारी लक्षित कार्यक्रम	गापा
22522	यूवा स्वरोजगार कार्यक्रम	गापा
22522	युवा खेलकूद व्यवस्थापन	वडा नं १
33159	गाबाङ खेल मैदान मञ्च निर्माण	वडा नं २
22522	युवा तथा खेलकूद व्यवस्थापन काँक्री	वडा नं २
22522	यूवा लक्षित कार्यक्रम	वडा नं ३
22522	खेलकूद व्यवस्थापन कार्यक्रम	वडा नं ४ काँडा
31159	तल्लो धबाङ खेलमैदान निर्माण	वडा नं ४ काँडा
31159	बलथुङ फिल्ड निर्माण	वडा नं ४
22512	यूवा कम्प्युटर शिक्षा तालिम	वडा नं ५
22522	यूवा लक्षित कार्यक्रम	वडा नं ५
22522	वडास्तरीय खेलकूद व्यवस्थापन	वडा नं ६
31159	डाङरीबाङ खेल मैदान निर्माण	वडा नं ७
31159	ताम्दै खेल मैदान निर्माण	वडा नं ८
31159	सिमखोला खेल मैदान निर्माण	वडा नं ८
31159	पोखरापाटा खेल मैदान निर्माण	वडा नं ८
31159	कुचिबाङ खेल मैदान तारबार	वडा नं ८
22522	युवा खेलकूद व्यवस्थापन	वडा नं ९
31159	लाखरखोला खेलमैदान घेराबार	वडा नं ९
	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	
28911	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम	गापा
22522	आदिवासी जनजाति लक्षित प्रवर्द्धन	गापा
	महिला लक्षित	
31113	महिला सामुदायिक भवन रंगरोगन तथा ढल निकास	वडा नं १ लुकुम
31112	महिला सामुदायिक भवन निर्माण	वडा नं २
22512	महिला क्षमता विकास कार्यक्रम	वडा नं २
33156	खानेपानी ट्याङ्की मर्मत तथा मुहान संरक्षण (महिला लक्षित)	वडा नं ३
22512	महिला लक्षित क्षमता विकास	वडा नं ३
31113	सामुदायिक महिला भवन काँडा सुदृढीकरण	वडा नं ४ काँडा
31113	सामुदायिक महिला भवन सुदृढीकरण साकिम	वडा नं ४ तल्लो साकिम
22522	सृजनशील तामारी आमा समूह भाँडा खरिद	वडा नं ६ तामारी
22522	परिवर्तनशील आमा समूह पोशाक खरिद महत	वडा नं ६ महत गाउँ
22522	खाम्दै आमा समूह	वडा नं ६ खाम्दै
31112	महिला समूह भवन निर्माण गुनाम	वडा नं ७ गुनाम
31112	महिला समूह भवन निर्माण लाबाङ	वडा नं ७ लाबाङ
22512	महिला हिंसा सम्बन्धि चेतनामूलक कार्यक्रम	वडा नं ७

22512	कुचिबाड महिला सशक्तिकरण	वडा नं ८
31112	कोर्जा महिला समूह भवन	वडा नं ८ कोर्जा
31159	महिला भवन सार्वजनिक निर्माण	वडा नं ९
22512	महिला क्षमता अभिवृद्धि	वडा नं ९
	बालबालिका लक्षित	
31115	आवि सिद्धचौर बालमैत्री फर्निचर	वडा नं ९
22522	आवि स्याला भित्ते लेखन	वडा नं ९
22522	आवि रुजिखोला भित्ते लेखन	वडा नं ९
22522	बालमैत्री कार्यक्रम संचालन	वडा नं २
31156	प्रावि गावाड बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं २
31156	मावि त्रिवेणी बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं २
31159	आवि क्याङ्सी बालमैत्री शौचालय निर्माण	वडा नं ३
31156	आवि मोराबाड बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं ३ मोराबाड
22313	मावि काँडा बालमैत्री शैक्षिक सामाग्री	वडा नं ४ काँडा
22313	आवि तल्लो साकिम बालमैत्री शैक्षिक सामाग्री	वडा नं ४ तल्लो साकिम
31115	आवि सेराबाड बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	वडा नं ५ सेराबाड
31159	खाम्दै विद्यालय बालमैत्री वातावरण निर्माण	वडा नं ६ खाम्दै
31112	रुन्चे नाखे बाल शिक्षा संचालन भवन निर्माण	वडा नं ६
31115	मावि महत बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	वडा नं ६
22512	बाल विवाह न्युनिकरण चेतनामूलक कार्यक्रम	वडा नं ७
31115	आवि धर्मशाला बालमैत्री सामग्री खरिद	वडा नं ७
31115	आवि लाबाड बालमैत्री सामग्री खरिद	वडा नं ७
31159	आवि गुनाम बालमैत्री स्थल तारबार	वडा नं ७
31115	आवि रिसलचौर बालबिकास सामग्री खरिद	वडा नं ७
31159	आवि सिमखोला बालमैत्री धारा तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ८ सिमखोला
22512	बालबालिका क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	वडा नं ९
31115	आवि सिमचौर बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	वडा नं ९
31159	आवि गोठीवाड बालमैत्री शौचालय निर्माण	वडा नं ९
31159	आवि डाडागाँउ बालमैत्री धारा तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ९
31156	आवि दुवाचौर बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं ९
	दलित लक्षित	
22522	पञ्जे बाजा संरक्षण	वडा नं ९
31159	आरण ब्यबस्थापन जंगाडाडा	वडा नं २
31112	आरण ब्यबस्थापन सामग्री खरिद गावाड	वडा नं २
31159	आरण सुधार व्यवस्थापन	वडा नं ३
22522	दलित वस्ती सरसफाई कार्यक्रम तथा फिल्टर वितरण	वडा नं ४ काँडा
31155	दाना वस्ती दलित लक्षित सिंचाई कार्यक्रम	वडा नं ४ तल्लो साकिम
22522	दलित वस्ती एक घर एक फिल्टर कार्यक्रम	वडा नं ५
22522	पञ्जे बाजा खरिद तथा संरक्षण	वडा नं ६
22522	दलित वस्ती एक घर एक फिल्टर कार्यक्रम	वडा नं ६

22522	पञ्चे बाजा खरिद	वडा नं ७
31159	दलित बस्ती आरन निर्माण तथा खानेपानी मर्मत	वडा नं ८
22512	पञ्जे बाजा तालिम	वडा नं ९
	अपाङ्ग लक्षित	
22522	अपाङ्ग सम्मान कार्यक्रम	वडा नं १
22522	अपाङ्ग आय आर्जनका लागि बाख्रा वितरण कार्यक्रम	वडा नं २
22522	अपाङ्ग सम्मान तथा संरक्षण	वडा नं ३
22522	अपाङ्ग सम्मान तथा पोषण कार्यक्रम	वडा नं ४
22522	अपाङ्ग सम्मान तथा पोषण कार्यक्रम	वडा नं ५
22522	अपाङ्ग संरक्षण सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ६
22522	अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	वडा नं ७
22522	अपाङ्ग संरक्षण सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ९
	ज्येष्ठ नागरिक	
22522	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं १
22522	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं २
22522	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ३
22522	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान तथा पोषण कार्यक्रम	वडा नं ४
22522	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ५
22522	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ६
22522	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ७
22522	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ८
22522	जेष्ठ नागरिक अभिनन्दन कार्यक्रम	वडा नं ९
	जनजाति लक्षित	
22522	जनजाति संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	वडा नं ३
22522	जनजाति मगर पोशाक खरिद	वडा नं ५
22522	जनजाति कला संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	वडा नं ६
22522	जनजाति पैचेरी बाजा खरिद	वडा नं ७ लावाङ, धर्मशाला
22522	मयुर नाच सामाग्री खरिद	वडा नं ८
22522	जनजाति संस्कृति प्रवर्द्धन	वडा नं ९

पूर्वाधार विकास

ख.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान
	स्थानीय सडक, पुल तथा झोपु	
	स्थानीय सडक बाटो	
31151	सडक बाटो मर्मत सम्भार	आवश्यकतानुसार
31151	बागतारे-गुनाम-मारिड-त्रिवेणी सडक	गापा
31151	धर्मशाला- लावाड- भित्रीवन सडक निर्माण	गापा
31151	गैरीगाउँ-बुढागाउँ-गहुँकम्द सडक निर्माण	गापा
31151	सिमा-झुम्लाबाड-क्याङ्सी-खाबाडबगर सडक निर्माण	गापा
31151	दोमही-कोर्जा-चुनबाड सडक	गापा
31151	सिमा-मोराबाड-काँडा ग्रामीण सडक	गापा
31151	त्रिवेणी देखि काँक्री ठूलो गाउँसम्म सिँडी निर्माण	गापा
31151	लुकुम-रिका-थवाड सडक निर्माण योजना	वडा नं १
31151	RCC पुल निर्माण खाबाड	वडा नं २ खाबाड
31151	झुडलुङ-बलथुङ-भुयँरथान-धबाड सडक स्तरोन्नति	वडा नं ४
31151	कुनपानी खोला काठेपुल	वडा न ६ र ८
31151	लावाड- खुजिरीबाड RCC पुल	वडा नं ७
31151	पोखरापाटा वडा कार्यालयदेखि कोर्जा विद्यालयसम्म घोडेढो बाटो निर्माण	वडा नं ८
31151	भलाबोट बाटो सोलिङ योजना	वडा नं ८
31151	मैकाडा बाटो सोलिङ	वडा नं ८
31151	सिमखोला भैंसीलोटे घोडेढो बाटो निर्माण	वडा नं ८
31151	धानछरे काठेपुल गोठीबाड	वडा नं ९
31151	ढ्याङ्गो मोहर्ने खोला काठेपुल सिमचौर	वडा नं ९
31151	दोमही खोला काठेपुल सिमचौर	वडा नं ९
31151	साघुबोट खोला काठेपुल	वडा नं ९
31151	छिसमिरेबोट काठेपुल सिमचौर	वडा नं ९ सिमचौर
31151	लुङझोला काठेपुल	वडा नं ९
31151	खुङखोला काठेपुल पेदी चेप्री	वडा नं ९
31151	चुनेला खोला काठेपुल दोबाटो	वडा नं ९
	सिँचाई	
31155	लुकुम खोला सिँचाई योजना	भूमे १
31155	डुरुमखोला सिँचाई योजना	भूमे २
31155	स्प्रीडकल सिँचाई खावाड	वडा नं २
31155	तलिगाउँ साना सिँचाई योजना	वडा नं ८
	भवन तथा सहरी विकास	
31112	सन्नी आवि भवन निर्माण	भूमे ९ चुनबाड
31171	वडा कार्यालय मर्मत	वडा नं ४
31112	बालविकास भवन निर्माण उपल्लो साकिम	वडा नं ५ उपल्लो साकिम
31171	जनता आवि सेराबाड ५ कोठे भवन सुदृढीकरण	वडा नं ५ सेराबाड

31171	डालिबाङ सामुदायिक भवन तथा ट्वाइलेट सुदृढीकरण	वडा नं ५ डालिबाङ
31159	भिमलबोट ग्याबिङ वाल निर्माण	वडा नं ५
31112	सामुदायिक भवन बिजौरा सार्वजनिक निर्माण	वडा नं ९
	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत	
31153	उर्जा विकास कार्यक्रम (कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम कार्यान्वयन हुने)	गापा
31153	विद्युत पोल खरिद ओभर पानी व्यवस्था	वडा नं २
31153	डालिबाङ विद्युत पोल तार खरिद	वडा नं ५
31153	कुचिबाङ लघु जलविद्युत तारबार	वडा नं ८ कुचिबाङ
31153	छहराखोला लघुजलविद्युत पाइप पिलर निर्माण	वडा नं ८
	संचार	
31511	सञ्चार क्षेत्र विकास (गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार)	गापा

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

ख.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान
	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	
31157	वन तथा भू संरक्षण कार्यक्रम	गापा
31157	स्यारवाङ डाँडा वृक्षारोपन	१
31157	वृक्षारोपन विरुवा खरीद जंगा सैपाटुन	२
31157	वृक्षारोपन विरुवा खरीद गावाङ	२
31157	वृक्षारोपन विरुवा खरीद आरुडाँडा	२
31157	वृक्षारोपन विरुवा खरीद काक्री	२
31157	तामारी खाम्दै महत वृक्षारोपन	६
	जलाधार संरक्षण	
31156	मोराबाङ खानेपानी मुहान संरक्षण	वडा नं ३
31156	जमक्षेत्री लवाटे मुहान संरक्षण पोखरी निर्माण	६
	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	
31157	फुट करिडोर निर्माण	गापा
	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	
31154	सैपाटुङ खोला बाँध निर्माण	वडा नं २
31154	धर्मशाला तटबन्ध निर्माण	वडा नं ७
	फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन	
31158	गाउँपालिका कार्यालय ढल निकास	गापा
31158	लुकुम वस्ती ढल निकास	वडा नं १
	विपद् व्यवस्थापन	
22522	विपद् प्रतिकार्य योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	गापा
	विपद् व्यवस्थापन कोष	गापा

संस्थागत सुधार

ख.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान
	सामान्य सेवा	
31159	सामान्य सेवा व्यवस्थापनका लागि मर्मत सम्भार	गापा
31112	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	वडा नं ३
	सुरक्षा व्यवस्थापन	
31159	गाउँपालिका कार्यालय प्रवेश द्वार तथा घेराबार निर्माण	गापा
31159	अस्थायी प्रहरी चौकी व्यवस्थापन	६
22311	ई प्र का चुनवाडमा सामान खरिद	वडा नं ९
	सूचना प्रविधि	
31132	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि उत्पादन व्यवस्थापन	गापा
	पञ्जिकरण व्यवस्थापन	
22522	पञ्जिकरण अभिलेख व्यवस्थापन तथा सुरक्षण	गापा
	स्थानीय तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख व्यवस्थापन	
22522	वडागत तथ्याङ्क व्यवस्थापन	गापा
	सुशासन प्रवर्द्धन	
22522	सुशासन प्रवर्द्धन रणनीति कार्यान्वयन	गापा
	अनुसन्धान तथा विकास	
31172	अनुसन्धान तथा विकास	गापा
	अन्यत्र वर्गीकरण नभएको	
31511	अन्यत्र वर्गीकृत नभएको (गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम खर्च गर्न सकिने)	गापा

२.४ अनुमानित व्यय र स्रोत व्यवस्थापन

भमे गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा हुने शीर्षकगत व्यय र स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान देहाय बमोजिम रहेको छ । बजेटको आय व्ययको विवरण, वार्षिक विकास कार्यक्रम लगायतका विवरणहरु अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

आयको अनुमान		व्ययको अनुमान			
आयको स्रोत	रकम रु	व्ययको क्षेत्र	चालु	पूँजीगत	जम्मा
संघ समानीकरण	१११८००	गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय			
संघ सशर्त	९९८००	आर्थिक विकास	१६०५८	१०८५७	२६९१५
संघ राजस्व बाँडफाँड	६४०५७	सामाजिक विकास	१८१९४	३५९११	५४१०५
प्रदेश समानीकरण	४११२	पूर्वाधार विकास		४४७६२	४४७६२
प्रदेश सशर्त	९६००	वन तथा वातावरण	५००	४४८६	४९८६
प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	३२६४	संस्थागत सुधार	१४२४	१४३७८	१५८०२
गत वर्षको मौज्दात	२००००	सशर्त अनुदान (संघ)	९९८००		९९८००
आन्तरिक आय	४५३०	सशर्त अनुदान (प्रदेश)	०	९६००	९६००
जनसहभागिता	८१५०	जनसहभागिता	०	८१५०	८१५०
-	-	आयोजना व्यवस्थापन	०	२०००	२०००
-	-	समपूरक कोष	०	७०००	७०००
जम्मा	३२५३१३	जम्मा	१८१२८६	१४४०२७	३२५३१३

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने क्षेत्रगत आम्दानीको अनुमानित विवरण

आम्दानीको क्षेत्र	रकम (रु. हजारमा)
संघीय समानीकरण	११,१८,००
प्रदेश समानीकरण	४१,१२
जम्मा समानीकरण अनुदान	११,५९,१२
संघ सशर्त	९,९८,००
प्रदेश सशर्त	९६,००
जम्मा सशर्त अनुदान	१०,९४,००
संघ राजस्व बाँडफाँड	६,४०,५७
प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	३२,६४
जम्मा राजस्व बाँडफाँड	६,७३,२१

२.५ उपसंहार

नेपालको संविधान निर्माण, कार्यान्वयनका साथै स्थानीय तहको निर्वाचनले नेपाली जनतालाई स्थानीय तहको शासन संचालन तथा विकास निर्माणमा प्रत्यक्ष रूपमा आफै सहभागी हुन पाउने गरी ऐतिहासिक रूपमा अझ बढी अधिकार सम्पन्न बनाएको छ । यस मानेमा राजनैतिक क्षेत्रमा हामीले ऐतिहासिक फड्को मारेका छौं । राजनीतिक प्रणालीप्रति नागरिकको भरोसा पुनर्स्थापित भएको छ । अबको बाटो जनचाहना अनुरूपको विकास निर्माण र दिगो, फराकिलो र तीव्र आर्थिक वृद्धि र समतामूलक वितरण सहितको आर्थिक विकास गरी देशलाई समुन्नत बनाउनु हो । यो समयलाई आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरणको अवसरको रूपमा सदुपयोग गरी संविधान र जनचाहना अनुरूप आत्मनिर्भर र स्वाधीन अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने स्वस्थ प्रतिस्पर्धात्मक अर्थ व्यवस्था हाम्रो प्रस्थान बिन्दु हो भने समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र हाम्रो गन्तव्य हो ।

नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेका मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरू, चौधौं आवधिक योजनाले परिलक्षित गरेका उद्देश्यहरू तथा दिगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गरी सन् २०३० सम्म नेपाललाई मध्यमस्तरीय आय भएको मुलुकमा स्तरोन्नति गर्ने मुलुकको लक्ष्यलाई आधार मानी यस गाउँपालिकामा पनि स्थानीय माटो सुहाउँदो गुरुयोजना तर्जुमा सोको मूल्य मान्यता र प्रथामिकता बमोजिम बजेट तथा योजना निर्माण गर्दै सोहीअनुरूपको बजेट आगामी आर्थिक वर्षका लागि विनियोजन गरिएको छ ।

उचित मापदण्ड, प्रक्रिया र योजना नबनाई हचुवामा बजेट बाँडफाँड गर्न खोज्दा लक्षित समूह, कार्यक्रम, प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरूबाट अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न नसकिने यथार्थ हाम्रो विगतको तीतो अनुभव छ । बजेटको वस्तुगत विनियोजन र प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि राजनीतिक प्रतिवद्धता, व्यवसायिक कर्मचारीतन्त्र र सहयोगी समाज निर्माण आवश्यक देखिन्छ । प्राकृतिक स्रोत साधनको प्रचुरता, कृषि, पर्यटन, व्यापारको अधिक सम्भावना बोकेको यस गाउँपालिकामा आर्थिक समृद्धि र विकासका थुप्रै सम्भावनाहरू रहेका छन् ।

धन्यवाद !

प्रस्तुत गर्ने,

मनकुमारी बुढा विष्ट

संयोजक

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति

गाउँसभामा प्रस्तुत मिति: २०७५/०३/१५

अनुसूची १ आय व्ययको ववरण

आ.व. २०७५/७६

रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७३/७४ को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७५/७६ को अनुमान
आय:	४२,६६८.०९	२८१,७६२.९५	३२५,३१३.००
राजस्व:	१४६.००	२,२५८.६९	७१,८५१.००
आन्तरिक राजस्व	-	२२५९	४,५३०.००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	-	-	६७,३२१.००
अन्य आय	१४६.००	-	-
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	४२,५२२.०९	२६२,२७८.००	२२५,३१२.००
नेपाल सरकारबाट प्राप्त	१०,०००.००	२६२,२७८.००	२११,६००.००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	-	-	१३,७१२.००
अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	३२,५२२.०९	-	-
अन्य आय	-	६,०२६.२६	२०,०००.००
गत वर्षको नगद मौज्दात	-	६,०२६.२६	२०,०००.००
जनसहभागिता:	-	११,२००.००	८,१५०.००
नगद सहभागिता	-	-	३,०००.००
श्रम तथा वस्तुगत सहायता	-	११,२००.००	५,१५०.००
व्यय:	३६,६४१.८३	२६१,७६२.९५	३२५,३१३.००
चालु खर्च	२,०००.००	११०,०५५.६५	१८१,२८६.००
पूँजिगत खर्च	३४,६४१.८३	१५१,७०७.३०	१४४,०२७.००
बजेट बचत (+)/न्यून (-)	६,०२६.२६	२०,०००.००	-
वित्तीय व्यवस्था	-	-	-
खुद ऋण लगानी	-	-	-
ऋण लगानी (-)	-	-	-
ऋण लगानीको सावार्ति फिर्ता प्राप्ति (+)	-	-	-
खुद शेयर लगानी	-	-	-
शेयर लगानी (-)	-	-	-
शेयर बिक्रीबाट लगानी फिर्ता प्राप्ति (+)	-	-	-
खुद ऋण प्राप्ति	-	-	-
ऋणको साँवा भुक्तानी (-)	-	-	-
ऋण प्राप्ति (+)	-	-	-
अन्तिम बजेट बचत (+)/न्यून (-)	६,०२६.२६	२०,०००.००	-

अनुसूची २ राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

आ.व. २०७५/७६

अनुसूची-२
रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७३/७४ को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७५/७६ को लक्ष्य
राजस्व:	-	२,५५८.६९	७१,८५१.००
आन्तरिक राजस्व:	-	२,०५८.६९	४,५३०.००
सम्पत्ती कर	-	२७.४४	१५.००
घरबहाल कर	-	-	३०.००
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	-	-	१०४.००
सवारी साधन कर	-	-	-
सेवा शुल्क (स्थानीय पूर्वाधार तथा सेवा उपयोगमा)	-	-	५६.००
दस्तुर (स्थानीय तहबाट हुने सिफारिस लगायतमा)	-	७८३.६५	७००.००
पर्यटन शुल्क	-	-	८.००
विज्ञापन कर	-	-	१४.००
व्यवसाय कर	-	१४७.५०	२४१.००
भूमिकर (मालपोत)	-	-	१,१२७.००
दण्ड जरिवाना	-	-	१००.००
मनोरञ्जन कर	-	-	१५.००
मालपोत संकलन	-	६१७.०९	-
बहाल विटोरी घर जग्गा कर	-	-	२०.००
जडिबुटी, काठ, मृत वा मारिएका जीव जन्तुको हाड, सिंग, प्वाँख, छालामा कर	-	-	-
प्राकृतिक स्रोत साधन व्यवसायिक कर	-	-	-
शेयर लगानीबाट प्राप्त लाभांश तथा पूँजिगत लाभ आय	-	-	-
ऋण लगानीबाट प्राप्त व्याज आय	-	-	-
अन्य	-	४८३.०१	२,१००.००

राजस्व बाँडफाँड:	-	५००.००	६७,३२९.००
राजस्व बाँडफाँड प्राप्ति (+)	-	५००.००	६७,३२९.००
राजस्व बाँडफाँड हस्तान्तरण (-)	-	-	-
अन्य आय:	३२,५२२.०९	६,०२६.२६	२०,०००.००
साविक स्थानीय निकायबाट हस्तान्तरण भई प्राप्त रकम	३२,५२२.०९	-	-
बेरुजु असुली	-	-	-
गत वर्षको नगद मौज्जात	-	६,०२६.२६	२०,०००.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण:	१०,०००.००	२६२,२७८.००	२२५,३९२.००
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान:	१०,०००.००	२६२,२७८.००	२९९,६००.००
वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०,०००.००	१८०,२०२.००	१९९,८००.००
सशर्त अनुदान	-	८२,०७६.००	९९,८००.००
समपूरक अनुदान	-	-	-
विशेष अनुदान	-	-	-
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान:	-	-	९३,७९२.००
वित्तीय समानीकरण अनुदान	-	-	४,९९२.००
सशर्त अनुदान	-	-	९,६००.००
समपूरक अनुदान	-	-	-
विशेष अनुदान	-	-	-
अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदान:	-	-	-
सशर्त अनुदान	-	-	-
समपूरक अनुदान	-	-	-
विशेष अनुदान	-	-	-
जनसहभागिता:	-	२९,८८६.२६	८,९५०.००
नगद सहभागिता	-	-	३,०००.००
श्रम तथा वस्तुगत सहायता	-	२९,८८६.२६	५,९५०.००

अनुसूची ३ व्ययको अनुमान

व्यय अनुमान

आ.व. २०७५/०७६

ब.उ.शी.नं. ८०५५३०५०२

रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७३/७४ को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५ को अनुमान	आ.व. २०७५/७६ को अनुमान	श्रोत					
				आन्तरिक श्रोत	अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जन सहभागिता
					नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय		
चालु खर्च									
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	२२०.९०२	२,४७०.३८७	८,४१९.०००		८,४१९.०००			
२१११२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	-	६,३०३.०००	६,७६०.०००	६,७६०.०००	-			
२११२१	पोशाक	७.५००	१०५.०००	५००.०००		५००.०००			
२११२३	औषधी उपचार खर्च	-	-	१००.०००	१००.०००				
२११३१	स्थानीय भत्ता	५१.७३०	६६४.१२०	२,८५५.०००		२,८५५.०००			
२११३२	महंगी भत्ता	७.०००	८२.०००	६००.०००		६००.०००			
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	-	११६.९००	२५०.०००	२५०.०००				
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	-		३०.०००		३०.०००			
२११३९	अन्य भत्ता	४.२७५	५९.०००	३००.०००		३००.०००			
२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता	-	१,९६२.४००	१,१५०.०००	१,१५०.०००				
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुविधा	-	३६३.०००	१,०४४.०००	१,०४४.०००				
२११४९	पदाधिकारी अन्य भत्ता	-	-	-		-			
२२१११	पानी तथा बिजुली	४.३२०	८.०००	११२.०००		११२.०००			
२२११२	संचार महसुल	१६.०००	१६६.०६०	३०४.०००		३०४.०००			

२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	-	-	-	-	-	-	-	-
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	४.८००	१०५.२३५	६००.०००	६००.०००	६००.०००			
२२२१३	सवारी साधन मर्मत	१०.९३५	१६३.७२५	६००.०००	६००.०००	६००.०००			
२२२१४	बिमा तथा नवीकरण	-	१५.६५०	१००.०००	१००.०००	१००.०००			
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार सञ्चालन तथा मर्मत खर्च	-	-	२००.०००	२००.०००	२००.०००			
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको सम्भार खर्च	-	-	४००.०००	४००.०००	४००.०००			
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	१,३८०.४३१	२,६४०.२१६	२,०७५.०००	२,०७५.०००	२,०७५.०००			
२२३१३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१५.०००	-	४९०.०००	४९०.०००	४९०.०००			
२२३१४	इन्धन-अन्य प्रयोजन	६.०००	२२.२००	४८.०००	४८.०००	४८.०००			
२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	-	-	४८०.०००	४८०.०००	४८०.०००			
२२३१९	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	-	-	-	-	-			
२२४११	सेवा र परामर्श	-	-	४८०.०००	४८०.०००	४८०.०००			
२२४१३	करार सेवा शुल्क	-	-	१,३८२.०००	१,३८२.०००	१,३८२.०००			
२२४१४	सरसफाई शुल्क	-	-	-	-	-			
२२४१९	अन्य सेवा शुल्क	-	२,६६०.५६४	८,२६०.०००	८,२६०.०००	८,२६०.०००			
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	-	२२७.८०७	६००.०००	६००.०००	६००.०००			
२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	-	-	३,४२८.०००	८००.०००	२,६२८.०००			
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	-	६,३२५.८००	३१,०१३.०००	१,०००.०००	२८,५१३.०००	१,५००.०००		
२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	-	-	-	-	-			
२२६११	अनुगमन, मूल्याङ्कन खर्च	-	३४६.४७७	१,०००.०००	१,०००.०००	१,०००.०००			

२२६१२	भ्रमण खर्च	१७२.३००	१,४३९.४३८	१,५००.०००		१,५००.०००			
२२६१९	अन्य भ्रमण खर्च	-	-	-		-			
२२७११	विविध खर्च	८३.४३२	१,५३१.५४०	१,६२०.०००		१,६२०.०००			
२२७२१	सभा सञ्चालन खर्च	-		५०.०००		५०.०००			
२५३१५	अन्य सहायता	-		४००.०००	४००.०००				
२७२११	छात्रवृत्ति	-		-		-			
२७२१२	उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	-		-		-			
२७२१३	औषधी खरिद खर्च	-		-		-			
२८४११	जग्गाको भाडा	-		२०.०००		२०.०००			
२८४१२	घर भाडा	१५.३७५	१४१.१००	२१६.०००		२१६.०००			
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	-		-		-			
२८१४९	अन्य भाडा	-	६०.०००	१००.०००		१००.०००			
२८९११	भैपरी आउने चालु खर्च	-		४,०००.०००		४,०००.०००			
	चालु जम्मा	२,०००.०००	२७,९७९.६१९	८१,४८६.०००	२१,१४६.०००	५८,७२८.०००	१,६१२.०००	-	-
	सशर्त चालु	-	८२,०७६.०००	९९,८००.०००	-	९९,८००.०००			
	जम्मा चालु	२०००.०००	११०,०५५.६१९	१८१,२८६.०००	२१,१४६.०००	१५८,५२८.०००	१,६१२.०००	-	-
				-					
पूँजिगत खर्च									
३१११२	भवन निर्माण	-		११,७८१.०००	६,०००.०००	५,०८७.०००			६९४.०००
३१११३	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	-		२,७३८.०००	१,५००.०००	१,२३८.०००			
३१११५	फर्निचर तथा फिक्चर्स	१,१७१.०६५		४,४९६.०००	४,४९६.०००	-			
३११२१	सवारी साधन	२१५.४००		६,०००.०००	६,०००.०००	-			

३११२२	मेशिनरी तथा औजार	१,२३७.५००		३,२३२.०००	२,५८२.०००	६५०.०००				
३११३२	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च एवं अन्य बौद्धिक सम्पत्ती प्राप्ति खर्च	-		१,५००.०००	१,०००.०००	५००.०००				
३११५१	सडक तथा पुल	-		२९,०४२.०००	५,०००.०००	२१,५२१.०००				२,५२१.०००
३११५३	विद्युत संरचना निर्माण	-		७,५६६.०००	५,०००.०००	२,५६६.०००				४२८.०००
३११५४	तटबन्ध तथा बाँध निर्माण	-		६२०.०००		६००.०००				२०.०००
३११५५	सिंचाई संरचना निर्माण	-		४,४२४.०००		२,३७३.०००	२,०००.०००			५१.०००
३११५६	खानेपानी संरचना निर्माण	-		१०,७२५.०००		९,५८५.०००				१,१४०.०००
३११५७	वन तथा वातावरण संरक्षण	-		१,६८८.०००	५००.०००	६८८.०००	५००.०००			
३११५८	सरसफाई संरचना निर्माण	-		२,२२०.०००		२,१००.०००				१२०.०००
३११५९	सार्वजनिक निर्माण	-		१४,३९४.०००	१,५००.०००	११,४६०.०००				१,४३४.०००
३११७१	पूँजीगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण	-		३,०४३.०००		१,३०१.०००				१,७४२.०००
३११७२	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	-		३,२००.०००	२,७००.०००	५००.०००				
३१५११	भैपरी आउने पूँजीगत	-		२७,७५८.०००	१४,४२७.०००	१३,३३१.०००				-
	पूँजीगत जम्मा	२,६२३.९६५	-	१३४,४२७.०००	५०,७०५.०००	७३,०७२.०००	२,५००.०००	-	-	८,१५०.०००
	सशर्त पूँजीगत	-	-	९,६००.०००	-	-	९,६००.०००	-	-	
	जम्मा पूँजीगत	२,६२३.९६५	-	१४४,०२७.०००	५०,७०५.०००	७३,०७२.०००	१२,१००.०००	-	-	८,१५०.०००
	समानिकरण तथा आन्तरिक कूल जम्मा	४,६२३.९६५	२७,९७९.६१९	२१५,९१३.०००	७१,८५१.०००	१३१,८००.०००	४,११२.०००	-	-	८,१५०.०००
	कूल जम्मा	४,६२३.९६५	११०,०५५.६१९	३२५,३१३.०००	७१,८५१.०००	२३१,६००.०००	१३,७१२.०००	-	-	८,१५०.०००

अनुसूची ४ वृत्तीय व्यवस्था अनुमान

वित्तीय व्यवस्था अनुमान

आ.व. २०७५/७६

अनुसूची-४

रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७३/७४ को यथार्थ	आ.व. २०७४/७५ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७५/७६ को अनुमान
वित्तीय व्यवस्था:	०	०	०
खुद ऋण लगानी	०	०	०
ऋण लगानी (-)	०	०	०
ऋण लगानीको सावार्ति फिर्ता प्राप्ति (+)	०	०	०
	०	०	०
खुद शेयर लगानी	०	०	०
शेयर लगानी (-)	०	०	०
शेयर बिक्रीबाट लगानी फिर्ता प्राप्ति (+)	०	०	०
	०	०	०
खुद ऋण प्राप्ति	०	०	०
ऋणको सावार्ति भुक्तानी (-)	०	०	०
ऋण प्राप्ति (+)	०	०	०

अनुसूची ५ कार्यक्षेत्रगत व्यय अनुमान

कार्यक्षेत्रगत व्यय अनुमान

आ.व.२०७५/०७६

क्र.सं.	शीर्षक	आव २०७३।०७४ को यथार्थ	आव २०७४।७५ को संशोधित अनुमान	आव २०७५।७६ को अनुमान	श्रोत					
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जन सहभागिता
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह		
	आर्थिक विकास	०	१७४२१	२६९१५	५०००	२१६४५	०	०	०	२७०
1010	कृषि		७,०५०.००	१४७००	१२००	१३५००	०	०	०	०
1020	उद्योग तथा वाणिज्य		९४८	४३१५	२३००	१९४५	०	०	०	७०
1030	पर्यटन		५,२२३.००	४९००	१५००	३२००	०	०	०	२००
1040	सहकारी		४,२००.००	२५००	०	२५००	०	०	०	०
1050	वित्तीय क्षेत्र		०	५००	०	५००	०	०	०	०
	सामाजिक विकास	०.००	९६६११.२४	५४१०५.००	५२५६.००	४३४७०.००	१५००.००	०.००	०.००	३८७९.००
2010	शिक्षा		६९,६३९.००	१३३९८	५७०	१२०९०	०	०	०	७३८
2020	स्वास्थ्य		५,२१६.००	४३५२	०	४२०६	०	०	०	१४६
2030	खानेपानी तथा सरसफाइ		७,४७७.९४	११७१४	३२१०	६७४३	०	०	०	१७६१
2040	संस्कृति प्रवर्द्धन		२,४४४.३०	२६३०	०	९८०	१५००	०	०	१५०
2050	खेलकूद तथा मनोरञ्जन		२,२४४.००	५६१६	०	५३८४	०	०	०	२३२

2060	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण		९,५९०.००	१६३९५	१४७६	१४०६७	०	०	०	८५२
	पूर्वाधार विकास	०	४५२८०.९	४४७६२	१०९००	२८२३५	२०००	०	०	३६२७
3010	स्थानीय सडक, पुल तथा झो पु		४०,१२३.००	२७२०५	३९००	२०७७१	०	०	०	२५३४.२
3020	सिंचाई		३,७७६.००	४३०८	०	२२५७	२०००	०	०	५१.४
3030	भवन तथा सहरी विकास		८७३	३६८३	०	३०६९	०	०	०	६१३.८
3040	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत		१८३.९	७५६६	५०००	२१३८	०	०	०	४२७.६
3050	संचार		३२५	२०००	२०००	०	०	०	०	०
	वन तथा वातावरण विकास	०	३६२८	४९६५.६	५००	३१३८	११००	०	०	२२७.६
4010	वन तथा भू संरक्षण		४२३	१३२६	५००	६८८	०	०	०	१३७.६
4020	जलाधार संरक्षण		१,०००.००	५४०	०	४५०	०	०	०	९०
4030	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन		-	५००	०	०	५००	०	०	०
4040	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण		१,५००.००	६००	०	०	६००	०	०	०
4050	फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन		७०५	१५००	०	१५००	०	०	०	०
4060	विपद् व्यवस्थापन		-	५००	०	५००	०	०	०	०
	संस्थागत क्षमता विकास	०	२४००	७८९	३६२७	३५६२	०	०	०	०
5010	सामान्य सेवा		-	५३८	०	५३८	०	०	०	०

5020	सुरक्षा व्यवस्थापन		-	११७५	०.००	११७५.००	०.००	०.००	०.००	०.००
5030	सूचना प्रविधि		५००	५००	०	५००	०	०	०	०
5040	पञ्जिकरण व्यवस्थापन		१००	४००	०	४००	०	०	०	०
5050	स्थानीय तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख व्यवस्थापन		६००	४८६	०	४८६	०	०	०	०
5060	सुशासन प्रवर्द्धन		-	४६३	०	४६३	०	०	०	०
5070	अनुसन्धान तथा विकास		२००	५००	५००	०	०	०	०	०
5080	अन्यत्र वर्गीकरण नभएको		१,०००.००	३१२७	३१२७	०	०	०	०	०
जम्मा				१३७९३६.६०	२५२८३.००	१०००५०.००	४६००.००	०.००	०.००	८००३.६०

अनुसूची ६ वा र्षक वकास कार्यक्रम

वार्षिक विकास कार्यक्रम

आ.व.२०७५/०७६

संकेत नं./विषयगत शिर्षक:

१०/आर्थिक विकास

२७१५.००

२६६४५.००

रु. ४७०.००
हजारमा

ख.शि.नं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत					
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह		
	१०१०	कृषि			१४७००	०	१४७००	०	०	०	०
	१	मारिड बहुउद्देशीय अनुसन्धान केन्द्र	वडा नं २ र ७ को मारिड	१	०						
२२५२२		चालु खर्च			९६३		९६३				
३१५११		पूँजीगत खर्च			१५३७		१५३७				
२२५२२	२	कृषि प्रसार तथा बाली विकास कार्यक्रम	गापा		०						
२२५२२		चालु खर्च			४८९७		४८९७				
२२५२२		पूँजीगत खर्च			२१०३		२१०३				
३१११२	३	कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण	भूमे ९ चुनवाड	१	१२००		१२००				

		पशु सेवा कार्यक्रम			०						
२२५२२		चालु खर्च			३४६०		३४६०				
२२५२२		पूँजीगत खर्च	गापा	१	५४०		५४०				
	१०२०	उद्योग तथा वाणिज्य			४३१५	२३००	१९४५	०	०	०	७०
३१५११	१	घरेलु तथा साना उद्योग माग र औचित्यतामा आधारित प्रवर्द्धन)	गापा		१३००	८००	५००				
३१५११	२	उद्यम विकास प्रवर्द्धन	गापा		७००		७००				
३१५११	३	औद्योगिक विकास सम्भाव्यता अध्ययन, प्रवर्द्धन र अन्य निकायसँग साझेदारी	गापा		१५००	१५००					
३११७१	४	सिमा मिल मर्मत	वडा नं ३	१	४२०		३५०				७०
२२५१२	५	अल्लो प्रशोधन तालिम सञ्चालन (महिला लक्षित बजेट)	वडा नं ५ सेराबाड	१	३९५		३९५				
	१०३०	पर्यटन			५१००	०	४७००	०	०	०	४००
		पर्यटन पूर्वाधार			०						
३११७२	१	चुनबाड जनयुद्ध संग्रहालय एकीकृत योजना निर्माण	वडा नं ९ चुनबाड	१	५००		५००				
३११५९	२	चुनबाड जनयुद्ध संग्रहालय सुदृढीकरण	वडा नं ९ चुनबाड	१	६००		५००				१००
३११५९	३	महत युद्ध स्मारिका सुदृढीकरण	वडा नं ६ महत	१	१२००		१०००				२००

३११५९	४	शहिद वासु स्मृति जनवादी विद्यालय संग्रहालयका लागि आन्तरिक सुदृढीकरण	वडा नं ३ क्याङ्सी	१	५००		५००				
३११५९	५	आदिवासी जनजाति संग्रहालय सुदृढीकरण	वडा नं २ काँक्री	१	५००		५००				
३११५९	६	गुरिल्ला पदमार्ग स्तरोन्नति	वडा नं १	१	६००		५००				१००
		पर्यटन प्रवर्द्धन			०						
२२५२२	७	पर्यटन डायरी तथा फोटो प्रकाशन	गापा	१	५००		५००				
२२५२२	८	पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गापा	१	७००		७००				
	१०४०	सहकारी			२५००	०	२५००	०	०	०	०
३१५११	१	सहकारी क्षेत्र प्रवर्द्धन	गापा		५००		५००				
२२५१२	२	सहकारी क्षेत्र क्षमता विकास	गापा		५००		५००				
३१५११	३	सहकारीमा आधारित उत्पादन प्रवर्द्धन	गापा		१५००		१५००				
	१०५०	वित्तीय क्षेत्र			५००	०	५००	०	०	०	०
२२५१२	१	वित्तीय साक्षरक्षा कार्यक्रम	सबै वडा		५००		५००				
	जम्मा				२७१५.००	२३००.००	२४३४५.००	०.००	०.००	०.००	४७०.००

वार्षिक विकास कार्यक्रम

आ.व. २०७५/०७६

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: २०/सामाजिक विकास

५४१०५.००

५०२२६.००

रु.
हजारमा

३८७९.००

खर्च शीर्षक नं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत					
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह		
	२०१०	शिक्षा			१३३९८	०	१२६६०	०	०	०	७३८
२८९११	१	विद्यालय सुधार तथा नमूना विद्यालय निर्माण कार्यक्रम	सवै विद्यालय	१	०						
२८९११		चालु			४०००		४०००				
३१५११		पूँजीगत			४४००		४४००				
३११५९	२	आवि रुजिखोला खेलमैदान निर्माण	वडा नं १		३६०		३००				६०
३११५९	३	मावि सिद्धचौर खेलमैदान निर्माण	वडा नं १		३००		२५०				५०
३११७१	४	आवि स्याला भवन पलस्टर	वडा नं १		१८०		१५०				३०
३११५९	५	आवि खावाड फिल्ड निर्माण	वडा नं २		२४०		२००				४०
३१११५	६	आवि दहवाड फर्निचर	वडा नं २		१००		१००				
३११५१	७	आवि झुम्लाबाड सिढी निर्माण	वडा नं ३		४२०		३५०				७०
३१११५	८	खाम्दै आवि फर्निचर	वडा नं ६		१००		१००				

३११५९	९	खाम्दै आवि शौचालय निर्माण	वडा नं ६		१२०		१००				२०
३१११३	१०	मावि महत भवन मर्मत	वडा नं ६		२४०		२००				४०
२२५२२	११	मावि महत पुस्तक खरिद	वडा नं ६		५०		५०				
२२३१३	१२	आवि धर्मशाला फर्निचर खरिद	वडा नं ७		८०		८०				
३१११५	१३	आवि लावाड फर्निचर खरिद	वडा नं ७		८०		८०				
३१११५	१४	आवि गुनाम फर्निचर खरिद	वडा नं ७		८०		८०				
३१११५	१५	आवि रिसालचौर फर्निचर मर्मत	वडा नं ७		८०		८०				
३११५९	१६	जनशक्ति आवि झिम्का खेलमैदान निर्माण	वडा नं ८		२४०		२००				४०
३१११२	१७	कुचिवाड मावि पुस्तकालय भवन निर्माण	वडा नं ८		३६०		३००				६०
३११५९	१८	आवि धर्मशाला छाना मर्मत तथा धारा निर्माण	वडा नं ९		३६०		३००				६०
३११५९	१९	मावि चुनवाड घेराबार तथा गेट निर्माण	वडा नं ९		८४०		७००				१४०
३११५९	२०	आधारभूत सिमचौर घेराबार तथा व्यवस्थापन	वडा नं ९		७६८		६४०				१२८
					०						
	२०२०	स्वास्थ्य			४३५२	०	४२०६	०	०	०	१४६
२८९११	१	समग्र स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	गापा		०						
२२५२२		चालु			१८००		१८००				
३१५११		पूँजीगत			१२००		१२००				
३१११३	२	स्वास्थ्य भवन फिनिसिड	वडा नं १		२००		२००				

३१५११	३	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	वडा नं २		६५		६५				
३११५९	४	सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र झुम्लाबाड व्यवस्थापन	वडा नं ३		३६०		३००				६०
३१५११	५	मोराबाड गाउँघर क्लिनिक भवनमा फर्निचर तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ३ मोराबाड		३६०		३००				६०
३१५११	६	स्वास्थ्य चौकी काँडा व्यवस्थापन	वडा नं ४		६१		६१				
३१५१९	७	डालिबाड स्वास्थ्य सामुदायिक खोप केन्द्र सुदृढीकरण तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ५ डालिबाड		१५६		१३०				२६
३१५११	८	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई व्यवस्थापन	वडा नं ७		१००		१००				
३१५११	९	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई व्यवस्थापन	वडा नं ८		५०		५०				
					०						
	२०३०	खानेपानी तथा सरसफाइ			११७१३.६	१०००	८९५३	०	०	०	१७६०.६
२२५२२	१	खानेपानी तथा सरसफाई योजना कार्यान्वयन	गापा	१	१०००	१०००					
३११५६	२	लामाक्याड खानेपानी निर्माण योजना (क्रमगत)	वडा नं १		१२०		१००				२०
३११५६	३	स्यानतारे खानेपानी निर्माण योजना	वडा नं १		१८०		१५०				३०
३११५६	४	गरवाड खानेपानी निर्माण योजना	वडा नं १		१८०		१५०				३०
३११५६	५	लुकुम दलित बस्ति मुहान मर्मत	वडा नं १		१२०		१००				२०
३११५६	६	हलिवाड खानेपानी निर्माण	वडा नं १		३००		२५०				५०
३११५८	७	दलित बस्ति ढल निकास (दलित लक्षित)	वडा नं १		३६०		३००				६०

३११५६	८	त्रिबेणी बगर खानेपानी निर्माण	वडा नं २		३००		२५०			५०
३११५६	९	गावाड खानेपानी मर्मत	वडा नं २		१२०		१००			२०
३११५६	१०	जनजाति संग्रालय खानेपानी	वडा नं २		१९२		१६०			३२
३११५६	११	झुम्लाबाड खानेपानी पाइप खरिद	वडा नं ३		१२०		१००			२०
३११५६	१२	कालिमाटी मुहान संरक्षण तथा ठाम खानेपानी निर्माण	वडा नं ३		७८०		६५०			१३०
३११५६	१३	गावाड खानेपानी धारा निर्माण	वडा नं ३		३६०		३००			६०
३११५६	१४	जुगे खानेपानी निर्माण योजना (एक घर एक धारा)	वडा नं ४ साकिम		६००		५००			१००
३११५६	१५	धंगारी खानेपानी मर्मत निर्माण योजना (जनजाति)	वडा नं ४		१८६		१५५			३१
३११५६	१६	स्याबाड खोला तल्लो मूल खानेपानी निर्माण योजना (एक घर एक धारा)	वडा नं ४ काँडा		४८०		४००			८०
३११५८	१७	काँडा वस्ती ढल निकास (क्रमागत)	वडा नं ४ काँडा		३६०		३००			६०
३११५६	१८	झुडलुड खानेपानी मर्मत निर्माण योजना	वडा नं ४ साकिम		१२०		१००			२०
३११५६	१९	खाम्दै र स्याला खानेपानी मर्मत	वडा नं ६		२४०		२००			४०
३११५६	२०	महत खानेपानी मर्मत	वडा नं ६		२४०		२००			४०
३११५६	२१	गटिङ्जा खानेपानी मर्मत	वडा नं ६		१२०		१००			२०
३११५६	२२	तामारी सेरङ्गा खानेपानी मर्मत	वडा नं ६		१२०		१००			२०
२२५२२	२३	सरसफाई व्यवस्थापनका लागि डस्टविन खरिद वितरण	वडा नं ६		१५०		१५०			

३११५६	२४	मैबाड खानेपानी मर्मत	वडा नं ८		२४०		२००				४०
३११५६	२५	पोबाड खानेपानी मर्मत	वडा नं ८		१६६		१३८				२७.६
३११५६	२६	घोरनेटी खानेपानी मर्मत	वडा नं ८		१८०		१५०				३०
३११५६	२७	माथिगाउँ दमाई डेरादेखि तलिगाउँसम्म खानेपानी मर्मत	वडा नं ८		४८०		४००				८०
३११५६	२८	बिष्टलोटे खानेपानी योजना (क्रमागत)	वडा नं ९		६००		५००				१००
३११५६	२९	घट्टेखोला सिमलबोट खानेपानी योजना	वडा नं ९		४८०		४००				८०
३११५६	३०	गोर्जले खानेपानी ट्याङ्की निर्माण तथा मर्मत	वडा नं ९		४८०		४००				८०
३११५६	३१	मालुवा मुलखोला खानेपानी योजना	वडा नं ९ खुड		४८०		४००				८०
३११५६	३२	कटुजधारा खानेपानी योजना	वडा नं ९		३६०		३००				६०
३११५६	३३	तारल मर्कोटा खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं ९		३००		२५०				५०
३११५६	३४	गहुँकम्द खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं ९		३००		२५०				५०
३११५६	३५	टाकुरीखोला खानेपानी योजना	वडा नं ९ पेढी चेप्री		३००		२५०				५०
३११५६	३६	वडास्तरीय खानेपानी तथा सरसफाइ क्षमता अभिवृद्धि म्याचिड कार्यक्रम	वडा नं ९		१२०		१००				२०
३११५६	३७	पुवाभिरखोला खानेपानी योजना	वडा नं ९ लुम्मा		४८०		४००				८०
	२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन			२६३०	०	१८०	१५००	०	०	१५०
२२५२२	१	स्थानीय भाषा संस्कृतिको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गापा	१	१५००			१५००			

३१११२	२	खिष्टीय चर्च भवन निर्माण	वडा नं १		३६०		३००				६०
२२५२२	३	साँस्कृतिक संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	वडा नं १		१८०		१८०				
२२५२२	४	पंचेवाजा संरक्षण (दलित)	वडा नं १		५०		५०				
३१११५	५	खिष्टीयन चर्च फर्निचर व्यवस्था	वडा नं ३ सिमा		१२०		१००				२०
३११५९	६	सेराबाड मण्डली ग्याबिड बाल निर्माण	वडा नं ५ सेराबाड		१२०		१००				२०
३११५९	७	राधिका बर्म मन्दिर घेराबार	वडा नं ६		१२०		१००				२०
३११५९	८	देवीथान निर्माण व्यवस्थापन	वडा नं ६		६०		५०				१०
३११५९	९	कालिका थान निर्माण व्यवस्थापन	वडा नं ६		६०		५०				१०
३११५९	१०	भवानी थान व्यवस्थापन	वडा नं ६		६०		५०				१०
	२०५०	खेलकूद तथा मनोरञ्जन			५६१६	०	५३८४	०	०	०	२३२
२२५२२	१	यूवा खेलकूद तथा रोजगारी लक्षित कार्यक्रम	गापा		१५००		१५००				
२२५२२	२	यूवा स्वरोजगार कार्यक्रम	गापा		१५००		१५००				
२२५२२	३	युवा खेलकुद व्यवस्थापन	वडा नं १		२००		२००				
३११५९	४	गाबाड खेल मैदान मञ्च निर्माण	वडा नं २		५०		५०				
२२५२२	५	युवा तथा खेलकूद व्यवस्थापन काँक्री	वडा नं २		१५०		१५०				
२२५२२	६	यूवा लक्षित कार्यक्रम	वडा नं ३		१९५		१९५				
२२५२२	७	खेलकूद व्यवस्थापन कार्यक्रम	वडा नं ४ काँडा		१५४		१५४				
३११५९	८	तल्लो धबाड खेलमैदान निर्माण	वडा नं ४ काँडा		२४०		२००				४०

३११५९	९	बलथुड फिल्ड निर्माण	वडा नं ४		१२०		१००				२०
२२५१२	१०	यूवा कम्प्यूटर शिक्षा तालिम	वडा नं ५		१००		१००				
२२५२२	११	यूवा लक्षित कार्यक्रम	वडा नं ५		५८		५८				
२२५२२	१२	वडास्तरीय खेलकूद व्यवस्थापन	वडा नं ६		१६६		१६६				
३११५९	१३	डाडरीबाड खेल मैदान निर्माण	वडा नं ७		१९६		१६३				३२.६
३११५९	१४	ताम्दै खेल मैदान निर्माण	वडा नं ८		१२०		१००				२०
३११५९	१५	सिमखोला खेल मैदान निर्माण	वडा नं ८		१७९		१४९				२९.८
३११५९	१६	पोखरापाटा खेल मैदान निर्माण	वडा नं ८		१२०		१००				२०
३११५९	१७	कुचिबाड खेल मैदान तारबार	वडा नं ८		१७९		१४९				२९.८
२२५२२	१८	युवा खेलकूद व्यवस्थापन	वडा नं ९		१५०		१५०				
३११५९	१९	लाखरखोला खेलमैदान घेराबार	वडा नं ९		२४०		२००				४०
	२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण			१६३९५	०	१५५४३	०	०	०	८५२
२८९११	१	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम			०						
२२५२२		चालु			१२००		१२००				
३११२२		पूँजीगत			६००		६००				
२२५२२	२	आदिवासी जनजाति लक्षित प्रवर्द्धन	गापा		२००		२००				
	क	महिला लक्षित			०						
३१११३	१	महिला सामुदायिक भवन रंगरोगन तथा ढल निकास	वडा नं १ लुकुम		५४०		४५०				९०
३१११२	२	महिला सामुदायिक भवन निर्माण	वडा नं २		६२४		५२०				१०४

२२५१२	३	महिला क्षमता विकास कार्यक्रम	वडा नं २		१२३		१२३			
३११५६	४	खानेपानी ट्याङ्की मर्मत तथा मुहान संरक्षण (महिला लक्षित)	वडा नं ३		३४७		२८९			५७.८
२२५१२	५	महिला लक्षित क्षमता विकास	वडा नं ३		२००		२००			
३१११३	६	सामुदायिक महिला भवन काँडा सुदृढीकरण	वडा नं ४ काँडा		२३३		१९४			३८.८
३१११३	७	सामुदायिक महिला भवन सुदृढीकरण तल्लो साकिम	वडा नं ४ तल्लो साकिम		२३३		१९४			३८.८
२२५२२	८	सृजनशील तामारी आमा समूह भाँडा खरिद	वडा नं ६ तामारी		१००		१००			
२२५२२	९	परिवर्तनशील आमा समूह पोशाक खरिद महत	वडा नं ६ महत ठूलो गाउँ		२००		२००			
२२५२२	१०	खाम्दै आमा समूह	वडा नं ६ खाम्दै		१००		१००			
३१११२	११	महिला समूह भवन निर्माण गुनाम	वडा नं ७ गुनाम		३९०		३९०			
३१११२	१२	महिला समूह भवन निर्माण लाबाड	वडा नं ७ लाबाड		३८९		३८९			
२२५१२	१३	महिला हिंसा सम्बन्धि चेतनामूलक कार्यक्रम	वडा नं ७		५०		५०			
२२५१२	१४	कुचिबाड महिला सशक्तिकरण	वडा नं ८		१६०		१६०			
३१११२	१५	कोर्जा महिला समूह भवन	वडा नं ८ कोर्जा		६००		५००			१००

३११५९	१६	महिला भवन सार्वजनिक निर्माण	वडा नं ९		३५२		३५२			
२२५१२	१७	महिला क्षमता अभिवृद्धि	वडा नं ९		२००		२००			
	ख	बालबालिका लक्षित			०		०			
३१११५	१	आवि सिद्धचौर बालमैत्री फर्निचर	वडा नं १		१३०		१३०			
२२५२२	२	आवि स्याला भित्ते लेखन	वडा नं १		१२०		१२०			
२२५२२	३	आवि रुजिखोला भित्ते लेखन	वडा नं १		१२०		१२०			
२२५२२	४	बालमैत्री कार्यक्रम संचालन	वडा नं २		१००		१००			
३११५६	५	प्रावि गावाड बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं २		१७२		१४३			२८.६
३११५६	६	मावि त्रिवेणी बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं २		२४०		२००			४०
३११५९	७	आवि क्याङ्सी बालमैत्री शौचालय निर्माण	वडा नं ३		४६९		३९१			७८.२
३११५६	८	आवि मोराबाड बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं ३ मोराबाड		२४०		२००			४०
२२३१३	९	मावि काँडा बालमैत्री शैक्षिक सामाग्री	वडा नं ४ काँडा		१५५		१५५			
२२३१३	१०	आवि तल्लो साकिम बालमैत्री शैक्षिक सामाग्री	वडा नं ४ तल्लो साकिम		१५५		१५५			
३१११५	११	आवि सेराबाड बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	वडा नं ५ सेराबाड		३१६		३१६			
३११५९	१२	खाम्दै विद्यालय बालमैत्री वातावरण निर्माण	वडा नं ६ खाम्दै		१५०		१५०			
३१११२	१३	रुन्चे नाखे बाल शिक्षा संचालन भवन निर्माण	वडा नं ६		२४०		२००			४०

३१११५	१४	मावि महत बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	वडा नं ६		४२०		३५०			७०
२२५१२	१५	बाल विवाह न्युनिकरण चेतनामूलक कार्यक्रम	वडा नं ७		५०		५०			
३१११५	१६	आवि धर्मशाला बालमैत्री सामग्री खरिद	वडा नं ७		७०		७०			
३१११५	१७	आवि लाबाड बालमैत्री सामग्री खरिद	वडा नं ७		७०		७०			
३११५९	१८	आवि गुनाम बालमैत्री स्थल तारबार	वडा नं ७		८४		७०			१४
३१११५	१९	आवि रिसलचौर बालबिकास सामग्री खरिद	वडा नं ७		७०		७०			
३११५९	२०	आवि सिमखोला बालमैत्री धारा तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ८ सिमखोला		४३२		३६०			७२
२२५१२	२१	बालबालिका क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	वडा नं ९		२००		२००			
३१११५	२२	आवि सिमचौर बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	वडा नं ९		१५०		१५०			
३११५९	२३	आवि गोठीवाड बालमैत्री शौचालय निर्माण	वडा नं ९		१८०		१५०			३०
३११५९	२४	आवि डाडागाँउ बालमैत्री धारा तथा शौचालय निर्माण	वडा नं ९		१५०		१५०			
३११५६	२५	आवि दुवाचौर बालमैत्री धारा निर्माण	वडा नं ९		१००		१००			
	ग	दलित लक्षित			०					
२२५२२	१	पञ्जे बाजा संरक्षण	वडा नं १		५०		५०			
३११५९	२	आरण व्यवस्थापन जंगाडाडा	वडा नं २		११०		११०			
३११२२	३	आरण व्यवस्थापन सामग्री खरिद गावाड	वडा नं २		६०		५०			१०

३११५९	४	आरन सुधार व्यवस्थापन	वडा नं ३		२९३		२९३			
२२५२२	५	दलित वस्ती सरसफाई कार्यक्रम तथा फिल्टर वितरण	वडा नं ४ काँडा		११६		११६			
३११५५	६	दाना वस्ती दलित लक्षित सिंचाई कार्यक्रम	वडा नं ४ तल्लो साकिम		११६		११६			
२२५२२	७	दलित वस्ती एक घर एक फिल्टर कार्यक्रम	वडा नं ५		२३७		२३७			
२२५२२	८	पञ्चे बाजा खरिद तथा संरक्षण	वडा नं ६		१२०		१२०			
२२५२२	९	दलित वस्ती एक घर एक फिल्टर कार्यक्रम	वडा नं ६		१२०		१२०			
२२५२२	१०	पञ्चे बाजा खरिद	वडा नं ७		२४५		२४५			
३११५९	११	दलित वस्ती आरन निर्माण तथा खानेपानी मर्मत	वडा नं ८		१३५		१३५			
२२५१२	१२	पञ्चे बाजा तालिम	वडा नं ९		१५०		१५०			
	घ	अपाङ्ग लक्षित			०					
२२५२२	१	अपाङ्ग सम्मान कार्यक्रम	वडा नं १		४८		४८			
२२५२२	२	अपागं आय आर्जनका लागि बाखा वितरण कार्यक्रम	वडा नं २		१६१		१६१			
२२५२२	३	अपाङ्ग सम्मान तथा संरक्षण	वडा नं ३		१९५		१९५			
२२५२२	४	अपाङ्ग सम्मान तथा पोषण कार्यक्रम	वडा नं ४		१५५		१५५			
२२५२२	५	अपाङ्ग सम्मान तथा पोषण कार्यक्रम	वडा नं ५		१५८		१५८			
२२५२२	६	अपाङ्ग संरक्षण सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ६		६०		६०			
२२५२२	७	अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	वडा नं ७		५०		५०			

२२५२२	८	अपाङ्ग संरक्षण सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ९		१००		१००				
	ड	ज्येष्ठ नागरिक			०						
२२५२२	१	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं १		१००		१००				
२२५२२	२	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं २		१६१		१६१				
२२५२२	३	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ३		१९५		१९५				
२२५२२	४	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान तथा पोषण कार्यक्रम	वडा नं ४		१५५		१५५				
२२५२२	५	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ५		१५८		१५८				
२२५२२	६	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ६		१६६		१६६				
२२५२२	७	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ७		५०		५०				
२२५२२	८	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	वडा नं ८		१३५		१३५				
२२५२२	९	जेष्ठ नागरिक अभिनन्दन कार्यक्रम	वडा नं ९		१००		१००				
					०						
	च	जनजाति			०						
२२५२२	१	जनजाति संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	वडा नं ३		१९५		१९५				
२२५२२	२	जनजाति मगर पोशाक खरिद	वडा नं ५		१५८		१५८				
२२५२२	३	जनजाति कला संस्कृति संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	वडा नं ६		२७२		२७२				
२२५२२	४	जनजाति पैचैरी बाजा खरिद	वडा नं ७		१६३		१६३				
२२५२२	५	मयुर नाच सामाग्री खरिद	वडा नं ८		१३५		१३५				
२२५२२	६	जनजाति संस्कृति प्रवर्द्धन	वडा नं ९		१५०		१५०				
	जम्मा				५४१०५.००	१०००.००	४७७२६.००	१५००.००	०.००	##	३८७९.००

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ३०/पूर्वाधार विकास

४४७६२

१०५००

४११३५

रु. हजारमा

३६२७

खर्च शीर्षक नं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत					
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह		
	३०१०	स्थानीय सडक, पुल तथा झो पु			२७२०५	३५००	२११७१	०	०	०	२५३४
		स्थानीय सडक बाटो									
३११५१	१	सडक बाटो मर्मत सम्भार	आवश्यकतानुसार	१	३५००	३५००					
३११५१	२	बागतारे-गुनाम-मारिङ-त्रिवेणी सडक	गापा	१	५०००		५०००				
३११५१	३	धर्मशाला- लावाङ- भित्रीवन सडक निर्माण	गापा	१	३५००		३५००				
३११५१	४	गैरीगाउँ-बुढागाउँ-गहुँकम्द सडक निर्माण	गापा	१	६००		५००				१००
३११५१	५	सिमा-झुम्लाबाङ-क्याङ्सी-खावाङबगर सडक निर्माण	गापा	१	३६००		३०००				६००
३११५१	६	दोमही-कोर्जा-चुनवाङ सडक	गापा	१	३०००		२५००				५००
३११५१	७	सिमा-मोरावाङ-काँडा ग्रामीण सडक	गापा	१	२४००		२०००				४००

३११५१	८	त्रिवेणी देखि काँक्री ठूलो गाउँसम्म सिँढी निर्माण	गापा	१	१२००	१०००			२००
३११५१	९	लुकुम-रिका-थवाड सडक निर्माण योजना	वडा नं १		१०२०	८५०			१७०
३११५१	१०	RCC पुल निर्माण खावाड	वडा नं २ खावाड		४८०	४००			८०
३११५१	११	झुडलुड-बलथुड-भुयँरथान-धवाड सडक स्तरोन्नति	वडा नं ४		७२०	६००			१२०
३११५१	१२	कुनपानी खोला काठेपुल	वडा नं ६ र ८		१६९	१४१			२८.२
३११५१	१३	लावाड- खुजिरीबाड RCC पुल	वडा नं ७		६००	५००			१००
३११५१	१४	पोखरापाटा वडा कार्यालयदेखि कोर्जा विद्यालयसम्म घोडेटो बाटो निर्माण	वडा नं ८		३६०	३००			६०
३११५१	१५	भलाबोट बाटो सोलिड योजना	वडा नं ८		७२	६०			१२
३११५१	१६	मैकाडा बाटो सोलिड	वडा नं ८		१२०	१००			२०
३११५१	१७	सिमखोला भैसीलोटे घोडेटो बाटो निर्माण	वडा नं ८		६०	५०			१०
३११५१	१८	धानछरे काठेपुल गोठीबाड	वडा नं ९		९६	८०			१६
३११५१	१९	ढ्याङ्गो मोहने खोला काठेपुल सिमचौर	वडा नं ९		९६	८०			१६
३११५१	२०	दोमही खोला काठेपुल सिमचौर	वडा नं ९		९६	८०			१६
३११५१	२१	साघुबोट खोला काठेपुल	वडा नं ९		१०८	९०			१८
३११५१	२२	छिसमिरेबोट काठेपुल सिमचौर	वडा नं ९ सिमचौर		१०८	९०			१८
३११५१	२३	लुङझोला काठेपुल	वडा नं ९		१०८	९०			१८

३११५१	२४	खुडखोला काठेपुल पेदी चेप्री	वडा नं ९		९६		८०				१६
३११५१	२५	चुनेला खोला काठेपुल दोबाटो	वडा नं ९		९६		८०				१६
	३०२०	सिंचाई			४३०८	०	२२५७	२०००	०	०	५१
३११५५	१	लुकुम खोला सिंचाई योजना	भूमे १	१	२०००			२०००			
३११५५	२	दुरुमखोला सिंचाई योजना	भूमे २	१	२०००		२०००				
३११५५	३	स्प्रीडकल सिंचाई खावाड	वडा नं २		२६०		२१७				४३.४
३११५५	४	तलिगाउँ साना सिंचाई योजना	वडा नं ८		४८		४०				८
					०						
	३०३०	भवन तथा सहरी विकास			३६८३	०	३०६९	०	०	०	६१४
३१११२	१	सत्री आवि भवन निर्माण	भूमे ९ चुनवाड		१८००		१५००				३००
३११७१	२	वडा कार्यालय मर्मत	वडा नं ४		९१		७६				१५.२
३१११२	३	बालविकास भवन निर्माण उपल्लो साकिम	वडा नं ५ उपल्लो साकिम		६००		५००				१००
३११७१	५	जनता आवि सेराबाड ५ कोठे भवन सुदृढीकरण	वडा नं ५ सेराबाड		७२०		६००				१२०
३११७१	६	डालिबाड सामुदायिक भवन तथा ट्वाइलेट सुदृढीकरण	वडा नं ५ डालिबाड		१५०		१२५				२५
३११५९	७	भिमलबोट ग्याबिड वाल निर्माण	वडा नं ५		१४२		११८				२३.६
३१११२	८	सामुदायिक भवन बिजौरा सार्वजनिक निर्माण	वडा नं ९		१८०		१५०				३०
					०						
	३०४०	उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत			७५६६	५०००	२१३८	०	०	०	४२८

३११५३	१	उर्जा विकास कार्यक्रम (कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम कार्यान्वयन हुने)	गापा		५०००	५०००	०				
३११५३	२	विद्युत पोल खरिद ओभर पानी व्यवस्था	वडा नं २		७२०		६००				१२०
३११५३	३	डालिबाड विद्युत पोल तार खरिद	वडा नं ५		९६०		८००				१६०
३११५३	४	कुचिबाड लघु जलविद्युत तारबार	वडा नं ८ कुचिबाड		२८६		२३८				४७.६
३११५३	५	छहराखोला लघुजलविद्युत पाइप पिलर निर्माण	वडा नं ८		६००		५००				१००
					०						
	३०५०	संचार			२०००	२०००	०	०	०	०	०
३१५११	१	सञ्चार क्षेत्र विकास (गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार)	गापा		२०००	२०००					
					०						
	जम्मा				४२७६२	८५००	२८६३५	२०००	०	०	३६२७

वार्षिक विकास कार्यक्रम

आ.व.२०७५/०७६

संकेत नं./विषयगत शीर्षक: ४०/वातावरण तथा
विपद् व्यवस्थापन

४९८५.६०

४७३८.००

रु. हजारमा

२४७.६०

खर्च शीर्षक नं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत					
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह		
	४०१०	वन तथा भू संरक्षण			१३२६	५००	६८८	०	०	०	१३८
३११५७	१	वन तथा भू संरक्षण कार्यक्रम	गापा		५००	५००					
३११५७	२	स्यारवाड डाँडा वृक्षारोपन	१		९०		७५				१५
३११५७	३	वृक्षारोपन विरुवा खरीद जंगा सैपाटुन	२		१२०		१००				२०
३११५७	४	वृक्षारोपन विरुवा खरीद गावाड	२		७६		६३				१२.६
३११५७	५	वृक्षारोपन विरुवा खरीद आरुडाँडा	२		६०		५०				१०
३११५७	६	वृक्षारोपन विरुवा खरीद काक्री	२		१२०		१००				२०
३११५७	७	तामारी खाम्दै महत वृक्षारोपन	६		३६०		३००				६०
					०						
	४०२०	जलाधार संरक्षण			५४०	०	४५०	०	०	०	९०
३११५६	१	मोराबाड खानेपानी मुहान संरक्षण	वडा नं ३		१८०		१५०				३०
३११५६	२	जमक्षेत्री लवाटे मुहान संरक्षण पोखरी निर्माण	६		३६०		३००				६०

					0						
	४०३०	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन		0	५००	0	0	५००	0	0	0
३११५७	१	फ्रुट करिडोर निर्माण	गापा		५००			५००			
	४०४०	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण			६२०	0	६००	0	0	0	२०
३११५४	१	सैपाटुड खोला बाँध निर्माण	वडा नं २		१२०		१००				२०
३११५४	२	धर्मशाला तटबन्ध निर्माण	वडा नं ७		५००		५००				
	४०५०	फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन			१५००	0	१५००	0	0	0	0
३११५८	१	गाउँपालिका कार्यालय ढल निकास	गापा		५००		५००				
३११५८	२	लुकुम वस्ती ढल निकास	वडा नं १		१०००		१०००				
	४०६०	विपद् व्यवस्थापन			५००	0	५००	0	0	0	0
२२५२२	१	विपद् प्रतिकार्य योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	गापा		४००		४००				
२२५२२	२	विपद् व्यवस्थापन कोष	गापा		१००		१००				
	जम्मा				२९८५.६०	५००.००	१७३८.००	५००.००	०.००	०.००	२४७.६०

वार्षिक विकास कार्यक्रम

आ.व.२०७५/०७६

संकेत नं./विषयगत शिर्षक: संस्थागत सुधार

७१८९.००

३६२७.००

३५६२.००

रु. ०.००
हजारमा

खर्च शिर्षक नं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	लक्ष्य	विनियोजन रु.	श्रोत					
						आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण	जनसहभागिता
							नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	स्थानीय तह		
	५०१०	सामान्य सेवा			५३८	०	५३८	०	०	०	०
३११५९	१	सामान्य सेवा व्यवस्थापनका लागि मर्मत सम्भार	गापा		४००		४००				
३१११२	२	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	वडा नं ३		१३८		१३८				
	५०२०	सुरक्षा व्यवस्थापन			११७५	०.००	११७५.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३११५९	१	गाउँपालिका कार्यालय प्रवेश द्वार तथा घेराबार निर्माण	गापा		१०००		१०००				
३११५९	२	अस्थायी प्रहरी चौकी व्यवस्थापन	६		१००		१००				
२२३११	३	ई प्र का चुनवाडमा सामान खरिद	वडा नं ९		७५		७५				
	५०३०	सूचना प्रविधि			५००	०	५००	०	०	०	०
३११३२	१	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि उत्पादन व्यवस्थापन	गापा		५००		५००				

	५०४०	पञ्जिकरण व्यवस्थापन			४००	०	४००	०	०	०	०
२२५२२	१	पञ्जिकरण अभिलेख व्यवस्थापन तथा सुरक्षण	गापा		४००		४००				
	५०५०	स्थानीय तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख व्यवस्थापन			४८६	०	४८६	०	०	०	०
२२५२२	१	वडागत तथ्याङ्क व्यवस्थापन	गापा		४८६		४८६				
	५०६०	सुशासन प्रवर्द्धन			४६३	०	४६३	०	०	०	०
२२५२२	१	सुशासन प्रवर्द्धन रणनीति कार्यान्वयन	गापा		४६३		४६३				
	५०७०	अनुसन्धान तथा विकास			५००	५००	०	०	०	०	०
३११७२	१	अनुसन्धान तथा विकास	गापा		५००	५००					
	५०८०	अन्यत्र वर्गीकरण नभएको			३१२७	३१२७	०	०	०	०	०
३१५११	१	अन्यत्र वर्गीकृत नभएको (गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम खर्च गर्न सकिने)	गापा		३१२७	३१२७					
	जम्मा				७१८९	३६२७	३५६२	०.००	०.००	०.००	०.००

अनुसूची ६ समपूरक कोषका लाग योजनाहरू

क्र.सं.	आयोजना/योजनाको नाम	रकम (रु हजारमा)	पुष्ट्याई
१	स्थानीय योजना व्यवस्थापन तथा साझेदारी	२०००	स्थानीय तहमा क्रियाशील संघसंस्थाहरूले साझेदारी माग गरेमा कार्यपालिकाको निर्णयानुसार खर्च गर्ने
२	समपूरक कोष	७०००	संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा आधारित योजनाका लागि

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा सञ्चालन गरिने समपूरक योजनाहरूको सूची

क्र.सं.	योजनाको नाम	कार्यान्वयन स्थल	स्थानीय तहको बजेट
१०१०	कृषि		
१	स्मार्ट कृषि गाउँ	भूमे -९ चुनबाड	
२	कृषि विकास कार्यक्रम मागमा आधारित		
३	केरा पकेट क्षेत्र	२,४,५,६,८	
४	आलु पकेट क्षेत्र	१,२,७,३	
५	मसला बाली पकेट	९	
६	मारिड कृषि अनुसन्धान केन्द्र	भूमे ७ र २	
७	तरकारी सहकारी मार्फत ढुवानीका लागि गाडी खरिद सहयोग	गाउँपालिका	
८	डालेघाँस नर्सरी स्थापना	भूमे २ खाबाड बगर	
९	भेडा/बाख्रा फार्म (१०००० संख्या)		
१०२०	उद्योग तथा वाणिज्य		
१	बिउबिजन प्रशोधन उद्योग	गाउँपालिका	
२	अल्लो प्रशोधन उद्योग	गाउँपालिका	
३	जडिबुटी उद्योग	गाउँपालिका	
४	फलफूल जुस/मसला उद्योग	गाउँपालिका	
५	अर्ग्यानिक होटल स्थापना (इच्छुक कृषि/यूवा/सहकारी)		
६	बालुवा गिट्टी जस्ता प्राकृतिक स्रोत साधनसँग सम्बन्धित उद्योग स्थापना र सञ्चालन		
७	तामा, सिसा खानीहरूको उत्खनन् अध्ययन		
१०३०	पर्यटन		
१	भेरीडाँडा जनयुद्ध संग्रहालय व्यवस्थापन	भूमे ९	
२	महत युद्ध स्मारिका व्यवस्थापन सुदृढीकरण	भूमे ६	
३	प्याराग्लाइडिङ, स्केइड योजना लुकुम	भूमे १	

१०४०	सहकारी		
१	सहकारी संस्था: मारिङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था प्रवर्द्धन	भूमे २	
१०५०	वित्तीय क्षेत्र		
१	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम	गाउँपालिकाभर	
२०१०	शिक्षा		
१	चार कोठे विद्यालय भवन	आवश्यकतामा आधारित	
२	दुई कोठे विद्यालय भवन	आवश्यकतामा आधारित	
३	विद्यालय कम्पाउण्ड वाल निर्माण	मागमा आधारित	
४	माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना	आवश्यकतामा आधारित	
५	सामुदायिक विद्यालयमा सुविधायुक्त प्रयोगशाला तथा पुस्तकालय स्थापना	गाउँपालिकाभर	
६	वासयुक्त शौचालय निर्माण	गाउँपालिकाभर	
७	सामुदायिक विद्यालय पुस्तकालय स्थापना	गाउँपालिकाभर	
८	विद्यालयलाई खानेपानीको व्यवस्था	गाउँपालिकाभर	
९	सामुदायिक पुस्तकालयको लागि व्यवस्थापन	गाउँपालिकाभर	
१०	नमूना विद्यालय निर्माण तथा सञ्चालन खर्च	गाउँपालिका भर	
२०२०	स्वास्थ्य		
१	२५ शैया अस्पताल स्थापना		
२	स्वास्थ्य भवन निर्माण		
३	एम्बुलेन्स सेवा		
४	स्थानीय सीपमा आधारित आयुर्वेद औषधालय स्थापना		
५	प्रत्येक वडामा कम्तीमा एउटा स्वास्थ्य चौकी स्थापना		
२०३०	खानेपानी तथा सरसफाई		
१	नौधारीदेखि गाबाडसम्म खानेपानी योजना	भूमे २	
२	बाहुनकटिना लिफ्ट खानेपानी योजना	भूमे ९	
३	मोराबाड लिफ्ट खानेपानी योजना	भूमे ३	
२०४०	संस्कृति प्रवर्द्धन		
१	आदिवासी जनजाति संग्रहालय सुदृढीकरण	भूमे २ काँक्री	
२	स्थानीय भाषा संस्कृति प्रवर्द्धन	गाउँपालिका	
३	आइसिसीए	गाउँपालिका र अन्य स्थानीय तह समेत	

२०५०	खेलकूद तथा मनोरञ्जन		
१	क्रिकेट खेलमैदान लुकुम	भूमे १	
२	कभर्डहल निर्माण	गाउँपालिका	
२०६०	लैंगिकता तथा सामाजिक समावेशीकरण		
३०१०	सडक, पुल तथा झोलुङ्गे पुल		
१	गुनामदेखि काँक्रीसम्म कृषि सडक	भूमे ७	
२	गाउँपालिका चक्रपथ निर्माण		
३	खाबाडबगर-महत-कोर्जा-चुनबाड सडक		
४	गाउँपालिका भवन र महतको बीचमा खाबाडखोला झो.पु.		
५	खाबाडखोला पक्की पुल निर्माण (खाबाड-महत सडक)		
३०२०	सिंचाई		
१	लामाक्याडदेखि बास्दैसम्म सिंचाई योजना		
२	लाखरखोला सिंचाई योजना	भूमे ९	
३	नाबाडखोलादेखि झुम्लाबाड ठूलोगाउँ र सिमाको काजाबाडसम्म सिंचाई योजना	भूमे ३	
३०३०	भवन तथा शहरी विकास		
१	शहिद स्मारक भवन निर्माण	भूमे २	
२	गाउँपालिका तथा वडा कार्यालय भवन निर्माण (बहुवर्षीय)		
३०४०	उर्जा, लघुजलविद्युत तथा साना जलविद्युत		
१	जलस्रोतको पहिचान गरी ५ मे.वा. सम्मको जलविद्युत आयोजना निर्माण		
३०५०	संचार		
१	मोबाइल नेटवर्क सञ्चारका लागि टावर निर्माण		
४०१०	वन तथा वातावरण		
१	लुकुम धुपी सल्ला संरक्षण तथा प्रवर्द्धन		
२	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरूको सशक्तिकरण कार्यक्रम		
४०२०	जलाधार संरक्षण		
	आवश्यकता र मागमा आधारित जलाधार संरक्षण कार्यक्रम	गाउँपालिका	
४०३०	वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन		
	मध्यपहाडी लोकमार्गमा फ्रुट तथा ग्रीन करिडोर निर्माण	गाउँपालिकाभर	

४०४०	जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण		
१	बालुवा नदी कटान	भूमे ५	
२	लुकुमखोला नदी कटान (शिद्धचौर मावि लुकुम)	भूमे १	
३	गैरीगाउँ खेतबगर नदी कटान	भूमे ९	
४	कुचिबाङ खोला तटबन्ध	भूमे ८	
४०५०	फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन		
१	महतगाउँ ढल निकास योजना	भूमे ६	
२	लाबाङ गाउँ ढल निकास योजना	भूमे ७	
४०६०	विपद् व्यवस्थापन		
१	आरआरटी टिम स्थापना	गाउँपालिका	
२	प्रकोप पीडितहरुका लागि राहत (आर्थिक तथा भौतिक) सहयोग कार्यक्रम	प्रकोप क्षेत्र	
५०२०	सुरक्षा व्यवस्थापन		
१	गाउँपालिका भवन क्षेत्र कम्पाउण्ड वाल निर्माण	भूमे २	
५०३०	सूचना प्रविधि		
१	गाउँपालिकामा सुविधासम्पन्न सूचना तथा अभिलेख केन्द्र स्थापना	भूमे २	
२	डिजिटल गाउँपालिका कार्यक्रम (इन्टरनेट जडान, डिजिटल गाउँपालिका प्रोफाइल निर्माण)	गाउँपालिकाभर	

अनुसूची ७ संघीय सशर्त

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
801771-10	उर्जा	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.40.1529	नीतिगत, प्रशासनिक तथा ब्यबस्थापन खर्च	250
801771-10	उर्जा	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	8.6.42.5	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान	100
801771-10	उर्जा	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	8.6.42.7	सौर्य उर्जा प्रबिधि जडान	473
801771-10	उर्जा	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	8.6.42.8	लघु तथा साना जलबिद्युत आयोजना बाट बिद्युत उत्पादन	1800
801771-10	उर्जा	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	8.6.42.9	बायोग्यास जडान	84
	उर्जा जम्मा							2707
801771-11	कृषि	कृषि विभाग	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.1.2.66	स्थानीय तहमा रहने कृषि प्राविधिकको तलब तथा पोशाक	297
801771-28	कृषि	कृषक पाठशाला संचालन (पशु/कृषि) सम्बन्धी	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.40.1577	कृषक पाठशाला संचालन (पशु/कृषि) सम्बन्धी	200
801771-13	कृषि	माटो परीक्षण तथा सुधार सेवा कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.40.1530	भकारो सुधार	50
801771-12	कृषि	सहकारी खेती, साना सिचाई तथा मल बीउ ढुवानी कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	8.6.28.1	साना सिचाई निर्माण/ मर्मत संभार /प्लाष्टिक पोखरी निर्माण / हिउ पोखरी	540
	कृषि जम्मा							1087
801771-15	पशु	पशु स्वास्थ्य, रोग अन्वेषण सेवा तथा क्वारेन्टाईन	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.19.1	डिजिज सर्भिलेन्स तथा रिपोर्टिङ, इपिडेमियोलोजिकल	66

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
		कार्यक्रम					रिपोर्टिङ, आउटब्रेक इन्भेस्टिगेशन	
801771-17	पशु	पशु सेवा विभाग	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.1.2.67	एक गाँउ एक पशु प्राविधिकको तलब भत्ता	1183
801771-16	पशु	पशु विकास सेवा कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.20.5	नक्ष सुधारका लागि प्राकृतिक गर्भाधान कार्यक्रम (गाइ/भैसी/भेडा/बाख्रा/वंगुर)	80
	पशु जम्मा							1329
801771-24	वन	वातावरणीय सरसफाइ आयोजना	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.25.2	वातावरण सरसफाइ सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न	167
801771-24	वन	वातावरणीय सरसफाइ आयोजना	नगद	110101	नेपाल सरकार	8.6.16.2884	सरसफाइ सम्बन्धी निर्माण कार्यहरु	167
801771-14	वन	सामुदायिक तथा कवुलियती वन विकास कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	8.6.27.1	सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन/उद्यम प्रवर्धन	100
	वन जम्मा							434
801771-19	महिला	समाज कल्याण कार्यक्रम (जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.10.1	सबै स्थानीय तहमा समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम (सि.वि.आर निर्देशिका अनुसार) संचालन	66
801771-19	महिला	समाज कल्याण कार्यक्रम (जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.40.1558	ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी सरोकारवालावीच अन्तरक्रिया	35
801771-19	महिला	समाज कल्याण कार्यक्रम (जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.17.3.1	ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी दिवसीय कार्यक्रम (अल्जाइमर्ष चेतना दिवस, ज्येष्ठ नागरिक प्रति हुने दुर्व्यवहार विरुद्धको दिवस, अन्तर्राष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक दिवस)	29
801771-20	महिला	बाल कल्याण कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.17.5.1	बालक्लव गठन, संचालन तथा	20

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							नियमन	
801771-20	महिला	बाल कल्याण कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.17.5.2	बालबालिकामाथि हुने शारीरिक, मानसिक दण्ड सजाय तथा यौनजन्य दुर्व्यवहार न्यूनिकरण	33
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.1.1.8	रा.प.अन.द्धि. वि. तलब	381
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.2.1.4	स्थानीय भत्ता (रा.प.अन.द्धि)	53
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.2.2.2	महगि भत्ता	12
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.1.8	लैंगिक हिंसा निवारणमा न्यायिक समितिको क्षमता विकास तालिम	50
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.1.9	नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम	52
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.40.1568	समुह गठन र परिचालन	5
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.40.1569	समुह सदस्यको अनुशिक्षण	31
801771-23	महिला	महिला विकास कार्यक्रम(महिला जागृति कार्यक्रम समेत)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.17.3.2	अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवश	20

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
		कार्यक्रम समेत)						
	महिला जम्मा							787
801771-21	खेलकूद	खेलकुद विकास कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.12.1	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता	100
801771-1	शिक्षा	सबैका लागि शिक्षा- आधारभूत/माध्यमिक तह	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.1.1.14	शिक्षकको जगेडा तलव	312
801771-1	शिक्षा	सबैका लागि शिक्षा- आधारभूत/माध्यमिक तह	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.3.3.1	आधारभूत तथा माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत कोटा अनुदान शिक्षक एवम् प्राविधिक धारका प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान	54539
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.761	कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	1482
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.768	विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)	2239
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.769	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्ब प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरूको पारीश्रमिक	1682
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.770	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner ब्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा वालविकास-१२)	949
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.771	कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरूका	36

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाई अनुदान	
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.772	सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि विपन्न लक्षित हुने गरी गैरआवासीय छात्रवृत्ती	1110
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.777	वहुकक्षा/वहुस्तर बहुभाषिक कक्षा सञ्चालनका लागि अनुदान	287
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.779	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	575
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.781	विद्यालय भवन निर्माण (अघिल्लो आ ब को क्रमागत ४ कोठे भवन	2588
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.785	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	80
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.786	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाई सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाई कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Performance based Grants)	324
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.787	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयवधी सुधार योजना कार्यान्वयन	2
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.789	शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधि को प्रयोग(कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्ट्स तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान	468
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.792	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान	468

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
		कार्यक्रम- जिल्ला स्तर					प्रयोगशाला अनुदान	
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.797	पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण	1007
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.11.798	विद्यालय सञ्चालन व्यवस्थापन अनुदान	1203
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.761	कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	286
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.768	विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)	432
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.769	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्ब प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरूको पारीश्रमिक	325
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.770	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner ब्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा बालविकास-१२)	183
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.771	कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरूका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाइ अनुदान	7
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.772	सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि विपन्न लक्षित हुने	214

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							गरी गैरआवासीय छात्रवृत्ती	
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.777	वहुकक्षा/वहुस्तर बहुभाषिक कक्षा सञ्चालनका लागि अनुदान	56
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.779	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	111
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.781	विद्यालय भवन निर्माण (अधिल्लो आ ब को क्रमागत ४ कोठे भवन	500
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.785	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	15
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.786	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाई सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाई कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Performance based Grants)	62
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.787	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयन	1
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.789	शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधि को प्रयोग(कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्वूपमेन्टस तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान	90
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.792	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	90

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
			अनुदान					
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.797	पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण	194
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने अनुदान	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.798	विद्यालय सञ्चालन व्यवस्थापन अनुदान	232
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.761	कक्षा १-१० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि पाठ्यपुस्तक अनुदान	293
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.768	विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान (आधारभूत तथा माध्यमिक तह)	443
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.769	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक कक्षाका सहजकर्ताहरूको पारीश्रमिक	333
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.770	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापन तथा सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मुल्यांकनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (कक्षा वालविकास-१२)	188
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.771	कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत तोकिएका लक्षितवर्गका विद्यार्थीहरूका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाई अनुदान	7
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.772	सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत	219

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
		कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	र्ना हुने ऋण		पि.		तथा माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि विपन्न लक्षित हुने गरी गैरआवासीय छात्रवृत्ती	
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभ र्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.777	वहुकक्षा/वहुस्तर बहुभाषिक कक्षा सञ्चालनका लागि अनुदान	57
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभ र्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.779	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	114
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभ र्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.781	विद्यालय भवन निर्माण (अघिल्लो आ ब को क्रमागत ४ कोठे भवन	512
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभ र्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.785	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	16
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभ र्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.786	उत्कृष्ट सिकाइ उपलब्धी भएका विद्यालयलाइ सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाइ कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान(Performance based Grants)	64
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभ र्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.787	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयन	1
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभ र्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.789	शिक्षण सिकाइमा सुचना प्रविधि को प्रयोग(कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा सामग्री खरिद) का लागि अनुदान	92

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.792	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	92
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.797	पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सुविधा सहितको शौचालय निर्माण	199
801771-25	शिक्षा	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	सोधभर्ना हुने ऋण	211121	एस.एस. डि. पि.	2.15.11.798	विद्यालय सञ्चालन व्यवस्थापन अनुदान	238
	शिक्षा जम्मा							75017
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.1.1.5	कर्मचारीहरूको तलब वापतको खर्च	8870
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.2.1.2	स्थानीय भत्ता	400
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.2.2.1	महंगी भत्ता	240
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.2.3.1	अन्य स्वास्थ्य कमीको फिल्ड भत्ता	110

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.2.4.1	अन्य भत्ता	60
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	1.3.1.1	कर्मचारीहरूको पोषाक भत्ता	188
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.13.1.1	पाले, स्वीपर, गार्ड, वगैँचे, का.स.आदिको सेवा करारमा लिने	600
801771-26	स्वास्थ्य	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा (जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, चौकी तथा उपचौकीहरू)	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.7.1.3	कार्यालय मसलन्द सामान, पानी, विजुली, संचार, घरभाडा, भ्रमण खर्च	86
801771-6	स्वास्थ्य	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार केन्द्र	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.48	स्वास्थ्य प्रबर्धन (मेरो वर्ष अभियान, महामारी, सर्ने, नसर्ने रोग रोकथाम, प्रजनन तथा बाल बाताबरण स्वास्थ्य आदि) स्वास्थ्य संचार सचेतना कार्यक्रम	90
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.26.7	भिटामिन ए क्याप्सुल आम वितरण कार्यक्रमका लागि म.स्वा.स्व. से . परिचालन खर्च (२ चरण कातिर्क र वैशाख)	75
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.26.82	बहुक्षेत्रीय पोषण योजना कार्यान्वयन तथा पोषण प्याकेज कार्यक्रम निरन्तर	335

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							संचालन - ३० जिल्ला	
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.16	एच एम आई एस को तालिम(५०) र अभिलेख तथा प्रतिवेदन फाराम छपाई(५०)	100
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.18	स्वास्थ्य चौकी/ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरुको सेवा सुदृढीकरण क्रियाकलाप	100
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.2	महामारी तथा प्रकोपजन्य रोगहरुको अबस्थामा RRT/ CRRT परिचालन गर्ने, चौमाशिक रिभ्यु तथा अभिमुखीकरण गर्ने	44
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.20	स्वास्थ्य चौकी स्तरमा औजार उपकरण, फर्निचर साथै स्वास्थ्य संस्था मर्मत सुधार (पुंजीगत)	120
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.21	स्थानीय तहका स्वास्थ्य यूनिटमा डी.एच.आई.एस २ सिष्टम सेटअपका लागि कम्प्युटर खरिद (पुंजीगत)	100
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.23	औषधि, भ्याक्सिन, साधन, सामग्री रिप्याकिड. तथा ढुवानी र पूनः वितरण समेत	60
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.25	निःशुल्क स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	750
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.26	सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम (पुरानो र नयां थप हुने स्वास्थ्य संस्था)	100
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.30	स्तरीय उपचार पद्धति सम्वन्धि अभिमुखीकरण र साथी समूह बीच छलफल कार्यक्रम संचालन	120

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.31	स्थापना भएका र थप हुने सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ संचालन अनुदान	800
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.6	नियमित रूपमा खानेपानी गुणस्तर निगरानि गर्ने	50
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.74	अस्पतालहरुमा पाठेघरको मुखको क्यान्सरको जाँचको लागि VIA Set , तथा सिल्कन रिड प्रेशरी खरिद	22
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.76	परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रमको लागि पार्टोग्राफ, DMT, MEC Wheel, Flow Chart Job Aid सहित फर्म फरमेट छपाइ	5
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.79	पालीकावाट अनुगमन मुल्यांकन (प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको Facility हरु सम्म)	30
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.80	अस्पताल तथा Birthing Centre मा २४ घण्टा प्रसुती सेवा संचालन गर्न करारमा अ०न०मी० नियुक्ति	798
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.82	अव्हेटिक फिस्टुला र पाठेघर खस्ने रोगीको रिक्निंग, रिंगपेशरी तथा VIA जाँच	35
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.85	आमा सुरक्षा कार्यक्रम सेवा प्रदान शोधभर्ना, यातायात खर्च, गर्भवती तथा सुत्केरी उत्प्रेरणा सेवा (4th ANC), निशुल्क गर्भपतन, जिल्ला अस्पताल र सो भन्दा तलका सरकारी स्वास्थ्य सस्थाहरुमा प्रसूति हुने सुत्केरी तथा नवजात शिशुलाई न्यानो	750

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							झोला (लुगा सेट)	
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.86	आइ.यु. सि डी. तथा इम्प्लान्ट सेवा प्रदान	31
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.87	Roving ANM वाट Disadvantaged Community लाई प.नि सेवा (Mushar, Dom, Chamar, Chepang etc)	300
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.88	परिवार नियोजन, सुरक्षित मातृत्व, FCHV सेवा दिवस मनाउने	30
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.89	वन्ध्याकरण घुम्ती शिविर अगावै म०स्वा०से०सँग छलफल	35
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.90	गाउघर क्लिनिक सचालन यातायात खर्च	47
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.91	म स्वा स्व से हरुलाइ पोशाक भत्ता	345
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.92	म स्वा स्व से अर्धवार्षिक समीक्षा बैठक (जना)	170
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.93	म स्वा स्व से हरुलाइ दीर्घकालीन सेवाका लागि सम्मानजनक बिदाइ (जना)	40
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.94	दक्ष प्रसूति कर्मीहरुलाई अनसाईट कोचिडको लागी क्षमता अभिवृद्धी	40
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.96	लामो अवधिको जन्मान्तरको लागि सेटलाइट सेवा	33
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.97	किशोर किशोरी कार्यक्रम अन्तरगत महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापनको लागी स्कूलमा स्यानेटरी प्याड	25

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							वितरण"	
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	नगद अनुदान	230501	गाभी	2.15.2.210	रोटा खोप शुरुवात गर्न स्वास्थ्य संस्था स्तरमा स्वास्थ्यकर्मीहरुको अभिमूखिकरण एक दिने (७७ जिल्ला)	25
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.1.2	बृहत पोषण प्याकेज कार्यक्रम तथा क्षमता अभिवृद्धि (IMAM, IYCF-MNP, Adolescent IFA, SBCC etc.) - बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका ३०८ स्थानीय निकायहरु	415
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.85	शिघ्र कुपोषणको एकिकृत व्यवस्थापनको लागि बहिरंग (OTC) र अन्तरंग उपचार (SC) विस्तार, सुदृढिकरण तथा सम्भार (Screening, treatment, referral, followup and defaulter tracking) को लागि सहयोग	75
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.86	पोषण सम्बन्धि राष्ट्रिय दिवस संचालन (स्तनपान सप्ताह, आयोडिन महिना, बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताह, बाल पोषण अभियान भिटाभिन ए, जुकाको औषधी वितरण, बाल भिटा, पोषण स्थिति लेखाजोखाका लागि पाखुराको नाप आदि लगायत कार्य संचालनको लागि बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका जिल्लाका ३०८ ओटा स्थानीय निकायलाई सहयोग	45

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.87	तथ्यांक गुणस्तर सुधारको लागि पोषण सूचक सम्बन्धि सूचना ब्यबस्थापन प्रणाली विकास र स्थापना, तथ्यांक गुणस्तर सुदृढीकरण - (लैंगिक समता तथा सामाजिक समबेशिकरण तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरुको तथ्यांक समेतको समावेश हुने गरि)-बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका जिल्लाका ३०८ ओटा स्थानीय निकायलाई	8
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.88	पोषण सम्बन्धि अर्ली वार्निंग सिस्टम विकास र स्थापना (पोषण सर्भिलेन्स)- बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका जिल्लाका ३०८ ओटा स्थानीय निकायलाई	30
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.89	प्रकोप जोखिम ब्यबस्थापन तथा आकस्मिक पोषण कार्य योजना निर्माण	50
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.95	गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, बालबालिका तथा किशोरी लक्षित पोषण प्रवर्धन कार्यक्रम (पोषण नाग्लो प्रवर्धन समेत) र बिद्यालय जाने तथा नजाने किशोर किशोरी लक्षित पोषणयुक्त खाध्यबस्तु तथा स्वस्थ जीवन शैली प्रवर्धन	81
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.96	स्तनपान कक्ष स्थापना (बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका जिल्लाका सार्वजनिक, निजि, औपचारिक,	81

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							अनौपचारिक क्षेत्रमा- कम्तिमा २० ओटा कक्ष)	
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.15.26.97	वृद्धि अनुगमन, प्रवर्धन तथा पोषण परामर्श कार्यक्रम र स्वास्थ्य आमा समूह सुदृढिकरण	27
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	210911	युनिसेफ	2.19.1.3	पोषण कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण - स्थानीय तहमा-बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भएका जिल्लाका ३०८ ओटा स्थानीय निकायलाई	45
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	222701	यु एस एड	2.15.1.1	एकीकृत पोषण सम्बन्धि अन्तरबैयक्तिक संचार सम्बन्धि संचार तालिम (स्वास्थ्य संस्था इन्चार्ज, स्थानीय निकायका स्वास्थ्य संयोजक र महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुलाई) (सुआहरा २ कार्यक्रम लागु भएका १३ जिल्लाका १६१ स्थानीय निकाय)	106
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	222701	यु एस एड	2.15.2.211	विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण र किशोरीहरुलाई आइरन चक्की वितरण कार्यक्रम सम्बन्धी १ दिने समिक्षा (स्वास्थ्य संस्था इन्चार्ज, शिक्षक, शिक्षा र स्वास्थ्य संयोजक) (सुआहरा २ कार्यक्रम लागु भएका १२ जिल्लाका ११४ स्थानीय निकाय)	21
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोझै भुक्तानी अनुदान	222701	यु एस एड	2.15.26.91	१००० दिन अवधिका जीवनका महत्वपूर्ण अवसर मनाउने, नयाँ गर्भवतीहरुलाई स्वास्थ्य आमा	31

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							समुहमा आवद्ध गराउने तथा स्वास्थ्य तथा पोषण व्यवहार परिवर्तन संचार गर्ने (सुआहरा २ कार्यक्रम लागु भयका ४० जिल्लाका ३८९ स्थानीय निकाय)	
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.12.2.2	करार: अहेब, अनमी (खोप सेवा कार्यक्रम संचालनको लागि उच्च हिमाली, पहाडी जिल्लाहरु र महा तथा उप महानगरपालिका, संस्थागत क्लिनिक) ९० जना	520
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.15.2.212	पूर्ण खोप गा.पा., न.पा. सुनिश्चितता र दीगोपना सुक्ष्म योजना अध्यावधिकको लागि न.पा , गा.पा खोप समन्वय समिति, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख सहित न.पा. र गा.पा. प्रमुख तथा वडा प्रमुखहरु र सरोकारवालाहरुको १ दिने गोष्ठी (७७ जिल्लाका सबै स्थानिय तह)	50
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.15.26.74	खोपको पहुँच बढाई छुट बच्चालाई खोप दिलाई पूर्णखोप सुनिश्चित गर्न वैशाख महिनालाई खोप महिना संचालन गर्ने	30
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.15.26.75	पूर्ण खोपको दीगोपनाको लागि साझेदार र स्थानीय स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा ब्यवस्थापन समितिका सदस्य र वडा खोप समन्वय समितिहरूसँग अन्तरक्रिया, स्थानीय	45

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							योजना निर्माण (७७ जिल्ला, सबै स्वास्थ्य संस्था)	
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.15.26.76	पहुँच नपुगेका र ड्रप आउट (छुट) वच्चाको खोजी तथा पूर्ण खोप दिलाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाहरुलाई अभिमूखिकरण र योजना निर्माण (७७ जिल्लाका सबै स्वास्थ्य संस्था)	35
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.15.26.77	बाह्य खोप केन्द्रको भवन निर्माण ७५० वटा (७७ जिल्ला)	300
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.15.26.99	पालिकास्तरमा खोप ऐन, नियमावली, ए.ई.एफ.आई. को जानकारी खोप कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्म योजना अध्यावधिक कार्यक्रम २ दिने ७५३ तह (स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, खोप कार्यकर्ता समेत)	45
801771-3	स्वास्थ्य	एकीकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम	सोधभर्ना हुने अनुदान	231601	दाताको संयुक्त कोष	2.19.1.2	पूर्ण खोप न.पा., गा.पा. भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा घोषणा सभा व्यवस्थापन	25
801771-4	स्वास्थ्य	क्षयरोग नियन्त्रण	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.34	कम्युनिटि डट्स कार्यक्रम लागु भैसकेका जिल्लामा कार्यक्रम संचालन खर्च	20
801771-4	स्वास्थ्य	क्षयरोग नियन्त्रण	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.35	उपचार केन्द्रहरुमा आकस्मिक अवस्थामा औसधि, ल्याब सामाग्री ढुवानी, फर्म फरमेट फोटोकपी,ममर्त सम्भार, ल्याव तथा आवश्यक सामाग्री	26

परियोजना कोड	क्षेत्र	परियोजनाको नाम	स्रोतको किसिम	स्रोत कोड	स्रोत	क्रियाकलाप नं.	मुख्य क्रियाकलाप	रकम
							खरिद र ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक	
801771-4	स्वास्थ्य	क्षयरोग नियन्त्रण	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.36	स्वास्थ्य संस्थाबाट टाढा रहेका बस्ती तथा स्वास्थ्य सेवामा पहुँच कम भएको जनसंख्यामा माइक्रोस्कोपिक क्याम्प सञ्चालन	16
801771-4	स्वास्थ्य	क्षयरोग नियन्त्रण	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.38	उपचार केन्द्रहरूमा गई अनुगमन तथा मुल्यांकन गरि कार्यक्रमको गुणस्तरीयता सुनिश्चित गर्ने	15
801771-4	स्वास्थ्य	क्षयरोग नियन्त्रण	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.43	उपचाररत क्षयरोगका बिरामीको उपचारको कोहर्ट नतिजा, कार्यक्रमको प्रगति एवं चुनौती र क्षयरोग कार्यक्रममा भएका नया बिषयमा उपचार केन्द्रका स्वास्थ्य कर्मीहरूलाई अध्यावधिक गर्ने उपचार केन्द्र स्तर कोहर्ट विश्लेषण कार्यक्रम	30
801771-4	स्वास्थ्य	क्षयरोग नियन्त्रण	नगद	110101	नेपाल सरकार	2.15.28.46	पुनःउपचार क्याटेगोरीमा भएका सबै पी.बि.सी. बिरामीहरूलाई उपचार अवधिभर पोषण भत्ता	8
	स्वास्थ्य जम्मा							१८३३९
		सशर्ततर्फको जम्मा						९९८००

अनुसूची ८ प्रदेश सशर्त अनुदान

शीर्षक नं.	आयोजना/योजनाको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थल	बजेट रु हजारमा
	बहुउद्देशीय सभागृह	गाउँपालिका	६०००
	खेलमैदान निर्माण	गाउँपालिका	३६००
	जम्मा		९६००

www.bhumemur.gov.np

अनुसूची ९ नीति तथा कार्यक्रम

गाउँसभाको बैठकमा

गाउँपालिका अध्यक्ष श्री रामसुर बुढा मगरज्यूद्वारा

प्रस्तुत

आर्थिकवर्ष २०७५/०७६ को

नीति तथा कार्यक्रम

भूमे गाउँपालिका
मोराबाड, रुकुम (पूर्वी भाग)

१ आषाढ २०७५

गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यू,

भूमे गाउँपालिका गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

राष्ट्रसेवक कर्मचारी तथा यहाँ उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू,

१. नेपालको संविधान बमोजिम गठित स्थानीय तहको रूपमारहेको स्थानीय सरकारको तर्फबाट यस गरिमामय गाउँसभामा दोस्रो नीति तथा कार्यक्रमको रूपमा भूमे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै हर्षित र गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।
२. यस विशेष अवसरमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल निर्माणका लागि नेपाली जनताले पटक-पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जनआन्दोलन, सशस्त्र आन्दोलन, माओवादी जनयुद्धको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण गर्दै गणतन्त्रको स्थापनार्थ आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने महान शहीद, घाइते, अपाङ्गहरूको त्याग र बलिदान तथा अग्रजहरूको योगदानको उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।
३. स्थानीय तहको निर्वाचनसँगै संघात्मक शासन व्यवस्था मार्फत नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको गाउँ गाउँमा सिंहदरबारको अवधारणालाई मूर्तरूप दिने चुनौति र अवसर हाम्रो काँधमा आएसँगै स्थानीय तहको सरकारको हैसियतमा स्थानीय शासन सञ्चालन र व्यवस्थापनको एक वर्षको अनुभव प्राप्त भएको छ । अन्यौलताको यो छोटो अवधिमा पनि संविधान प्रदत्त अधिकारक्षेत्रको प्रयोग गर्दै यो सरकारले समृद्ध र समुन्नत गाउँपालिका निर्माण गर्नधेरै नै महत्वकाँक्षी र दूरगामी लक्ष्यसहितको योजनाको सुरुवात र कार्यान्वयनको जग निर्माण भएको छ ।
४. भूमे गाउँपालिकाको समृद्धि र समुन्नतिका लागि एकीकृत गुरुयोजना निर्माण भएको छ । गुरुयोजनालाई मूर्तरूप दिनका लागि सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिकालाई अझ प्रभावकारी बनाइनेछ । आत्मनिर्भरता उन्मुखका लागि राजश्व र कर प्रशासनलाई समेत प्रमुख आधारको रूपमा लिइनेछ । सबै पेशा व्यवसायलाई करको दायरामा समेटिनेछ । पहिचान भएका राजश्वका श्रोत, दायरा र दर अनुसार राजश्व प्राप्त गर्न प्रभावकारी व्यवस्था गरिनेछ । राजस्व संकलनलाई व्यवस्थित गर्नका लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्था गरिनेछ । राजश्व र कर प्रशासन सम्बन्धीनीतिलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गरी लक्ष्य अनुसार वा सोभन्दा बढी राजश्व संकलन गर्ने वडा तथा कार्यालयलाईबजेट विनियोजनमा उच्च प्राथमिकता दिइनेछ । बजेट विनियोजन गर्दा

वडागत जनसंख्या, भूगोल, पूर्वाधार लगायत वस्तुगत तथ्य र तथ्याङ्कका आधारमा संविधानले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य हासिल गर्ने गरी तय गरिनेछ। बजेट विनियोजन तथा योजना छनौटको दक्षता र खर्च गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ। सार्वजनिक खरिद प्रणालीलाई प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाउँदै लगिनेछ।

५. संविधानले परिकल्पना गरेको समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माणका लागि दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गरी आर्थिक विकास र समृद्धिको चाहनालाई सार्थक तुल्याउन वडा, टोल र बस्तीस्तरबाट प्राथमिकताका साथ छनौट भएका तथा गाउँपालिकाले समेत उच्च प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्न खोजेका कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, ग्रामीण सडक, ऊर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत, सूचना तथा संचार प्रविधिसँग सम्बन्धित आयोजनाहरूको कार्यान्वयन क्षमता बढाउनुका साथै प्रभावकारी र जवाफदेही अनुगमनको व्यवस्था गरिनेछ।
६. गाउँपालिकाको वित्तीय व्यवस्थापन क्षमता र जवाफदेहिता बढाउन ठोस कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ। जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ। सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन संगठन, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको व्यवसायिकताका लागि प्रोत्साहन, प्रवर्द्धन र पुरस्कारका साथै तालिमको पनि व्यवस्था गरिनेछ। अन्य स्थानीय तह तथा संघसंस्थाहरूले गरेका राम्रा अभ्यासबाट ज्ञान आर्जन हुने खालका अध्ययन, भ्रमण कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ।
७. उद्योग क्षेत्रको प्रवर्द्धन गरी रोजगारी सृजनामा जोड दिइनेछ। जसका लागि बाह्य लगानी आकर्षणका लागि आवश्यक नीतिगत तथा प्रशासनिक योजना ल्याइनेछ। लक्षित वर्ग तथा समुदायमा रहेका परम्परागत कुटिर उद्योगहरूलाई समूहमा सञ्चालनमा गई आधुनिकीकरण गर्ने प्रस्ताव गरेमा वडा कार्यालयको सिफारिशमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ।
८. भूमे गाउँपालिकाको प्रमुख आधारको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्रको सुधारका लागि कृषिमा विविधिकरण, व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरणमा जोड दिइनेछ। प्रमुख बालीहरूको उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुने नेपाल सरकारको नीतिलाई आत्मसात गर्दै थोपा तथा कुलो सिंचाई, मलखाद, बीउबिजनको उपलब्धतामा सुधारमा जोड दिइनेछ। हरेक वडामा सामूहिकतरकारी खेती, फलफूल खेती सञ्चालन

गरी केही रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गरिनेछ । युवाहरूलाई कृषि क्षेत्रमा आकर्षण गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ । प्राङ्गारिक मल निर्माणलाई व्यवस्थित र व्यवसायिकता विकास गरेर अर्ग्यानिक उत्पादन: भूमेको पहिचान भन्ने नारालाई सार्थकता दिइनेछ ।

९. आर्थिक तथा सामाजिक रूपले पछि परेका कृषक केन्द्रित कार्यक्रमहरूलाई अझ प्रभावकारी रूपले सञ्चालन गरिनेछ । पशु तथा बाली बीमा कार्यक्रममा कृषकको पहुँच सुनिश्चितका लागि आवश्यक पहल र ठोस कदम चालिनेछ ।
१०. अण्डा, मासु र दूधमा आत्मनिर्भर हुनपशुजन्य उत्पादन प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै सम्भावित क्षेत्रहरूमा नमूना भेडा फर्म, बाखा फर्म, कुखुरा फर्म, बंगुर फर्म, गाइ/भैंसी फर्म हरूलाई प्रोत्साहन गर्ने खालका कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । पशु स्वास्थ्य र नियमन, प्रजनन र प्रसार कार्यक्रमलाई नियमित रूपमा बढावा दिइनेछ ।
११. उत्पादक र उपभोक्ताको अधिकार सुरक्षित गरी खाद्य सुरक्षा र खाद्य सम्प्रभूता सुनिश्चित गरिनेछ । कृषि उपजलाई वस्तु तथा मुद्रा विनिमयको आधारमा खरिद गरी संकलन, भण्डारण, वितरण र बजारीकरण गर्न कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण केन्द्रको स्थापना र सुदृढीकरणलाई जोड दिइनेछ । “घर-घरमा करेसाबारी: कृषक रोजगारी” को अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१२. कृषि तर्फ प्राविधिक जनशक्ति थप गरी “एक गाउँ एक प्राविधिक” कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरी प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । माटो परीक्षणबाट प्राप्त नतिजा र सुझावका आधारमा माटो सुहाउँदो बाली लगाउने कार्यलाई अभियानको रूपमा संचालन गरिनेछ । उकृष्ट कृषक छनौट गरी वार्षिक रूपमा पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१३. गाउँपालिकामा कृषकका अनुभव आदान प्रदान र छलफल चौतारीको रूपमा विकास गर्न गाउँपालिकास्तरीय कृषक सञ्जाल गठन गरी कृषि सामाग्री र सूचनामूलक सामाग्रीहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।
१४. उत्पादनको पहिचान गरी कृषि पकेट क्षेत्र छनौट गरेर सबै वडाहरूमा नगदे बालीमा आधारित आलु, सिमी, भटमास, लसुन लगायत तरकारी खेती तथा कागती, केरा, ओखर, नास्पति लगायत अन्य फलफूल खेतीको प्रवर्द्धनका लागि उपयुक्त स्थानमा कृषि उपकेन्द्र, बागवानी केन्द्रको स्थापना गरी

कृषि पर्यटनमा जोड दिइनेछ। त्यसका लागि उत्पादन समूहहरूलाई निश्चित बिउ र बजारसम्म पुऱ्याउनका लागि ढुवानी अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका जडिबुटीहरूको पहिचान गरी जडीबुटीमा आधारित उद्योग स्थापनाको लागि आगामी आर्थिक वर्षभित्र कार्य आरम्भ गरिनेछ ।

१५. मारिड कृषि अनुसन्धान केन्द्रलाई नयाँ प्रजातिको विरुवा परीक्षण स्थल तथा कृषि अनुसन्धानका लागि प्रयोगशाला स्थापना र सामूहिक खेती प्रणालीको नमूनाको रूपमा विकास गरी कृषि उद्योग र कृषि पर्यटनको नमूनाको रूपमा विकास गरिनेछ । यसका लागि सहयोगी निकाय र विशेष अनुदानको पहल गरिनेछ ।
१६. सहकारीको माध्यमबाट उत्पादित वस्तु तथा सेवाहरूको प्रवर्द्धन र बजारीकरण गरिनेछ । त्यसका लागि यसै आर्थिक वर्षमा यस गाउँपालिकाको वडा नं ९ चुनबाडस्थित गैरीगाउँमा कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण केन्द्र निर्माण गरिनेछ । वडा नं. २ खाबाडमा निर्मित कृषि उपज संकलन केन्द्रलाई सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१७. निर्मित तथा निर्माणाधीन लघु तथा साना जलविद्युत आयोजनाहरूलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
१८. संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग स्थानीय तहको लगानी साझेदारीमा सञ्चालन हुने गरी जलविद्युत आयोजना निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१९. नेपाल सरकारको "नेपालको पानी जनताको लगानी" भन्ने मूल नारालाई सार्थक बनाउन सम्भावित स्थानमा हाइड्रो पावरको योजना बनाई स्थानीय जनताको समेत सेयर लगानी सुनिश्चितका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२०. अन्तर जिल्ला, अन्तर गाउँपालिका, अन्तर वडा र अन्तर गाउँ टोलसम्म सडक संजालको सुनिश्चित गरिनेछ। सडक नपुगेका ठाउँहरूमा नयाँ ट्रयाक खोल्ने र ट्रयाक खोलिएका सडकहरूमा स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ। सडक यातायातलाई बाह्रै महिना निरन्तर सुचारु गर्न आवश्यक व्यवस्था र पहल गरिनेछ।
२१. सामाजिक, साँस्कृतिक तथा ऐतिहासिक पहिचान नमेटिने गरी ग्रामीण वस्तीलाई व्यवस्थित बसोबासयुक्त गतिशिल शहरमा रूपान्तरण गरिनेछ । शहरी विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय परिवेशका आधारमा कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।

२२. भूमे गाउँपालिकामा एकीकृत, व्यवस्थित, वैज्ञानिक, सुरक्षित र हरित गाउँ शहर निर्माणको लागि कार्ययोजना बमोजिमहरित गाउँ निर्माण कार्यलाई निरन्तरता र विस्तार गरिनेछ । छनौटमा परेका स्मार्ट भिलेज निर्माणका लागि आवश्यक पूर्वाधार विकासको सुरुवात गरिनेछ ।
२३. नमूना सरसफाइयुक्त गाउँपालिका निर्माण गर्ने ३ सरसफाइ कार्ययोजना सघन रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । सफा, हरियाली समृद्ध भूमे नारालाई सार्थक तुल्याउन एक घर दश फलफूल विरुवा, एक घर एक शौचालय, भान्छा सरसफाई कार्यक्रम तथा छानिएका टोल वस्तीहरूमा हरियो रडले पोत्रे कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । पुष्पलाल मध्यपहाडी लोकमार्ग र शहिद मार्गलाई ग्रीन करिडोरको रूपमा विकास गर्ने कार्यक्रमको थालनी गरिनेछ । पूर्ण सरसफाइयुक्त बडा घोषणाका लागि सरसफाई कार्ययोजना कार्यान्वयनमा उत्कृष्ट बडालाई पुरस्कृत गर्नुका साथै सरसफाई सम्बन्धी योजना तथा बजेट विनियोजनमा समेत प्राथमिकता दिइनेछ ।
२४. आफूले गरेको फोहरको व्यवस्थापन आफै गर्नुपर्ने अन्यथा व्यवस्थापनका लागि थप शुल्क व्यहोर्नुपर्ने नीति अवलम्बन्ध गरिनेछ । स्वच्छ खानेपानीमा सबैको पहुँच अभिवृद्धि गरिनुका साथै सरसफाई र फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिइनेछ । मुहान संरक्षणको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ फोहोर व्यवस्थापनका लागि घरघरमा कुहिने र नकुहिने फोहोर वर्गीकरण गरी संकलन गर्ने कार्य कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ । सार्वजनिक स्थल र विद्यालयहरूमा शौचालय निर्माण र फोहर व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको निःशुल्क व्यवस्था गरिनेछ ।
२५. नमूना गाउँ टोलहरूमा प्लाष्टिकमुक्त क्षेत्र घोषणा गर्नुका साथै सरसफाई सम्बन्धी नीति र आचारसंहिता पालना नगर्ने व्यक्ति, समूह, टोललाई कानून बमोजिम कारबाहीको दायरामा लिइनेछ ।
२६. पर्यटन क्षेत्रलाई तुलनात्मक लाभका क्षेत्र अन्तर्गत अर्थतन्त्रको प्रमुख आधारको रूपमा विकास गर्न प्राकृतिक, ऐतिहासिक र सांस्कृतिक तथा युद्ध पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि भाषा, कला, सांस्कृतिको पहिचान, अध्ययन, संवर्द्धन, संरक्षण, विकास र प्रचारप्रसारका साथै आवश्यक पूर्वाधार विकासमा जोड दिइनेछ । महत् युद्ध स्मारिका बृहत योजना, चुनबाड जनयुद्ध संग्रहालय, क्याङ्सी जनवादी स्कुललाई जनवादी संग्रहालय, काँक्री आदिवासी जनजाति संग्रहालयलाई अझै प्रभावकारी योजना र कार्यान्वयनको लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्थापनका साथै सहयोगी निकाय र प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग थप सहयोग र अनुदानका लागि पहल गरिनेछ ।

२७. जलवायुमैत्री तथा वातावरणमैत्री पूर्वाधारमा जोड दिएर जैविक विविधताको संरक्षण, संवर्द्धन तथा जलवायु अनुकूलन मार्फत पर्यापर्यटनको प्रवर्द्धनका लागि कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। वन क्षेत्रको वैज्ञानिक एवं दिगो व्यवस्थापन गरी वनजन्य उत्पादन अभिवृद्धिमा टेवा पुऱ्याइनेछ। सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम, निजी वन विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढङ्गले संचालन गरिनेछ। सडक लगायतका पूर्वाधार विकास गर्दा अनिवार्य रूपमा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन गर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। मुख्य सडक तथा सहायक सडक वरिपरि सडकको क्षेत्राधिकारसँगै ग्रीन करिडोर तथा फ्रुट करिडोर निर्माणलाई अनिवार्य गरिनेछ।
२८. गरिबीको रेखामूनि रहेको जनसंख्या, गरिबीको गहनता, विषमताअध्ययन र विश्लेषण गरी आवश्यक कदम चाल्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ र सम्बन्धित विषयगत निकायसँगको परामर्शमा आवश्यक कार्ययोजना बनाई लागू गरिनेछ। कमजोर आर्थिक अवस्था भएका जनयुद्धका घाइते, अपाङ्ग र शहिद परिवारहरूलाई आवश्यक सहायताका लागि एउटा छुट्टै कोष खडा गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ। अतिविपन्न, अशक्त, ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई प्रमाणपत्रका आधारमा सेवा शुल्क वापतको कुनै पनि रकम नलिने विगतको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ। दलित समुदायको सशक्तिकरण र क्षमता विकासको लागि विशेष कार्यक्रम बनाई दलित समुदायले परम्परादेखि अवलम्बन गर्दै आएका पेशाहरूलाई व्यवसायीकरण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।
२९. गाउँपालिकाको नीति निर्माण र विकास कार्यक्रममा युवा मष्तिष्कको सदुपयोग गर्ने उद्देश्यले युवा विकास केन्द्र स्थापना गरिनेछ। युवा लक्षित तालिम, खेलकूद लगायतका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू युवा विकास केन्द्र मार्फत नै सञ्चालन तथा परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। नीति तर्जुमा, विकास गतिविधि, ज्ञानसीप आदान प्रदान तथा हस्तान्तरणमा स्वयंसेवी युवा शक्तिलाई अधिकतम परिचालन गरिनेछ। उद्यमशिलता, स्वरोजगार र आय आर्जनमा केन्द्रित गर्न छोटो अवधीको तालिम तथा कामको आवद्धताको अवसर निर्माण गरिनेछ।
३०. शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न सामुदायिक विद्यालय तथा शिक्षक लक्षित दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्बन गरिनेछ। शिक्षक-विद्यार्थीहरूको क्षमता विकास तथा प्रस्फुटनमा टेवा पुऱ्याउने खालका कार्यक्रमहरूको आयोजना गरिनेछ। जसका लागि यसै वर्ष शैक्षिक मेलाको आयोजना गर्नुका साथै

नियमित प्र.अ. बैठक, अन्तरविद्यालय अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ । शैक्षिक क्षेत्र तत्काल सुधार कार्ययोजना कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३१. विद्यालयको प्रशासकीय र व्यवस्थापकीय सुधारका लागि नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पद्धतिको विकास गरिनेछ। विद्यालय शिक्षा सुधार परियोजनालाई व्यवस्थित गरी कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ । नमूना विद्यालय निर्माण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । माध्यामिक विद्यालयहरूमा गुणस्तर कायम गरी प्राविधिक कक्षाहरू संचालनका लागि आवश्यक पहल र व्यवस्था गरिनेछ ।
३२. सामुदायिक विद्यालयहरूमा आवश्यक दरबन्दी नभई आम जनतामा पर्न गएको भार, शिक्षक नपुग भएर आवश्यक न्यूनतम् पाठ्यघण्टा समेत नपुग्ने अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै आवश्यकतार औचित्यताका आधारमा स्वयंसेवा कार्यक्रमबाट स्वयंसेवक शिक्षक व्यवस्था गरिनेछ ।
३३. निरन्तर शिक्षा, सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै शैक्षिक क्षेत्रको गुणस्तरका लागि समयसापेक्ष गुणस्तर कायम गर्न सूचना तथा संचार प्रविधि (ICT) पूर्वाधारमा जोड दिइनेछ । सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई ICT पूर्वाधार सहितको शैक्षिक सूचना केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३४. गुणस्तरीय विद्यालय तथा सिकाई केन्द्रहरूलाई प्रोत्साहन र पुरस्कारका साथै गुणस्तरहीन संस्थाले निश्चित समयभित्र सुधार गर्न नसक्ने र न्यूनतम् विद्यालय संख्या नहुने विद्यालयलाई कक्षा घट्टुवा, अन्यमा समाहित गर्ने तथा अनुदानको कटौती गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३५. नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको लक्षित वर्गको हकहितको सुनिश्चित गर्दै लङ्गिक समता र समानता, सशक्तीकरण, मूलप्रवाहीकरण र अर्थपूर्ण सहभागिता वृद्धि गर्ने नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । लघु उद्यम तथा सीप विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरूमा लक्षित वर्ग, क्षेत्र, समुदायको सहभागितालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
३६. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सबैले सूचना तथा संचारको सहज पहुँच स्थापना गर्न सार्वजनिक संस्थान तथा निजी क्षेत्रको आगमनलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ । विद्यालयहरूमा अडियो भिडियो, सूचना तथा सञ्चार

प्रविधिमा आधारित पस्तकालय तथा कक्षा निर्माणमा जोड दिइनेछ । सबै वडा कार्यालय तथा सार्वजनिक निकायलाई इन्टरनेटको पहुँचमा पुऱ्याइनेछ ।

३७. विद्युतीय सरकारको अवधारणाका साथै विद्युतीय शासन, विद्युतीय शिक्षा, टेलिमेडिसिन तथा सूचना प्रविधि साक्षरताका साथै मिडिया साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई जोड दिइनेछ । सबै विद्यालयहरूमा अनिवार्य रूपमा विज्ञान प्रयोगशाला र कम्प्युटर ल्याब स्थापना गरी पढाइ संचालन गर्न आवश्यक नीतिगत, प्रक्रियागत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान गरिनेछ ।

३८. सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिबद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, प्रविधियुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै लगिनेछ । जनताको नजिकमा सरकारको अनुभूति दिलाउन वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त र प्रभावकारी बनाई भ्रष्टाचारमुक्त र सुशासनयुक्त बनाइनेछ । वडा कार्यालयबाट हुने गरेका सार्वजनिक सेवाप्रवाह तथा विकास निर्माण सम्बन्धि कार्यको मासिक रूपमा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३९. जनताको सूचनाको हकको प्रत्याभूति दिलाउन तथा सूचना तथा तथ्यांक व्यवस्थापनको लागि सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापनागरी व्यवस्थित गरिनेछ । सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण, व्यवस्थापन परिक्षण, गुनासो व्यवस्थापनमा उपयुक्त विधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

४०. कुनै पनि सरकारी, गैरसरकारी संघसंस्था, निकाय, क्षेत्र, विषयगत कार्यालयले गाउँपालिकाभित्र आयोजना, कार्यक्रम संचालन गर्नुपूर्व गाउँपालिकाको स्वीकृति लिने, गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ । ती निकायका बजेट तथा कार्यक्रम गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रमसँग दोहोरिन नदिन वार्षिक विकास कार्यक्रममा आवद्ध हुने गरी सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

अन्त्यमा, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक नेपालको संविधानमा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको सरकारको हैसियतले व्यवस्थापकीय, कार्यपालिकीय तथा न्यायिक अधिकार कार्यान्वयनको अभ्यास गर्दै चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सफल पार्न सहयोग पुऱ्याएर आगामी

आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्ने सुअवसर प्रदान गर्नुभएकोमा गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, गाउँपालिकाबासी, नेपाल सरकार, सबै राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, नागरिक समाज, संचार जगत तथा सम्पूर्ण सरोकारवाला पक्षहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद !

रामसुर बुढा मगर
गाउँपालिका अध्यक्ष

www.bhumemun.gov.np

अनुसूची १० बजेट वक्तव्य

गाउँसभाको बैठकमा उपाध्यक्ष तथा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा
समितिका संयोजक

श्री मनकुमारी बुढा (विष्ट)ज्यूबाट प्रस्तुत

आ.व. २०७५/०७६ को

वार्षिक बजेट वक्तव्य

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रुकुम (पूर्व)

असार, २०७५

१. सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताको प्रतिनिधि संस्था संविधानसभाबाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान घोषणा भई संविधान कार्यान्वयनका खातिर स्थानीय तह, प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेश सभाको निर्वाचन सम्पन्न पश्चात देशमा संविधानले परिकल्पना गरेको तीनै तहको सरकारले पूर्णता पाएको छ । संघात्मक राज्यमा स्थानीय तहको सरकारको हैसियतले पहिलो वर्ष अभ्यास र अनुभव गरी दोस्रो पटकको बजेट यस गरिमामय सभासमक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा थोरै परिपक्वता र धेरै गौरवको अनुभूति गरिरहेको छु ।
२. यस ऐतिहासिक अवसरमा सर्वप्रथम म देशको आमूल परिवर्तनका लागि नेपाली जनताले विभिन्न कालखण्डमा गरेका ऐतिहासिक जनआन्दोलन, संघर्ष तथा महान जनयुद्ध लगायत अन्य सबै आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने महान् शहीदहरु प्रति उच्च सम्मानका साथ हार्दिक श्रद्धान्जली प्रकट गर्दछु । साथै, घाइते तथा बेपत्ता नागरिकहरुप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु । राजनीतिक-सामाजिक परिवर्तनमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने सबै अग्रजहरुप्रति आदरभाव प्रकट गर्दछु ।
३. स्थानीय तहको गठन पश्चात संघीयता कार्यान्वयन र लोकतन्त्र संस्थागत हुनुका साथै जनप्रतिनिधिहरु मार्फत स्थानीय स्तरको मागमा आधारित विकास र शासन संचालनमा जनता आफै प्रत्यक्ष सहभागी हुने अवसर प्राप्त भएको छ। हाम्रो लागि संघीयता र स्थानीय तहको सरकार कार्यान्वयन अभ्यासका दृष्टिकोणले केही नयाँ छ भने प्रारम्भिक चरण भएकाले सबै स्थानीय सरकारका सबै संयन्त्रहरु परिपूर्ण नभएको अवस्था छ । यसर्थ, हाम्रो वर्तमान जटिल एवं चुनौतिपूर्ण भएता पनि विगत गौरवपूर्ण छ, र हाम्रो भविष्य उज्वल र सम्भावनायुक्त छ । विगतको केन्द्रीकृत र एकात्मक शासन व्यवस्थाले सिर्जना गरेका सबै प्रकारका असमानता, उत्पिडनहरुको अन्त्य गर्दै सबैको समान र अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी दिगो, फराकिलो आर्थिक वृद्धिका साथ आर्थिक विकास गर्दै सबै नेपाली जनताको मुहारमा खुशी ल्याउने नेपालको संविधानको अभिष्ट पूरा गर्नुछ । यसका लागि स्थानीय तहको सरकारको भूमिका अत्यन्त महत्वपूर्ण हुने मैले ठानेको छु । हाम्रो विकासका लागि हामी आफैले नै छनौट र कार्यान्वयन गर्न संवैधानिक रुपमा अधिकार सम्पन्न भएकाले पनि स्थानीय तहको सरकारलाई साधन स्रोत सम्पन्न बनाउन आवश्यक छ ।

सुरुवातीको चरण भएकाले नवीनतम् सौँच र अधिकतम् प्रयासले स्थानीय तहको जग बलियो बनाउने विशेष अवसरको रूपमा पनि लिएको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

४. नेपालको संविधान निर्माण, कार्यान्वयनका साथै स्थानीय तहको निर्वाचनले नेपाली जनतालाई स्थानीय तहको शासन संचालन तथा विकास निर्माणमा प्रत्यक्ष रूपमा आफै सहभागी हुन पाउने गरी ऐतिहासिक रूपमा अझ बढी अधिकार सम्पन्न बनाएको छ । यस मानेमा राजनैतिक क्षेत्रमा हामीले ऐतिहासिक फड्को मारेका छौं । राजनीतिक प्रणालीप्रति नागरिकको भरोसा पुनर्स्थापित भएको छ । अबको बाटो जनचाहना अनुरूपको विकास निर्माण र दिगो, फराकिलो र तीव्र आर्थिक वृद्धि र समतामूलक वितरण सहितको आर्थिक विकास गरी देशलाई समुन्नत बनाउनु हो । यो समयलाई आर्थिक—सामाजिक रुपान्तरणको अवसरको रूपमा सदुपयोग गरी संविधान र जनचाहना अनुरूप आत्मनिर्भर र स्वाधीन अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने स्वस्थ प्रतिस्पर्धात्मक अर्थ व्यवस्था हाम्रो प्रस्थान बिन्दु हो भने समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र हाम्रो गन्तव्य हो ।
५. नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेका मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरू, चौधौं आवधिक योजनाले परिलक्षित गरेका उद्देश्यहरू तथा दिगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गरी सन् २०३० सम्म नेपाललाई मध्यमस्तरीय आय भएको मुलुकमा स्तरोन्नति गर्ने मुलुकको लक्ष्यलाई आधार मानी यस गाउँपालिकामा पनि स्थानीय माटो सुहाउँदो गुरुयोजना तर्जुमा सोको मूल्य मान्यता र प्रथामिकता बमोजिम बजेट तथा योजना निर्माण गर्दै सोहीअनुरूपको बजेट चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन गरिएको छ ।
६. उचित मापदण्ड, प्रक्रिया र योजना नबनाई हचुवामा बजेट बाँडफाँड गर्न खोज्दा लक्षित समूह, कार्यक्रम, प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरूबाट अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न नसकिने यथार्थ हाम्रो विगतको तीतो अनुभव छ । बजेटको वस्तुगत विनियोजन र प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि राजनीतिक स्थिरता, व्यवसायिक कर्मचारीतन्त्र र सहयोगी समाज निर्माण आवश्यक देखिन्छ ।

प्राकृतिक स्रोत साधनको प्रचुरता, कृषि, पर्यटन, व्यापारको अधिक सम्भावना बोकेको यस गाउँपालिकामा आर्थिक समृद्धि र विकासका थुप्रै सम्भावनाहरू रहेका छन् ।

अध्यक्ष महोदय,

७. यी सम्भावनाहरूलाई मूर्तरूप दिन यस गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रमा देखिएका मूलभूत चुनौतिहरू यस प्रकार प्रस्तुत गरेको छु:

(क) स्थानीय तहको सरकार कार्यान्वयन

लामो समयदेखि एकात्मक र केन्द्रीकृत राज्य प्रणालीको अभ्यास भईरहेको अवस्थामा संघीयता र स्थानीय तहको सरकार नौलो प्रयोग हो । नवगठित गाउँपालिकाको संस्थागत, प्राविधिक र स्रोत परिचालन क्षमता वृद्धि गर्ने तथा पूर्वाधार निर्माणको लागि आवश्यक आन्तरिक स्रोतको व्यवस्था र सन्तुलन गर्ने कार्य हाम्रो लागि निकै चुनौतिपूर्ण छ ।

(ख) कार्यान्वयन क्षमता वृद्धि

यस गाउँपालिका भित्र सञ्चालन हुने विकास आयोजनाहरूको कमजोर तयारी र व्यवस्थापकीय क्षमता, निर्माण व्यवसायी र उपभोक्ता समितिको कमजोर वित्तीय र प्राविधिक क्षमता, कानूनी, नीतिगत र प्रक्रियागत जटिलताका कारण आयोजनाहरू तोकिएको समय सिमाभित्र सम्पन्न हुन नसक्ने तथा आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न सरोकारवालाहरूको काम गर्ने उत्साहमा कमी, नतिजा प्राप्ति प्रतिको उदासिनता र समग्र मानवीय क्षमताको कमीका कारण कार्यान्वयन क्षमता कमजोर हुने देखिन्छ । तसर्थ, संरचनागत अन्यौलता हटाएर विनियोजन, अनुगमन र व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता ल्याई लक्ष्य बमोजिम कार्यसम्पादन गर्नु चुनौतिपूर्ण छ ।

(ग) आन्तरिक उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि

स्थानीय माटो र हावापानी सुहाउँदो उत्पादनका साधनहरूमाथि उत्पादक शक्तिको पहुँच वृद्धि गरी सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको लगानी सहकार्यबाट उत्पादकत्व र उत्पादन वृद्धि गर्नुपर्ने चुनौति छ । उत्पादित वस्तुको उचित बजार व्यवस्थापनका माध्यमबाट आन्तरिक तथा बाह्य बजार सुनिश्चित गर्नु अर्को चुनौति रहेको छ ।

(घ) औपचारिक अर्थतन्त्रको विकास

आर्थिक क्षेत्रको ठूलो हिस्सा औपचारिक क्षेत्रभन्दा बाहिर रहेको कारण अर्थतन्त्रको वास्तविक पहिचान गर्न गाह्रो छ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको स्थापना हुन नसकेको अवस्थामा सबै आर्थिक कारोवारहरूलाई औपचारिक दायरामा ल्याई सबै आर्थिक कारोबारहरू बैकिङ प्रणाली मार्फत् गर्ने कार्य चुनौतिपूर्ण छ ।

(ङ) सार्वजनिक निर्माणको गुणस्तरीयता र संरक्षण

सार्वजनिक निर्माण कार्यको सुक्ष्म सुपरिवेक्षण, निर्माण व्यवसायीहरूको कमजोर क्षमता र सघन अनुगमनको अभावमा निर्माण भएका संरचनाहरू छोटो समयमा नै जीर्ण र लथालिङ्ग हुने गरेका छन् । सार्वजनिक निर्माणको गुणस्तर कमजोर रहेको अवस्थामा यसमा सुधार गरी सार्वजनिक निर्माणको गुणस्तर वृद्धि गर्नुपर्ने र दोहोरो खर्च रोक्नुपर्ने र निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको उचित उपयोग र संरक्षण कार्य चुनौतिपूर्ण छ ।

(च) सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको विकास

भौगोलिक विकटताका साथै सूचना तथा सञ्चारको पहुँच नभएकाले विकास निर्माण, कार्यान्वयन, आपसी समन्वय, सेवा प्रवाहका क्रममा असहजता पैदा हुनुका साथै लागत समय र स्रोत महँगो पर्न जान्छ । गाउँपालिकाभित्रका सबै जनताले सूचना तथा सञ्चारमा सहज रूपमा पहुँच स्थापित गर्नका लागि आवश्यक सूचना तथा सञ्चार प्रविधिहरूको पूर्वाधारहरूको निर्माण र निजी क्षेत्रलाई आकर्षण गर्ने कार्य पनि चुनौतिपूर्ण छ ।

(छ) सुशासन अभिवृद्धि

सबै वर्ग क्षेत्रको अर्थपूर्ण सहभागिता, कानूनको परिपालना, सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, सुदृढ र सक्षम संस्थागत सुशासन कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता ल्याउने तथा व्यवसायिक कर्मचारीतन्त्र र सहयोगी समाजको निर्माण गर्ने कार्य चुनौतिपूर्ण छ ।

अध्यक्ष महोदय,

८. हाम्रा सामु माथि उल्लिखित जस्तै थुप्रै चुनौतिहरू रहेता पनि समृद्ध नेपालको बलियो जगको रूपमा रहेको स्थानीय तहलाई मजबुट बनाउन आम जनताको उल्लेख्य तत्परता र सहभागिता, झारा प्रथा लगायतका स्वयंसेवा प्रणाली तथा मुद्रा परिचालन लगायतका प्रचुर सम्भावनाहरूको परिचालन मार्फत समृद्ध भूमे निर्माण गरी यहाँका नागरिकको जीवनस्तरमा गुणस्तरीयता ल्याउने अवसर प्राप्त भएको छ । विद्यमान अवसरहरूको सदुपयोग र चुनौतिहरूको सामना गर्ने गरी आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ। यो बजेटका उद्देश्यहरू यसप्रकार प्रस्तुत गरेको छु:

४. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवामा आम जनताको पहुँच स्थापित गरी सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने,

५. स्थानीय तहको सरकारको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरी संविधान कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने,

६. आर्थिक सामाजिक विकासका संभावनाहरूको खोजी गरी कार्यान्वयनको उपयुक्त व्यवस्था मिलाउने,

७. स्थानीय स्रोत साधनको समुचित परिचालन मार्फत दिगो, समावेशी र उच्चदरको आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने,

८. आर्थिक स्थायित्व कायम गर्ने तथा लगानीको वातावरण निर्माण गर्ने,

९. यी उद्देश्यहरू हासिल गर्नको लागि आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ बजेटका प्राथमिकताहरू देहाय बमोजिम निर्धारण गरिएको छः

- कृषिको आधुनिकीकरण, व्यावसायीकरण र यान्त्रिकरण
- संघीयता कार्यान्वयन
- उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि,
- सहकारी र रोजगारी प्रवर्द्धन
- पर्यटन पूर्वाधारको विकास र प्रवर्द्धन
- सूचना तथा संचार प्रविधिको विकास र गुणस्तर,
- स्थानीय सडकको निर्माण र स्तरोन्नति,
- लघु तथा साना जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण र वितरण,
- शहरी विकास
- शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपाली र सरसफाई
- लैंगिक समावेशीकरण, लक्षित समूह विकास कार्यक्रम,
- वन तथा भू-संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन ।
- संस्थागत विकास तथा शासकीय सुधार ।

अध्यक्ष महोदय,

१०. अब यिनै चुनौति, उद्देश्य र प्राथमिकताको सेरोफेरोमा रहेर तयार गरिएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमहरू देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

संघीयता कार्यान्वयन

११. नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएबमोजिम स्थानीय तहको सरकारले कार्यपालिकीय, व्यवस्थापकीय र न्यायपालिकीय हैसियत प्राप्त गरेको अवस्थामा गाउँ गाउँमा सिंहदरबारको

अधिकार स्थानान्तरण भएको छ। स्थानीय तहले सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका कार्यहरू आफैं सञ्चालन गर्न सक्ने अवस्थाको सिर्जना गर्न संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले अन्तर स्थानीय तह वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत वित्तीय अनुदान र सःशर्त अनुदान प्रदान गरेको छ । साविकमा विषयगत मन्त्रालयहरूबाट सम्पादन भइरहेका तर नेपालको संविधानको अनुसूची - ८ मा व्यवस्था भएका अधिकांश कार्यहरू स्थानीय तहबाटै संचालन हुने गरी स्रोत उपलब्ध गराईएकोमा सोही अनुरूप बजेट विनियोजन भएको छ । संघबाट शिक्षा, स्वास्थ्य, लघु जलविद्युत, महिला तथा बालबालिका, पशु र कृषि क्षेत्रको चालु प्रकृतिको रू. ९ करोड ९८ लाख सःशर्त अनुदानको रूपमा अनुदान प्राप्त भएको छ भने प्रदेशबाट बहुउद्देश्यीय सभागृह तथा खेलमैदान निर्माणका लागि रू. ९६ लाख सःशर्त अनुदान प्राप्त भएको छ । यसै गरी बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत १४ लाख १३ हजार रकमको सुनिश्चितता भएको छ । सःशर्त अनुदान सहित प्राप्त कार्यक्रमलाई सोही क्रियाकलाप अनुसार कार्ययोजना बनाई गाउँ कार्यपालिका तथा सम्बन्धित विषयगत शाखा तथा इकाईबाट कार्यान्वयनमा ल्याउने व्यवस्था गरिएको छ ।

आर्थिक विकास

कृषि उत्पादकत्व वृद्धि: भूमेको समृद्धि

१२. कृषि पेशालाई सम्मानजनक पेशाको रूपमा विकास गरी आय तथा रोजगारी सिर्जना, दिगो र सन्तुलित विकास, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा र कृषि क्षेत्रको रूपान्तरणबाट आर्थिक समृद्धिका लागि कृषि क्षेत्रमा पर्याप्त लगानी गरिनेछ । निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक एवं प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीमा रूपान्तरण गरी दिगो कृषि विकासको माध्यमबाट जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन स्थानीय आवश्यकता र सम्भाव्यता अनुरूप कृषि क्षेत्रको विविधिकरण र व्यवसायिकरणमा जोड दिइनेछ ।

१३. प्रमुख बालीहरूको उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुने नेपाल सरकारको नीतिलाई आत्मसात गर्दै थोपा तथा कुलो सिंचाई, मलखाद, बीउ बिजनको उपलब्धतामा सुधार गरिनेछ । मारिड बहुउद्देश्यीय

- कृषि अनुसन्धान केन्द्रको व्यवस्थापन तथा स्तरोन्नतिका लागि रु. २५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।
१४. संविधान प्रदत्त खाद्य सम्बन्धी अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दै कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने तथा आधारभूत खाद्य वस्तुको उत्पादनमा आत्मनिर्भरता हासिल गर्न कृषि प्रसार तथा बाली विकास कार्यक्रम मार्फत माटो परिक्षण र कृषि ल्याब, नर्सरी उत्पादन, संकलन केन्द्र कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सहुलियतपूर्ण कृषि ऋणको व्यवस्था, **एक घर एक करेसाबारी**, नमूना कृषि फर्म सञ्चालन लगायतका कार्यक्रमहरू लागू गरिनेछ । समग्र कृषि क्षेत्रतर्फका कार्यक्रमहरूको लागि रु. एक करोड ४७ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।
१५. निजी, सरकारी र सहकारी साझेदारीको अवधारणा अनुरूप कृषि क्षेत्रको विविधिकरण र व्यवसायिकरणका लागि कृषि विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । कृषि तथा पशु बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पहलकदमी र व्यवस्था गरिनेछ । प्राङ्गारिक मल निर्माणलाई व्यवस्थित गरेर **अर्ग्यानिक उत्पादन: भूमेको पहिचान** भन्ने नारा कार्यन्वयनका लागि अर्ग्यानिक उत्पादन निर्यात प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ । यसका लागि आवश्यक बजेट विषयगत शाखा तथा इकाईबाट कार्यान्वयन हुने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
१६. भौगोलिक परिवेश, तुलनात्मक लाभ र बाली विशेष अनुसारको कृषि उत्पादन क्षेत्रहरू मार्फत कृषि उपज उत्पादन, भण्डारण, प्रशोधन र बजारीकरणका लागि यस गाउँपालिका अन्तर्गत खाबाड बगरमा चालु आर्थिक वर्षमा निर्मित कृषि उपज संकलन तथा प्रवर्द्धन केन्द्रलाई सञ्चालनमा ल्याइनेछ । यस वर्ष चुनबाड गैरीगाउँ बजारमा एक कृषि उपज संकलन तथा प्रवर्द्धन केन्द्र स्थापनाको लागि रु. १२ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
१७. कृषिको अभिन्न अङ्गको रूपमा रहेको पशु स्वास्थ्य र नियमन, प्रजनन र प्रसार कार्यक्रमलाई नियमित रूपमा बढावा दिन र नश्ल सुधार लगायत पशु सेवा तर्फको कार्यक्रमका लागि रु. ४० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१८. कृषिको प्रमुख आधार सिंचाई भएकोले सिंचाई आयोजना संचालनको लागि जनसंख्या र भौगोलिक अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा बजेट विनियोजन गरिएको छ । यसको लागि रू. ४४ लाख ४७ हजार रकम छुट्याइएको छ ।

उद्योगको स्थापना: रोजगारी र समृद्धिको सम्भावना

१९. औद्योगिक क्षेत्रमा बाह्य लगानी बढाउन स्थानीय स्रोत साधन र कच्चा पदार्थमा आधारित तत्काल रोजगारी सिर्जना गर्ने उद्योगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। जसका लागि सार्वजनिक निजी साझेदारी अनुसार उद्योग क्षेत्र विकासका लागि पूर्वाधार तयारीका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ । घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन तथा वातावरण निर्माणका लागि रू. १० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

२०. उद्यम विकास प्रवर्द्धन र स्थानीय उत्पादनको मूल्य स्थानान्तरण वा अन्य सम्भावनायुक्त क्षेत्रमा उद्योग स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरी प्रतिवेदन बमोजिम ठोस कदम चालिनेछ । जसका लागि आवश्यक रकम समेत विनियोजनको व्यवस्था मिलाएको छु ।

पर्यटन क्षेत्रको पहिचान: संस्कृति संरक्षणमा हाम्रो अभियान

२१. कृत्रिम तथा ऐतिहासिक पर्यटन विकासका लागि पर्यटन पूर्वाधार निर्माण र प्रवर्द्धनको क्षेत्रमा आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ । ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, पुरातात्विक र प्राकृतिक सम्पदाहरुको पहिचान, अध्ययन, संरक्षण, प्रवर्द्धन एवं प्रचार-प्रसार मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ। स्थानीय भाषा संस्कृतिको अध्ययन, पहिचान, संरक्षण र संवर्द्धनका लागि सरोकारवाला निकायहरूसँग आवश्यक पहल गरिनेछ।

२२. भूमे नाच, पैसेरु नाच, ढङ्गे नाच, नचारु, मयुर नाच लगायतका मौलिक, ऐतिहासिक र साँस्कृतिक महत्व बोकेका नाच, बाजागाजा, मठमन्दिर, चर्च, भाषा, साहित्यजस्ता क्षेत्रको

संरक्षणका साथै संस्कृतिको पुस्तान्तरण प्रवर्द्धन लगायतका समग्र संस्कृति प्रवर्द्धन शीर्षकमा रु. २४ लाख ८० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ।

२३. साथै, कृत्रिम पर्यटकीय संरचनाको समेत निर्माण गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाइने छ। युद्ध पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि यस वर्ष महत युद्ध स्मारिका सुदृढीकरणका लागि रु. १० लाख, चुनबाड भेरीडाँडा गणतन्त्र संग्रहालयलाई रु. १० लाख, गुरिल्ला पदमार्ग स्तरोन्नतिका लागि रु. ५ लाख, शहिद वासु स्मृति नमूना विद्यालयलाई संग्रहालयको रूपमा विकास गर्न रु. ५ लाख र आदिवासी जनजाति संग्रहालयको सुदृढीकरणको लागि रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ। चुनबाड भेरीडाँडा गणतन्त्र संग्रहालय र महत युद्ध स्मारिकाको विकासमा स्थानीय लगानीका साथै संघ तथा प्रदेश तहमा समेत आवश्यक योजनाका लागि प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारलाई अनुरोध गरिनेछ। पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रममा लागि रु. १२ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ।

गाउँ गाउँमा सहकारी: घरघरमा भकारी

२४. सहकारीको प्राचीन रूप अर्मपर्म र द्वारा प्रथा अर्थात सामूहिक विकासमा स्वतःस्फूर्त सहभागी भै गैरमौद्रिक रूपमै दिगो विकासमा टेवा पुर्याउने किसिमले उदाहरणीय काम गरेका गाउँ/टोल/संस्थाहरू मध्येबाट उत्कृष्ट एक गाउँ/टोल/संस्थालाई प्रत्येक वर्ष प्रोत्साहन तथा अनुभव आदानप्रदानका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ।

२५. सबै सहकारी संस्थाहरूले स्थानीय सम्भावना अनुसार उत्पादन तथा उद्योगहरूमा एक सहकारी मुख्य चिनारीको अवधारणा अनुसार काम गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ। उत्पादन गरिएका उत्पादनहरूले उचित मूल्य प्राप्त गर्न सक्ने गरी मुख्य मुख्य बजारहरूमा सहकारी बजारहरूको विकास गरिनेछ। सहकारी क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गर्दै राष्ट्रिय विकासमा अत्याधिक परिचालन गर्ने नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएको राज्यको नीति अनुरूप सहकारी संस्थाहरू प्रवर्द्धन तथा क्षमता विकास र उत्पादन प्रवर्द्धनका लागि रु. २५ लाख विनियोजन गरिएको छ। सहकारीमा आधारित उत्पादन प्रवर्द्धनका लागि समेत आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिएको छ।

२६. वित्तीय साक्षरता मार्फत सहकारी चेतनाको अभिवृद्धि गर्ने र सहकारी संस्थाहरूको संचालनको लागि ज्ञान र सीप विकास गर्दै बचत गर्ने बानीको विकास गर्न जानकारीमूलक एवं सचेतनामूलक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ । यसको लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

दिगो पूर्वाधार: गुणस्तरीय जीवनको आधार

स्थानीय सडक तथा पुल

२७. अन्तर गाउँपालिका, अन्तर वडा र अन्तर गाउँसम्म सडक संजाल विस्तारका लागि सडक नपुगेका ठाउँहरूमा नयाँ ट्र्याक खोल्ने छ। गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका मुख्य सडक र सहायक सडकहरूको निर्माण, मर्मत र स्तरोन्नतिका लागि विशेष पहल गरिनेछ । ग्रामीण सडक यातायातलाई निरन्तर सुचारु गर्न नियमित सडक मर्मत गर्नुका साथै गाउँपालिकामा भएको हेभी इक्वीपमेन्टहरूलाई तयारी अवस्थामा राखिनेछ । स्थानीय सडक तथा साना पुल निर्माणका लागि रु. २ करोड ३५ लाख पचासी हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

२८. आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा गुरुयोजनाको प्राथमिकता तथा आवश्यकताका आधारमा गाउँ कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी थप सडक पुल तथा झोलुङ्गे पुल निर्माणको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।

भूमेको दियालो: उर्जाको उज्यालो

२९. निर्मित लघु तथा साना जलविद्युत आयोजनाहरूलाई व्यवस्थित गरिनेछ । सम्भावनाका आधारमा आन्तरिक तथा अन्तर स्थानीय तहबीच लगानीको वातावरण निर्माण गरी उर्जा क्षेत्रलाई शक्ति र अर्थको स्रोतको रूपमा विकास गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

३०. भूमे गाउँपालिकामा ५ मेगावाटसम्मको जलविद्युत आयोजनाको अध्ययन गरी संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा आयोजना निर्माण गर्नका लागि आवश्यक बजेट समपूरक कोषमा व्यवस्था गरिएको छ ।

बलियो भवन, व्यवस्थित शहर: नमूना भूमेको रहर

३१. सामाजिक, साँस्कृतिक तथा ऐतिहासिक पहिचान नमेटिने गरी ग्रामीण वस्तीलाई व्यवस्थित बसोबासयुक्त गतिशिल शहरमा रुपान्तरण गरिनेछ । गाउँपालिकाभित्र रहेका सबै घरहरूको तथ्यांक संकलन तथा वर्गीकरण कार्य तीब्र रुपमा अघि बढाउने कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ । शहरी विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय परिवेशका आधारमा कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सामाजिक विकास

गुणस्तरीय शिक्षामा लगानी: दिगो समृद्धिको निशानी

३२. निरन्तर शिक्षा, सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै शैक्षिक क्षेत्रको गुणस्तरका लागि समयसापेक्ष गुणस्तर कायम गर्न सूचना तथा संचार प्रविधि (ICT) पूर्वाधारमा जोड दिइनेछ । सामुदायिक केन्द्रलाई ICT पूर्वाधार सहितको शैक्षिक सूचना केन्द्रको रुपमा विकास गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिएको छ । गुणस्तरीय विद्यालय तथा सिकाइ केन्द्रहरूलाई प्रोत्साहन र पुरस्कारका साथै गुणस्तरहीन संस्थाले निश्चित समयभित्र सुधार गर्न नसके अन्यमा समाहित गर्ने तथा अनुदानको कटौती गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३३. सामुदायिक विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गरी व्यापक सुधार गर्न विद्यालय क्षेत्र सुधार योजनालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । माध्यामिक विद्यालयलाई नमूना विद्यालय निर्माणको लागि भौतिक संरचना निर्माण, मेशीनरी औजार खरिद, सुविधायुक्त शौचालयको निर्माण, पुस्तकालय स्थापना, कम्प्युटर शिक्षा, प्रयोगशालाको व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनुका साथै थप व्यवस्थापनका लागि अन्य सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गरिनेछ। नमूना विद्यालय निर्माण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । जसका लागि समग्रमा रु. ८० लाख रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।

स्वास्थ्यमा लगानी: सुरक्षित भविष्य र दिगो जिन्दगानी

३४. कुनै पनि नागरिकले आर्थिक अभावमा आधारभूत स्वास्थ्य उपचारबाट बञ्चित हुनुपर्ने अवस्थालाई अन्त्य गर्न आगामी तीन वर्षभित्र सबै गाउँवासीले स्वास्थ्य बीमा गर्ने लक्ष्य सहित स्वास्थ्य बीमा योजना कार्यान्वयनमा ल्याउन अति विपन्न वर्गको स्वास्थ्य बिमाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ । गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, प्रसूति गृहको स्तरीकरण, व्यवस्थापन र गाउँघर क्लिनिक संचालन तथा व्यवस्थापन लगायतका स्वास्थ्य विशेष कार्यक्रमहरूलाई विशेष जोड दिइनेछ । स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराएमा न्यानो झोलाका साथै पोषण झोला समेत उपलब्ध गराइनेछ । समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि सशर्त अनुदान बाहेक रु. ४ करोड ६ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ।

३५. आगामी आर्थिक वर्षमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच नपुगेका वडा तथा टोलहरूमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापनाको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

युवा, खेलकूद तथा मनोरञ्जन

३६. युवाहरूलाई गाउँपालिकाको Youth Think Tank को रूपमा विकास गर्न गाउँपालिकामा युवा विकास केन्द्र स्थापनालाई प्राथमिकता दिइनेछ । युवाको विकासको लागि गुणस्तरीय र व्यवसायिक शिक्षा, रोजगारी, उद्यमशीलता र सीप विकास, युवा स्वास्थ्य र सामाजिक सुरक्षा, परिचालन, सहभागिता र नेतृत्व विकासका साथसाथै खेलकूद र मनोरञ्जन क्षेत्रसँग सम्बन्धित कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । खेलकूद क्षेत्रको प्रवर्द्धन गर्न वडा स्तरिय खेलकूद आयोजना, गाउँ स्तरीय खेलकूद टिम परिचालन र सीप विकास, गाउँ फिल्ड निर्माण, खेलकूद सामग्रीको व्यवस्था गर्न युवा तथा खेलकूद मनोरञ्जनका लागि समग्र रूपमा रु. ५१ लाख ८४ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

सफा र शुद्ध खानेपानी: सरसफाइ गर्ने हाम्रो बानी

३७. आगामी २०७८ सम्म पूर्ण सरसफाइयुक्त गाउँपालिका निर्माण गर्न भूमे गाउँपालिकाको ५ वर्षे रणनीतिक सरसफाइ कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ। पूर्ण सरसफाइयुक्त वडा घोषणा गर्ने अभियानका लागि कार्यक्रम प्रभावकारी ढङ्गले अगाडी बढाइनेछ। सरसफाई र फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापनका लागि घरघरमा कुहिने र नकुहिने फोहोर वर्गीकरण गरी संकलन र व्यवस्थापनका लागि सरसफाई अभियान सञ्चालन र सार्वजनिक स्थल तथा विद्यालयहरूमा शौचालय निर्माण र फोहर व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको निःशुल्क वितरणको व्यवस्था मिलाइएको छ।

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

३८. महिला, बालबालिका, अपांग, आदिवासी जनजाती, दलित, ज्येष्ठ नागरिक र विपन्न वर्ग क्षेत्र लगायत पिछडिएको वर्ग समुदायको उत्थानको लागि सामाजिक विकास शाखाबाट सञ्चालन हुने गरी सामाजिक समावेशीकरण तथा सशक्तिकरण कार्यक्रमका लागि रकम विनियोजन भएको छ। यसबाट सशक्तिकरण, क्षमता विकास, पूर्वाधार निर्माण लगायतका लक्षित वर्गसँग सम्बन्धित योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि महिला, बालबालिका, अपांग, जनजाती, दलित, ज्येष्ठ नागरिक, विपन्न वर्गको लागि लक्षित समूह विकास कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा लाभान्वितको सुनिश्चितता गराइनेछ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

वन तथा भू-संरक्षण र जलाधार संरक्षण

३९. "सफा र हरियाली: समृद्ध भूमे" नारालाई सार्थक तुल्याउन "एक घर दश फलफूल" कार्यक्रम मार्फत वन संरक्षणमा जोड दिइनेछ। ग्रामीण सडकहरूमा फ्रुट करिडोर तथा ग्रीन करिडोरको अवधारणालाई मूर्त रूप दिन सुरुवाती बजेट विनियोजन गरेको छ।

४०. दिगो वन व्यवस्थापनद्वारा वन क्षेत्रको उत्पादकत्व र वन पैदावारको उत्पादन वृद्धि गरिनेछ। वन क्षेत्रको विकास र विस्तारको लागि वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ । सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम, पहिरो गएको र नाङ्गा डाडाँहरूमा वृक्षारोपण, डालेघाँस रोप्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । जल तथा भूमिको संरक्षण, पानीको मुहानहरूको संरक्षणको लागि प्रत्येक वडामा अभियान संचालन गरिनेछ। मुहान सफा राख्ने, मुहान वरिपरि विरुवा रोप्ने, मुहान संरक्षण गर्ने कार्यलाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ। महत्वपूर्ण नदी, खोला, ताल, सिमसार क्षेत्रको पहिचान र संरक्षणमा विशेष जोड दिईनेछ ।

वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन

४१. वन तथा वातावरणीय संरक्षणमा जोड दिई जलवायु परिवर्तनका असर र प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न जलवायु परिवर्तनका कारक तत्वहरूको पहिचान गरी ती तत्वहरूको न्यूनिकरणको लागि आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी संचालनमा ल्याईनेछ । जलवायु परिवर्तन सम्बन्धमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन इकाइ गठन गरी कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । यस क्षेत्रमा अन्य गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको कार्यक्रमको अलावा रु. ५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

विपद् व्यवस्थापन

४२. विपद् व्यवस्थापनका लागि विपद् प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी विपद् पूर्व, विपद्को अवस्थामा र विपद्पछिको अवस्थामा अपनाउनुपर्ने उपाय तथा पुननिर्माण र पुनस्थापना कार्यहरूको बारेमा जनचेतना फैलाउन वडास्तरमा सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ। सबै वडामा विपद् जोखिम न्यूनिकरण समिति गठन गरिनेछ । गाउँपालिकामा स्थापित विपद् जोखिम कोषमा रकम उक्त कोषमा संचित हुने व्यवस्था मिलाइएको छ। उक्त कोषमा वार्षिक रूपमा सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले अनिवार्य रूपमा कम्तिमा २ दिनको पारिश्रमिक जम्मा गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । विपद् जोखिम कोषको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन गरिनेछ । चालु आर्थिक वर्षमा विपद् व्यवस्थापन कोष समेत गरी जम्मा रु. ५ लाख ३२ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।

संस्थागत विकास, सुशासन तथा सेवा प्रवाह

४३. सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिवद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, प्रविधियुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउन पदाधिकारी र कर्मचारीहरूलाई समय समयमा ज्ञान, सीप अभिवृद्धि गर्ने खालको क्षमता विकास तालिम, अभिमुखिकरण तथा पुनर्ताजगी सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
४४. संस्थागत सक्षमता र संस्थागत स्मरणलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पूर्वाधार निर्माण, आधुनिक नागरिक वडापत्र, सेवा प्रवाहमा मापदण्ड निर्माण तथा सेवाप्रवाहमा विद्युतीय सूचना प्रविधिको विकासका लागि अध्ययन, विकास र सञ्चालनका आवश्यक बजेटको विनियोजन गरिएको छ।
४५. आम नागरिकको सूचनाको हकको प्रत्याभूति दिलाउन तथा सूचना तथा तथ्यांक व्यवस्थापनको लागि सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना गरिनेछ। संगठनले गरेका कार्य प्रगतिको सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, व्यवस्थापन परिक्षण, गुनासो व्यवस्थापनमा उपयुक्त विधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
४६. संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग स्थानीय तहको साझेदारीमा सञ्चालन हुने आयोजनाहरूको लागि समपूरक कोष तथा स्थानीय संघसंस्थाहरूसँग समेत साझेदारीमा आयोजना सञ्चालन गर्न सकिने गरी आयोजना व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ।

अध्यक्ष महोदय,

४७. आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को बजेटको विनियोजन र स्रोतको व्यवस्था सम्बन्धी योजना देहाय बमोजिम रहेको छ।

४८. आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि रू. ३२ करोड ५३ लाख १३ हजार विनियोजन गरिएको छ । कुल विनियोजनमध्ये सशर्त चालु अनुदान तर्फ रू. ११ करोड १८ लाख समेत गरी चालु तर्फ रू. १८ करोड १२ लाख ८६ हजार अर्थात् ५५ दशमलव ७२ प्रतिशत र पुँजीगत तर्फ प्रदेश सशर्त पुँजीगत अनुदान रू. ९६ लाख समेत गरी रू. १४ करोड ४० लाख २७ हजार अर्थात् ४४ दशमलव २८ प्रतिशत प्रतिशत रहेको छ ।

४९. आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोतहरूमध्ये आन्तरिक राजश्वबाट रू. ४५ लाख ३० हजार, राजस्व बाँडफाँड बाट रू. ६ करोड ७३ लाख २१ हजार तथा गत वर्षको अनुमानित मौज्जात रू २ करोड गरी आन्तरिक आयबाट जम्मा रू. ७ करोड १८ लाख ५१ हजार अर्थात् २२ दशमलव ०८ प्रतिशत, वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रू. ११ करोड ५९ लाख १२ हजार अर्थात् ३५ दशमलव ६३ प्रतिशत, सःशर्त अनुदानबाट रू. १० करोड ९४ लाख अर्थात् ३३ दशमलव ६२ प्रतिशत र स्थानीय जनसहभागिताबाट रू. ८१ लाख ५० हजार छ सय अर्थात् २ दशमलव ५० प्रतिशत स्रोत व्यहोर्ने प्रक्षेपण गरिएको छ।

५०. आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि गैरसरकारी संस्थाहरूको कार्यक्रम समेत वार्षिक कार्यक्रम सहित बजेट प्रस्ताव प्राप्त भएको छ । उक्त बजेट रकम गाउँपालिकाको वार्षिक विकास कार्यक्रममा समावेश गरी प्रकाशन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

अध्यक्ष महोदय तथा गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

५१. आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि आन्तरिक राजश्व परिचालन नीतिका उद्देश्य निम्नानुसार रहेका छन्:

- कर गरेर कर उठाउनुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गर्न सचेतना कार्यक्रम मार्फत सबै नागरिकमा कर तिर्ने प्रवृत्तिको विकास गर्ने ।

- वडा कार्यालय र गाउँ कार्यपालिकाबीच परस्पर सहयोग, सहकार्य र समन्वयको वातावरण निर्माण गरी सबै प्रकारका आर्थिक क्रियाकलापहरूलाई करको दायरामा समेटी अधिकतम् राजश्व परिचालनमा जोड दिने र राजश्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने ।
- वित्त भए चित्त ठूलो हुन्छ भन्ने कथन बमोजिम आन्तरिक राजश्व परिचालनमा दिगो वृद्धिदर हासिल गरी स्थानीय वित्त प्रणालीलाई सुदृढ तुल्याउने गरी राजश्व प्रणालीमा सुधार गर्ने।
- स्वच्छ एवं पारदर्शी कर प्रणाली अवलम्बन गर्दै राजश्व प्रणालीलाई समन्यायिक एवं लगानीमैत्री बनाउने ।
- आन्तरिक राजश्वका थप स्रोतहरू पहिचान गरी मौजुदा आन्तरिक करका दरहरूलाई लागत प्रभावी बनाउने ।
- कृषि लगायत अन्य क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाई निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने ।

५२. माथि उल्लेखित उद्देश्य हासिल गर्नको लागि देहाय बमोजिमका नीति तथा कार्यक्रमहरू अवलम्बन गरिनेछन्:

- सार्वजनिक सेवा र राजश्वबीचमा तादाम्यता कायम गर्दै कर नतिर्ने व्यक्ति वा नागरिकलाई कर नतिरेसम्म सार्वजनिक सेवाबाट बञ्चित गराउने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- करको दरभन्दा दायरा विस्तारलाई प्राथमिकता दिई कराधारलाई थप फराकिलो बनाउँदै लगिनेछ।
- राजश्व संकलनको लागि आवश्यक जनशक्ति परिचालन गरी करदातालाई सहज रुपमा कर तिर्ने वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
- कर प्रणालीमा प्रक्रियागत सरलीकरणका लागि प्रशासनिक, कानुनी तथा प्राविधिक विषयहरूमा एकरूपता र स्पष्टता हुने गरी सुधारको प्रस्ताव तयार गरी लागू गरिनेछ ।

- करदाताले तिरेको करको जानकारी दिने गरी एकीकृत कार्ड बनाई निजलाई उपलब्ध गराईने व्यवस्थाको सुरु गरिनेछ र सोही कार्डको आधारमा सेवाप्रवाह र विकास निर्माणका कार्यमा संलग्न हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- चोरी निकासी/पैठारी र अवैध व्यापार रोकथामका लागि विशेष रणनीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- करदाता तथा आम नागरिकका लागि सूचनामूलक एवं सचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी करदाता शिक्षा कार्यक्रमहरूलाई निरन्तर रुपमा सञ्चालन गरिनेछ । यस्तो शिक्षा, सूचना र सचेतना सम्बन्धी कार्यहरू आवश्यकता अनुसार निजी, गैरसरकारी, उपभोक्ता हितकारी एवं पेशागत संघसंस्थाहरू समेतको सहभागिता र समन्वयमा सञ्चालन गरिनेछ ।

अध्यक्ष महोदय तथा उपस्थित महानुभावहरू,

५३. बजेट तर्जुमा तथा बजेट छलफलको क्रममा आ-आफ्नो तर्फबाट सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण पदाधिकारीज्यूहरू, कर्मचारी साथीहरू, बुद्धिजीवि वर्ग, नागरिक समाज तथा सामुदायिक संघसंस्था सबैमा हार्दिक आभार तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।
५४. अन्त्यमा, समृद्ध भूमे गाउँपालिका निर्माणका लागि प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष रुपमा निरन्तर सहयोग, सद्भाव र चासोका साथ उत्प्रेरणा र सहयोग प्रदान गर्नुहुने आम शुभेच्छुक, भूमेबासी जनता, करदाता, सरकारी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक संस्थाहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौं । जसरी बजेट तर्जुमामा सहयोग र सद्भाव प्राप्त भयो, त्यसैगरी बजेटको सफल कार्यान्वयनमा पनि सबैको खुला सहयोगको अपेक्षा गर्दछु।
५५. हामी इतिहास निर्माणको चरणमा छौं । हाम्रो यात्रा कठिन छ तर भविष्य उज्वलमय छ । वर्तमान वस्तुगत यथार्थ धरातलमा उभिएर चुनौतिहरूको सामना गर्न हामी सबै कटिवद्ध, प्रतिवद्ध र एकतावद्ध बनौं। उज्वल भविष्य निर्माणको लागि आशावादी बनौं ।

धन्यवाद !

मनकुमारी बुढा (वष्ट)

भूमे गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मोराबाङ, रुकुम (पूर्व)

५ नं. प्रदेश, नेपाल

सम्पर्क फोन: ९७४८९५०७५७, ९७४८९४४५७७

९८५७८२४२३२

इमेल: bhumemun@gmail.com

वेबसाइट: www.bhumemun.gov.np

नोटिस बोर्ड नं. १६९८-०८८-४९३-०७२